Jaarverslag 2025

Stichting Pensioenfonds Lloyd’s Register Nederland

Inhoudsopgave

Bestuursverslag 3
1. Voorwoord 3
2. Meerjarenoverzicht met kerncijfers en kengetallen 4
3. Karakteristieken van het pensioenfonds 6
4. Verantwoording over het gevoerde beleid in 2025 26
5. Bestuurszaken in 2025 41
6. Financiële zaken en positie van het pensioenfonds in 2025 48
7. Beleggingen 54
8. Actuariële zaken 59
9. Risicoparagraaf 62
10. Toezichthouders 73
11. Code Pensioenfondsen 75
12. Toekomstparagraaf 80
Verantwoordingsorgaan 82
Algemeen 82
Verslag verantwoordingsorgaan over 2025 82
Reactie bestuur op verslag verantwoordingsorgaan over 2025 86
Intern toezicht 87
Algemeen 87
Rapport visitatiecommissie over 2025 87
Reactie bestuur op rapport visitatiecommissie over 2025 95
Jaarrekening 96
Balans per 31 december 2025 96
Staat van baten en lasten over 2025 97
Kasstroomoverzicht over 2025 98
Toelichting jaarrekening 2025 99
Overige gegevens 130
Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten 130
Actuariële verklaring 131
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 133
Bijlagen 142

Bestuursverslag

1. Voorwoord

Geachte lezer,

Met dit jaarverslag legt het bestuur van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland (hierna: het Fonds) verantwoording af over het gevoerde beleid in 2025.

Het Fonds sluit het jaar af met een positief resultaat van EUR 24,5 miljoen. De dekkingsgraad is gestegen van 118,7% aan het begin van het jaar naar 133,0% aan het eind van 2025. Bij deze dekkingsgraad is reeds rekening gehouden met de 2,24% indexatie uit de fondsmiddelen waartoe het bestuur in december 2025 heeft besloten. (Zie voor een uitgebreide toelichting op de indexatiebesluiten paragraaf 4.7.) Het beleggingsrendement was -/- 1,5% negatief. Dat het boekjaar toch met een mooi positief resultaat kon worden afgesloten is met name te danken aan een flinke afname van de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds als gevolg van de gestegen rente.

Naast de financiële cijfers leest u in dit jaarverslag over alle andere zaken die in 2025 voor het Fonds een belangrijke rol hebben gespeeld. Terwijl ook de reguliere zaken gewoon doorgingen, werd de bestuursagenda vooral gedomineerd door de voorbereidingen voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en de uitbesteding van de pensioenadministratie aan Idella:

- Hoewel de belangrijkste besluiten in het kader van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel nog moeten worden genomen en er op meerdere terreinen vertraging is ontstaan, constateert het bestuur tegelijkertijd dat er veel werk is verzet ter voorbereiding van de transitie. De vertraging – die op meerdere terreinen heeft plaatsgevonden en in paragraaf 5.3 nader wordt toegelicht – resulteerde begin 2026 in het onontkoombare besluit om de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel uit te stellen naar 1 januari 2028. De vertraging toont aan dat het gaat om een complex traject waarbij veel partijen betrokken zijn en waar zorgvuldigheid belangrijker is dan snelheid. Het bestuur is zich ervan doordrongen dat 1 januari 2028 de uiterste datum is om over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel en werkt daarom met een strakke planning die nauwgezet wordt gemonitord. We hebben er alle vertrouwen is dat we deze datum gaan halen.
- Net als in 2024 ging ook in 2025 veel tijd en bestuurlijke aandacht naar administrateur Idella. Reeds gedurende 2024 bleek dat de nieuwe pensioenadministrateur Idella de administratie bij de overgang per 1 januari 2023 niet helemaal correct had ingericht. Het in 2024 gestarte hersteltraject liep ook in 2025 door. Het bestuur heeft Milliman als onafhankelijke partij ingeschakeld om erop toe te zien dat het herstel correct wordt uitgevoerd. In mei 2025 hebben Idella en Milliman hun eindrapportage over het herstelproject opgeleverd. Er waren nog openstaande punten die door Idella opgepakt dienden te worden. Ondanks herhaalde oproepen vanuit het Fonds kwam het niet tot een goede afronding. Het bestuur heeft uiteindelijk in december 2025 opnieuw geëscaleerd bij de directie van Idella, wat begin 2026 heeft geleid tot een nieuw herstelproject 2.0. Inmiddels werkt Idella voortvarend aan het oplossen van alle openstaande punten. Het bestuur monitort de voortgang nauwgezet middels wekelijkse overleggen met Idella. De verwachting is dat alle issues in de eerste helft van 2026 zullen zijn opgelost. Wat het bestuur betreft kan pas decharge worden verleend als alle aanspraken correct in de uitkeringen- en aansprakenadministratie staan. Meer over dit onderwerp leest u onder andere in paragrafen 3.8 en 4.9.

Vooruitkijkend naar 2026 constateert het bestuur dat er in 2026 nog veel werk zal moeten worden verzet om uiterlijk eind 2026 het voornemen tot invaren, collectieve waardeoverdracht en liquidatie van het Fonds voor te kunnen leggen aan toezichthouder de Nederlandsche Bank (DNB). Bij de vaststelling van dit jaarverslag zijn er nog geen besluiten ten aanzien van de transitie genomen en zijn de voorbereidingen in volle gang.

Rotterdam, 23 juni 2026

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland

2. Meerjarenoverzicht met kerncijfers en kengetallen

	2025	2024	2023	2022	2021
Aantal deelnemers op 31 december					
Actieve deelnemers	346	351	386	414	435
Gewezen deelnemers	591	593	551	514	478
Pensioengerechtigden	288	279	270	257	247
Totaal	1.225	1.223	1.207	1.185	1.160
Pensioenuitkeringen (x EUR 1.000,--)					
Ouderdomspensioen	5.894	5.636	5.062	4.602	3.996
Nabestaandenpensioen	1.254	1.251	1.256	1.176	1.185
Arbeidsongeschiktheidspensioen	11	32	24	23	23
Totaal	7.159	6.919	6.342	5.801	5.204
Premiebijdragen (x EUR 1.000,--)					
Werknemers	672	645	685	657	636
Werkgevers	6.423	6.127	5.948	6.006	5.837
Indexatie koopsom (vanuit Escrow)	1.931	1.790	1.285	1.211	1.272
Totaal	9.026	8.562	7.918	7.874	7.745
Indexatie per 1 januari					
Actieve deelnemers in dienst vóór 2018 (Escrow-gerechtigden)	2,50%	1,50%	3,55%	1,77%	1,50%
Actieve deelnemers in dienst vanaf 2018	1,73%	0,00%	5,88%	2,70%	0,00%
Inactieven	1,73%	0,00%	5,88%	2,70%	0,00%
Dekkingsgraden per 31 december					
Aanwezige dekkingsgraad	133,0%	118,7%	116,7%	111,8%	107,7%
Beleidsdekkingsgraad	126,3%	120,3%	117,6%	111,3%	103,7%
Vereiste dekkingsgraad	109,5%	120,0%	121,8%	122,2%	121,0%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1%	104,1%	104,1%	104,1%	104,1%
Beleggingsrendement	-/- 1,5%	8,7%	14,6%	-23,1%	5,6%
Saldo baten en lasten (x EUR 1.000,--)	24.363	7.152	13.000	2.982	31.843
Reserves (x EUR 1.000,--)	69.170	44.807	37.655	24.655	21.673

Tabel 1; Kerncijfers

Toelichting:

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen zijn inclusief afkopen.

Premiebijdragen

Werknemers die reeds per 31 december 2017 in dienst waren betalen vanaf 2018 geen of minder werknemersbijdrage. Alleen medewerkers die na 2017 in dienst getreden zijn, betalen een volledige

werknemersbijdrage. Hoewel het totale aantal werknemers afneemt is de werknemersbijdrage toegenomen omdat er steeds meer werknemers zijn die een volledige bijdrage betalen.

Indexatie

Per 1 januari 2025 ontvangen de niet Escrow-gerechtigden 1,73% indexatie. De Escrow-gerechtigden ontvangen (gefinancierd door de Escrow Stichting) per deze datum 2,5%. Deze indexaties zijn ten laste van boekjaar 2024 gekomen.

Per 1 januari 2026 ontvangen de niet Escrow-gerechtigden 2,24% indexatie. De Escrow-gerechtigden ontvangen (gefinancierd door de Escrow Stichting) per deze datum 2,5%. Deze indexaties zijn ten laste van boekjaar 2025 gekomen.

Vereiste dekkingsgraad

De vereiste dekkingsgraad is ultimo 2025 fors lager dan ultimo 2024. Met het oog op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel heeft het Fonds in 2025 maatregelen genomen om het risico van een (forse) daling van de dekkingsgraad te verminderen middels de aanschaf van putopties op aandelen en swaptions. Deze derivaten zijn niet rechtstreeks met de tegenpartijen afgesloten, maar onderdeel van de maatwerkportefeuille bij CTI. Ook is het belang in zakelijke waarden afgebouwd van 44% naar 39% van de totale beleggingsportefeuille. Meer over dit onderwerp leest u in *paragraaf 4.4 Beleggingsbeleid in 2025* en *hoofdstuk 7 Beleggingen*.

3. Karakteristieken van het pensioenfonds

3.1 Profiel

Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland (hierna aangeduid als het Fonds) voert de pensioenregelingen uit van LRQA Nederland B.V. (voorheen Lloyd's Register Nederland B.V.), LRQA Verification B.V. (voorheen Lloyd's Register Verification B.V.), Lloyd's Register EMEA en Lloyd's Register Maritiem Nederland B.V. Het Fonds heeft deze opdracht aanvaard en vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst (zie ook paragraaf 3.6) tussen het Fonds en de genoemde aangesloten ondernemingen. Eind 2024 en 2025 heeft LRQA Verification B.V. geen werknemers meer in dienst.

Het Fonds is opgericht in 1972, statutair gevestigd te Rotterdam en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41129184. Het Fonds is een ondernemingspensioenfonds dat is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Het Fonds verzorgt de pensioenen van circa 1.200 (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. De totale technische voorziening van deze pensioenen bedraagt ultimo 2025 EUR 209,9 miljoen (2024: circa EUR 239,5 miljoen).

3.2 Visie, missie en kernwaarden

In de wetenschap dat het nieuwe pensioenstelsel aanstaande is heeft het Fonds zijn visie, missie, ambitie en (strategische) doelstellingen in 2024 opnieuw tegen het licht gehouden. Deze is in 2025 niet veranderd. De actuele versie leest u in deze en de volgende paragraaf.

De visie van het Fonds

Het is de visie van het Fonds dat de deelnemers er het meest bij gebaat zijn, indien sociale partners ervoor kiezen dat de opgebouwde pensioenen worden overgeheveld naar het nieuwe pensioenstelsel ("invaren"), dat dit vanuit de huidige uitvoeringsvorm wordt gerealiseerd. Het is verder de visie van het Fonds dat de deelnemers onder het nieuwe pensioenstelsel het meest gebaat zijn bij een andere uitvoeringsvorm.

De missie van het Fonds

- Het pensioenfonds wil tot aan de overgang naar het nieuwe stelsel zo goed mogelijk uitvoering geven (of laten geven) aan de huidige pensioenovereenkomst(en) die de werkgevers hebben afgesloten met hun (gewezen) werknemers.
- Het pensioenfonds wil sociale partners zo goed mogelijk ondersteunen in de overgang naar de nieuwe pensioenregeling die van start gaat onder het nieuwe stelsel en de pensioenen op een gecontroleerde, ordentelijke manier onderbrengen bij de nieuwe pensioenuitvoerder.
- Het op evenwichtige wijze verdelen van de middelen van het Fonds bij de overgang naar het nieuwe stelsel.
- Het, samen met sociale partners, selecteren van de nieuwe pensioenuitvoerder onder het nieuwe stelsel, rekening houdend met de belangen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

<u>Toelichting visie en missie van het Fonds</u>

De komst van het nieuwe pensioenstelsel en de splitsing van de werkgevers hebben de situatie wezenlijk veranderd. Sociale partners hebben middels het transitieplan hun verzoek tot invaren aan het Fonds kenbaar gemaakt. Het is vervolgens aan het bestuur om zelfstandig te oordelen of dit evenwichtig kan, zonder dat partijen onevenredig worden benadeeld. Het pensioenfonds blijft de uitvoerder tot de overgang naar het nieuwe stelsel, omdat dit zorgt voor stabiliteit en een gecontroleerde overgang. Onder het nieuwe stelsel is, in het belang van de deelnemers, een ondernemingspensioenfonds niet langer de beste uitvoeringsvorm. De kosten om het fonds in stand te houden zijn hoog. De onderneming is gesplitst in twee bedrijven waardoor bij elkaar blijven in één pensioenfonds niet voor de hand ligt. De bedrijven willen op termijn hun eigen pensioenregeling kunnen bepalen. Ook het vinden van goede

gekwalificeerde bestuursleden wordt steeds lastiger. Tot slot kent het nieuwe stelsel minder solidaire elementen, waardoor een eigen pensioenfonds minder toegevoegde waarde heeft.

Belangrijke kernwaarden van het Fonds zijn:

1. ***Identiteit***
   - herkenbaarheid voor (gewezen) deelnemers van de uitvoering van het pensioen voor de eigen populatie;
   - aanpassingsvermogen om het ondernemingspensioenfonds als beste uitvoeringsalternatief tot de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel te handhaven;
   - verzorgen van transparante verantwoording en communicatie.

2. ***Betrouwbaarheid***
   - de besturing van het Fonds en de uitvoering van de regeling geschiedt op professionele wijze;
   - uitvoering van pensioenen gebeurt op een foutloze manier. Vragen over pensioenen worden adequaat door het pensioenfonds beantwoord.

3. ***Solide financiële basis***
   - door het bestuur wordt een premie vastgesteld, die in overeenstemming is met de risicohouding van sociale partners en voldoende dekking biedt om de pensioenambitie te kunnen verwezenlijken;
   - risicohouding in overleg met sociale partners leidt tot 'degelijke' uitkomsten voor pensioenresultaat en neerwaartse risico's;
   - vormgeving van het indexatiebeleid;
   - de uitvoering van de regeling gebeurt op kostenbewuste wijze, waarbij de kosten in relatie staan tot de kwaliteit van de dienstverlening;
   - sociale partners zijn bereid om de kosten van de uitvoering tot de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel te blijven betalen.

3.3 Ambitie en (strategische) doelstellingen

Het is de ambitie van het fonds een zo evenwichtig mogelijke transitie naar het nieuwe pensioenstelsel te bewerkstelligen. Tot de overgang naar het nieuwe stelsel streeft het pensioenfonds behoud van koopkracht na, rekening houdend met de eventuele effecten op een evenwichtige transitie.

Het Fonds stelt zich ten doel het toekennen van pensioenaanspraken aan de deelnemers van het Fonds, het uitkeren van (toekomstige) pensioenen aan deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en hun nabestaanden, één en ander in overeenstemming met de statuten en pensioenreglementen van het Fonds, en hen aldus beschermen tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom, overlijden en arbeidsongeschiktheid. Het Fonds doet dit door zo goed mogelijk invulling te geven aan de pensioenovereenkomsten die de werkgevers hebben afgesloten met hun (gewezen) werknemers. Het Fonds toetst of de overeenkomst financieel haalbaar en uitvoerbaar is.

Het Fonds heeft zijn algemene doelstelling uitgewerkt in de volgende **strategische doelstellingen**

1. Tot de overgang naar het nieuwe stelsel uitvoering geven aan de huidige afgesproken kaders van de sociale partners en een vertrouwde en betrokken partner zijn bij de transitie naar een nieuw pensioenstelsel. Hierbij wordt de deelnemer centraal gesteld.

2. Het behoud van invloed en medezeggenschap van de diverse stakeholders door middel van een paritaire vertegenwoordiging in het bestuur. Daarbij is het van belang dat bestuursleden – naast deskundigheid, kennis en ervaring – voldoende draagvlak hebben vanuit de geleding die zij vertegenwoordigen.
3. Het voeren van (financieel) beleid waarmee de transitiedoelstellingen gerealiseerd kunnen worden.
4. Het op efficiënte en effectieve wijze uitvoeren van de primaire processen.
5. Kostenbeheersing in relatie tot de doelstellingen van het fonds.
6. De reputatie van het pensioenfonds hooghouden.

Voortgang en realisatie strategische doelstellingen in 2025

1. Uitvoering huidige afspraken /vertrouwde partner transitie nieuw stelsel: Het Fonds heeft in 2025 conform de bepalingen in statuten en reglementen uitvoering gegeven aan de huidige afspraken tussen sociale partners. U leest meer over de verantwoording van het gevoerde reguliere beleid in hoofdstuk 4 van dit bestuursverslag. Het Fonds heeft zich in 2025 ingespannen een vertrouwde en betrokken partner te zijn bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel, onder andere door ondersteuning te bieden aan de betrokken partijen en mee te denken bij alle stappen die richting het nieuwe stelsel gezet moeten worden. Het bestuur heeft daarbij te allen tijde het belang van de deelnemer voor ogen gehouden. Het bestuur concludeert dat dit strategische doel in 2025 niet in gevaar is geweest. In paragraaf 5.3 en 12.1 wordt nader ingegaan op dit onderwerp.
2. Behoud van invloed en medezeggenschap: De paritaire vertegenwoordiging in het bestuur is niet veranderd; ook in 2025 waren alle geledingen in het bestuur vertegenwoordigd. Op 1 augustus 2025 heeft de heer Verspaandonk, vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden, zijn bestuurslidmaatschap beëindigd. Hij is opgevolgd door voormalig bestuurslid de heer Van den Heuvel. De kandidatuur van de heer Van den Heuvel werd gesteund door de Vereniging Pensioengerechtigden Lloyd's Register.
3. Realiseren van de transitiedoelstellingen: Het realiseren van transitiedoelstellingen begint uiteraard met het definiëren van transitiedoelstellingen. Begin 2025 heeft het bestuur de volgende transitiedoelstellingen vastgesteld en gedeeld met sociale partners, zodat die daar rekening mee kunnen houden bij het opstellen van het transitieplan:
    1. Ingegane pensioenuitkeringen op peil houden.
    2. Ingegane pensioenuitkeringen zoveel mogelijk stabiel houden.
    3. Beperken van kans dat de uitkeringen in de eerste jaren na overgang verlaagd moeten worden.
    4. Verschillen in transitie-effecten tussen leeftijden en deelnemersgroepen dienen bij voorkeur beperkt en in ieder geval uitlegbaar te zijn.
    5. Het verhogen van de persoonlijke pensioenvermogens.

    Per transitiedoelstelling zijn (wettelijke) maatstaven gedefinieerd waarmee het behalen van de doelstellingen getoetst kan worden.
4. Uitvoeren primaire processen: De primaire processen heeft het Fonds grotendeels uitbesteed. De beheerste uitvoering bij de vermogensbeheerders is op orde. Bij de pensioenadministrateur is de uitvoering wat het bestuur betreft evenals als in 2024 ook in 2025 nog niet op het juiste niveau. Het bestuur zit er bovenop om de uitvoering te verbeteren, onder andere door te escaleren bij de directie van de pensioenadministrateur. Verdere details over hoe de uitbesteding in 2025 is verlopen en hoe effectief deze al dan niet was, leest u in paragrafen 3.8 en 4.9.
5. Kostenbeheersing: Het bestuur constateert dat vanaf 2020 de uitvoeringskosten van het Fonds hoger zijn dan de kostendekking uit premie en vrijval van de voorziening, met een uitschieter in 2022 als gevolg van

de implementatiekosten voor de inrichting van een nieuwe administratie bij Visma Idella (thans Idella genaamd). In 2023 en 2024 namen de uitvoeringskosten en het tekort op de uitvoeringskosten in absolute zin iets af, mede door het feit dat de werkgevers de WTP-kosten voor hun rekening nemen. Om tot een betere kostendekking te komen heeft het bestuur besloten om vanaf 2025 de opslag voor directe kosten in de kostendekkende premie te verhogen van 2,75% naar 3,45% van de pensioengevende salarissom. Ook de kostenvoorziening is ultimo 2024 verhoogd van 3,0% naar 3,5%, wat tot een hogere jaarlijkse vrijval uit deze voorziening voor kostendekking leidt. Daarnaast probeert het bestuur de kosten te beheersen door kritisch te blijven op de uitgavekant. Dit lukt tot op zekere hoogte, aangezien het Fonds zich geconfronteerd ziet worden met stijgende tarieven van de partijen waarvan het diensten en advies afneemt. Ook het feit dat de administrateur de zaken nog onvoldoende op orde heeft, leidt tot extra kosten, omdat het Fonds extra inspanningen moet doen op het gebied van controles en andere beheersmaatregelen. De verwachting is dat ook de komende jaren er nog een negatief resultaat op kosten zal zijn. Ook zonder incidentele kosten zijn de kosten per deelnemer nog steeds hoog. Dit is één van de redenen waarom het bestuur tot de conclusie is gekomen dat het Fonds niet de beste partij is om de uitvoerder te worden in het nieuwe pensioenstelsel.

6. Reputatie pensioenfonds hoog houden: Het bestuur vindt het belangrijk om de reputatie van het pensioenfonds hoog te houden. Hiervoor zijn net als in andere jaren ook in 2025 diverse activiteiten en beheersmaatregelen ontplooid. Zo vraagt het Fonds jaarlijks aan zijn verbonden personen een getekende bevestiging dat zij de gedragscode van het Fonds hebben nageleefd en voert het Fonds jaarlijks een Systematische Integriteit Risico Analyse (SIRA) uit. Het bestuur is van mening dat de reputatie van het Fonds in 2025 solide was, maar het bestuur ziet ook uitdagingen op het Fonds afkomen. Bijvoorbeeld wat betreft de communicatie rondom de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel, maar ook de noodzakelijke verbeterslagen bij de administrateur zijn in potentie een reputatierisico. Meer over dit onderwerp leest u in paragraaf 4.8.

3.4 Continuïteitsveronderstelling en toekomst

Bij het Fonds is sprake van de continuïteitsveronderstelling. Er is geen besluit tot liquidatie van het Fonds, invaren of collectieve waardeoverdracht genomen ten tijde van de vaststelling van dit jaarverslag.

Nieuwe pensioenstelsel

In het kader van het nieuwe pensioenstelsel heeft het bestuur ook in 2025 meerdere keren gesproken over het strategische pad tot aan het nieuwe pensioenstelsel. Samen met sociale partners zit het Fonds in een werkgroep die de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel begeleidt en alle stakeholders daarover adviseert. De werkgroep heeft reeds in 2022 een aantal uitgangspunten geformuleerd, die door sociale partners en het Fonds worden onderschreven. Eén van de uitgangspunten is dat het Fonds niet de uitvoerder wordt van de pensioenregeling onder het nieuwe stelsel.

In paragraaf 5.3 leest u meer over de formuleerde uitgangspunten en het nieuwe pensioenstelsel.

3.5 Beleidsuitgangspunten in 2025

Om zijn missie uit te voeren en zijn doelstellingen te bereiken heeft het bestuur een beleidskader opgezet; waaronder een beleggingsbeleid, indexatiebeleid, premiebeleid, uitbestedingsbeleid, risicobeleid en communicatiebeleid.

Om dit beleidskader zo goed mogelijk uit te voeren werkt het fondsbestuur samen met adviseurs en uitvoerende partijen, met name op het gebied van vermogensbeheer en pensioenuitvoering.

De beleidsuitgangspunten zijn vastgelegd in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN). In de ABTN is de opzet van het Fonds, de risicobeheersing en de wijze van uitvoering vastgelegd. Daarnaast is het beleid onder andere vastgelegd in het IRM-document, het strategisch beleggingsplan, het beleggingsjaarplan en het communicatiebeleidsplan.

De voornaamste beleidsuitgangspunten in 2025 van het Fonds gegroepeerd naar onderwerp zijn:

Algemeen

- Het bestuur houdt bij zijn besluiten rekening met evenwichtige belangenafweging.
- Het bestuur handelt in overeenstemming met de wet- en regelgeving.
- De voorziening pensioenverplichtingen risico fonds wordt op prudente wijze vastgesteld, rekening houdend met de rentetermijnstructuur zoals voorgeschreven door DNB en de voorzienbare trend in overlevingskansen door toepassing van de door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) meest recente gepubliceerde prognosetafel. (zie ook de toelichting op de jaarrekening voor een uitgebreide beschrijving van de vaststelling voorziening pensioenverplichtingen).
- Het Fonds houdt een kostenvoorziening aan die naar verwachting voldoende is om de kosten te dekken als er geen onderneming meer aan het Fonds verbonden is. Hierbij is ervan uitgegaan dat het Fonds in een dergelijke situatie de pensioenverplichtingen overdraagt naar een andere pensioenuitvoerder en vervolgens tot liquidatie overgaat.

Risicohouding en risicobeheersing

- Het bestuur zorgt voor een adequate risicobeheersing. Zie voor beleidsactiviteiten omtrent risicomanagement in 2025 hoofdstuk 4. In hoofdstuk 9 leest u uitgebreid over de opzet van het Integrale Risicomanagement en de geïdentificeerde risico's en beheersmaatregelen.
- Bij de wijziging van de pensioenregeling per 1 januari 2018 heeft het Fonds een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd en het fondsbeleid getoetst aan de gestelde ondergrenzen. De uitkomsten van de aanvangshaalbaarheidstoets voldeden op dat moment aan de door het bestuur in overleg met sociale partners gestelde ondergrenzen. De uitkomsten van de tot en met 2023 jaarlijks uitgevoerde haalbaarheidstoetsen voldeden eveneens aan de door het bestuur in overleg met sociale partners gestelde ondergrenzen. In verband met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel biedt DNB vanaf 2024 de mogelijkheid om af te zien van de jaarlijkse haalbaarheidstoets. Het Fonds heeft in 2024 en 2025 van deze mogelijkheid gebruikgemaakt, omdat het geen toegevoegde waarde meer ziet in een projectie voor de komende 60 jaar op basis van het huidige stelsel, in de wetenschap dat naar verwachting per 1 januari 2028 wordt ingevaren naar het nieuwe pensioenstelsel. Het Fonds zal alleen nog toetsen of aan de ondergrenzen voldaan wordt bij een wijziging van het beleid.
- De risicohouding van het Fonds op de korte termijn vertaalt zich in een vereist eigen vermogen (VEV) dat ligt tussen de 19% en 25%. Als het VEV structureel buiten deze bandbreedte terechtkomt, treedt het fondsbestuur in overleg met het verantwoordingsorgaan, de aangesloten ondernemingen en de ondernemingsraden. In 2025 heeft het Fonds maatregelen genomen om de dekkingsgraad richting de transitie te beschermen, waardoor het VEV ultimo 2025 met circa 6% beduidend lager is geworden en buiten de bandbreedtes valt. De dekkingsgraad beschermende maatregelen (implementatie van een optiestrategie) en de consequenties die deze hebben voor de risicohouding zijn afgestemd met het verantwoordingsorgaan en sociale partners. Zowel het verantwoordingsorgaan als sociale partners hebben aangegeven dat zij positief staan tegenover de optiestrategie.
- De risicohouding van het Fonds op de lange termijn wordt geconcretiseerd door grenzen te stellen aan het pensioenresultaat:
    - Startend vanuit de vereiste dekkingsgraad dient het verwachte pensioenresultaat tenminste gelijk te zijn aan 95%.
    - Startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad dient het verwachte pensioenresultaat tenminste gelijk te zijn aan 89%.
    - Startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad mag de afwijking tussen het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in het slecht weer scenario (het 5% percentiel) maximaal 40% zijn.
    - Indien hier niet aan wordt voldaan, treedt het pensioenfonds hierover in overleg met het verantwoordingsorgaan, de werkgevers en de ondernemingsraden. Het Fonds zal alleen nog toetsen of aan de ondergrenzen voldaan wordt bij een wijziging van het beleid (zie bovenstaand).
    - Naar aanleiding van het voornemen om een optiestrategie te implementeren heeft het Fonds de risicohouding op de lange termijn opnieuw getoetst. Hieruit bleek dat zowel de mediaan van het

pensioenresultaat als het 5%-percentiel niet meer binnen de gestelde bandbreedtes lag. Echter was dit ook zonder optiestrategie reeds het geval. Aangezien de optiestrategie geen significante impact heeft op het pensioenresultaat, is de afwijking geen aanleiding om een aanvangshaalbaarheidstoets uit te voeren. Gezien de overgang naar het nieuwe stelsel acht het bestuur het niet logisch om het beleid onder het huidige stelsel aan te passen (dit zou juist een verhoging van het risicoprofiel vereisen) dan wel de norm te verruimen. Na overleg met het verantwoordingsorgaan en sociale partners accepteert het bestuur dat niet aan de norm van het pensioenresultaat wordt voldaan.

Integriteit

- Het bestuur heeft een integriteitsbeleid dat erop gericht is om het integriteitsrisico op een zo laag mogelijk niveau te houden. Onder integriteitsrisico wordt verstaan het gevaar voor de aantasting van de reputatie, alsmede de daaruit voortvloeiende mogelijke bedreiging van het vermogen of resultaat van het pensioenfonds. Onderdelen van het beleid zijn onder andere:
    - Een periodieke systematische analyse van integriteitsrisico's.
    - Het Fonds heeft een gedragscode. De externe compliance officer ziet toe op de naleving van de gedragscode en rapporteert hier jaarlijks over aan het bestuur.
    - Het Fonds heeft een incidentenregeling en klokkenluidersregeling.

Beleggingsbeleid

- Het beleggingsbeleid dient in het belang te zijn van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden en dient bij te dragen aan het volledig nakomen van alle pensioentoezeggingen en de ambitie om de pensioenen van de gewezen deelnemers en actieve deelnemers die niet onder de Escrow-regeling vallen jaarlijks aan te passen aan de prijsontwikkeling.
- Het Fonds streeft naar een maatschappelijk verantwoorde manier van beleggen.
- Het Fonds streeft naar rendementsoptimalisatie binnen een aanvaardbaar risicoprofiel. Behoud van het vermogen en een voldoende (te verwachten) beleggingsrendement zijn belangrijke overwegingen om een acceptabel risiconiveau vast te stellen.
- Het totale risicobudget wordt gemeten op basis van het Vereist Eigen Vermogen en heeft als bovengrens 25%. Veranderingen in de beleggingsportefeuille worden getoetst aan het totale risicobudget.
- De belangrijkste uitgangspunten om een dergelijk risicoprofiel in samenhang met de geformuleerde rendementsdoelstelling te bewerkstelligen zijn:
    - Een dynamische afdekking van het renterisico op basis van een rentestaffel. Bij vooraf gedefinieerde renteniveaus horen percentages renteafdekking. Vanaf 31 december 2024 is de renteafdekking 80%. Het bestuur maakt daarbij gebruik van haar discretionaire bevoegdheid om (tijdelijk) af te wijken van de rentestaffel om tot het moment van invaren het risico van een daling van de dekkingsgraad bij een rentedaling te verminderen.
    - De activa die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, worden zoveel mogelijk op gereglementeerde markten belegd op een wijze die strookt met de aard en duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen.
    - De activa worden zodanig belegd dat de kwaliteit, veiligheid, liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd.
    - De activa worden naar behoren gediversifieerd.
    - Het valutarisico in de aandelenportefeuille ontwikkelde markten wordt volledig afgedekt.
    - Het afdekken van risicoposities met behulp van afgeleide beleggingsinstrumenten (derivaten) gebeurt alleen om risico's te beperken of om een doeltreffend portefeuillebeheer makkelijker te maken. Met het oog op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel heeft het Fonds in 2025 dekkingsgraad beschermde maatregelen genomen middels de aanschaf van putopties en swaptions. U leest hierover meer in paragraaf 4.4.
    - De feitelijke allocatie van de vastrentende en zakelijke waarden dienen binnen de door het bestuur vastgestelde bandbreedtes te blijven:
        - Vastrentende waarden tussen 51% en 61% (norm 56%)

- Zakelijke waarden tussen 39% en 49% (norm 44%)
- Het bestuur heeft in 2025 besloten om binnen de bandbreedte van het strategisch beleggingsbeleid de allocatie naar zakelijke waarden tot het moment van invaren tijdelijk te verlagen van 44% naar 39%.

Beleid inzake indexatie en kortingen

- Vanaf 1 januari 2018 geldt voor zowel de actieve als inactieve deelnemers een voorwaardelijke indexatie (maximaal de stijging van de prijsindex).
- Actieve deelnemers die per 31 december 2017 deelnemer waren bij het Fonds en aaneensluitend tot het moment van toeslagverlening deelnemer van het Fonds zijn gebleven ontvangen tijdelijk jaarlijks uit de Escrow in beginsel de volgende onvoorwaardelijke toeslag, in de jaren 2018 tot en met 2024: (maximaal) 1,5% en vanaf 2025: 2,5% per jaar. Als de dekkingsgraad hoger is dan vereist kan er voor de Escrow-deelnemers een voorwaardelijke toeslag uit de middelen van het Fonds plaatsvinden. De toeslag zal echter nooit hoger zijn dan de algemene loonstijging in Nederland.
- Als de toeslag vanuit de Escrow niet volledig kan plaatsvinden omdat er onvoldoende middelen in de Escrow zijn, ontvangen de daarvoor in aanmerking komende deelnemers in aanvulling op de toeslag vanuit de Escrow ook de voorwaardelijke toeslag vanuit de middelen van het Fonds (die aan de overige (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden wordt toegekend) voor zover voor hen de totale toeslag niet hoger uitkomt dan de CAO-loonstijging (gemaximeerd op 1,5%/ 2,5%).
- De maatstaf voor vaststelling van de voorwaardelijke toeslag is de prijsontwikkeling. Voor het vaststellen van de toeslag kijkt het Fonds naar de 'Consumentenprijsindex alle huishoudens' gepubliceerd door het CBS, van de maand september van het voorgaand jaar ten opzichte van het jaar daarvoor.
- De indexatie van de opgebouwde pensioenen van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden is voorwaardelijk en mede afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad. Het Fonds volgt de regels voor toekomstbestendig indexeren. Dit betekent dat pas vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110% (de indexatiegrens) een gedeeltelijke indexatie aan de (in)actieven mag worden verleend.
- Ten aanzien van inhaalindexatie geldt dat er alleen wordt gecompenseerd voor vanaf 1 januari 2015 (aanvang nFTK) 'misgelopen' indexatie. De periode waarover gemiste indexaties kunnen worden ingehaald, is beperkt tot 10 jaar. Inhaalindexatie kan pas worden verleend als de beleidsdekkingsgraad boven de grens ligt waarbij een volledige indexatie mag worden gegeven. Maximaal 20% van de buffer van het Fonds boven deze beleidsdekkingsgraad mag worden aangewend voor inhaalindexatie. Het fonds geeft herstel van kortingen prioriteit boven het inhalen van toeslagen. Vanaf 1 januari 2015 is er voor de inactieven de volgende indexatieachterstand:

- 1 januari 2015:	stijging van de prijzen 0,90%	toegekende indexatie 0,40%
- 1 januari 2016:	stijging van de prijzen 0,60%	toegekende indexatie 0,00%
- 1 januari 2017:	stijging van de prijzen 0,10%	toegekende indexatie 0,00%
- 1 januari 2018:	stijging van de prijzen 1,50%	toegekende indexatie 0,00%
- 1 januari 2019:	stijging van de prijzen 1,88%	toegekende indexatie 0,00%
- 1 januari 2020:	stijging van de prijzen 2,65%	toegekende indexatie 0,00%
- 1 januari 2021:	stijging van de prijzen 1,11%	toegekende indexatie 0,00%
- 1 januari 2022:	stijging van de prijzen 2,70%	toegekende indexatie 2,70%
- 1 januari 2023:	stijging van de prijzen 14,53%	toegekende indexatie 5,88%
- 1 januari 2024:	stijging van de prijzen 0,21%	toegekende indexatie 0,00%
- 1 januari 2025:	stijging van de prijzen 3,50%	toegekende indexatie 1,73%
- 1 januari 2026:	stijging van de prijzen 3,27%	toegekende indexatie 2,24%

- Het bestuur besluit elk jaar, rekening houdend met de indexatiegrens, de financiële positie van het pensioenfonds en het advies van de adviserend actuaris, of en zo ja in hoeverre per 1 januari van enig jaar krachtens de pensioenreglementen (inhaal)indexatie wordt verleend.
- Het pensioenfonds moet tot korten van pensioenen overgaan in de volgende situaties:
    - Als de beleidsdekkingsgraad vijf jaar lang lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad aan het einde van die vijfjarige periode ook lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

    - Als er onvoldoende herstelkracht is om binnen de looptijd van het herstelplan te herstellen tot de vereiste dekkingsgraad. De looptijd is conform artikel 138 van de Pensioenwet maximaal 10 jaar. Een pensioenfonds kan kiezen voor een kortere herstelperiode.
- Het pensioenfonds hanteert bij kortingen het volgende beleid:
    - Als de beleidsdekkingsgraad zes opeenvolgende jaareinden lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad aan het einde van die periode ook lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad (MVEV), dan zal er op dat moment een onvoorwaardelijke korting op het pensioen worden doorgevoerd. De beleidsdekkingsgraad is ultimo 2025 fors hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Korting op basis van deze regel is dus niet aan de orde.
    - Voor wat betreft de looptijd van het herstelplan hanteert het pensioenfonds de maximale termijn van 10 jaar. Over heel 2025 was er geen herstelplan.
    - Als er onvoldoende herstelkracht is om binnen de looptijd van het herstelplan te herstellen tot de vereiste dekkingsgraad, zal de korting in beginsel worden gespreid over de looptijd van het herstelplan waarbij de korting elk jaar gelijk is.

Premiebeleid

- De financiering van de pensioenen vindt plaats op basis van een zogeheten systeem van Collective Defined Contribution (CDC–regeling). De jaarlijkse premie wordt vastgesteld op basis van een vaste premiemethodiek, welke is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. De totale premie voor de aangesloten ondernemingen is ten minste kostendekkend overeenkomstig het daaromtrent bepaalde in de Pensioenwet. Het Fonds dempt de kostendekkende premie op basis van verwacht rendement. Er bestaat geen bijstortverplichting van de werkgevers.
- Noch het Fonds, noch de werkgevers kunnen de premie(systematiek) eenzijdig aanpassen. De kenmerken van het premiebeleid zijn verder:
    - Prudentieafslag van 0,25% (vanaf boekjaar 2023) op het verwacht rendement waarmee de premie wordt berekend (voor de jaren 2018 tot en met 2022 was dit 0,15%). De prudentieafslag is ter compensatie vanwege het feit dat het Fonds de premie niet eenzijdig kan aanpassen. Door de prudentieafslag wordt de financiële basis van het Fonds verstevigd wat leidt tot een hogere premiedekkingsgraad.
    - Kostenopslag van 3,45% (tot en met 2024: 2,75%) van de totale salarissom voor directe uitvoeringskosten.
    - Opslag voor toekomstbestendige indexatie. Hiermee wordt rekening gehouden door het verwacht rendement dat gebruikt wordt voor de rekenrente van de premie te verlagen met de minimaal voorgeschreven verwachte prijsinflatie, waarbij in een periode van acht jaar vanuit de actuele prijsinflatie naar 2% wordt toegegroeid (tot en met 2023 werd toegegroeid naar 1,9%). De afslag voor prijsinflatie op het rendement zorgt voor een lagere rekenrente van de premie en daarmee voor een hogere premie.
    - De rentecurve voor het verwachte rendement op risicovrije vastrentende waarden voor de jaren 2023 tot en met 2027 is vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur per 30 september 2022.
- De werkgeversbijdrage is gelijk aan de totale feitelijke premie minus de deelnemersbijdrage.
- De deelnemersbijdrage in de basispensioenregeling bedraagt 6% van de voor de deelnemer in het betreffende boekjaar vastgestelde pensioengrondslag. Deze bijdrage wordt door de aangesloten onderneming op het salaris van de deelnemer ingehouden.
- Voor werknemers die al vóór 1 januari 2018 deelnemer waren bij het pensioenfonds geldt de volgende deelnemersbijdrage:
    - Tot 2018 deelnemer aan de middelloonregeling 3,5%
    - Tot 2018 deelnemer aan de eindloonregeling: 0%.
- Om ongewenste fluctuatie van de feitelijke premie door invloed van de rentestand te voorkomen maakt het Fonds gebruik van de door het raamwerk van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen (FTK) gegeven mogelijkheid om premiedemping te bewerkstelligen. Het is daarbij toegestaan om af te

wijken van de rentetermijnstructuur als rekenrente voor de vaststelling van de premie. Het Fonds dempt de kostendekkende premie op basis van verwacht fondsrendement.

- De feitelijke premie is gelijk aan de gedempte kostendekkende premie. Het deel van de feitelijke premie dat betrekking heeft op de reguliere pensioenopbouw wordt in rekening gebracht bij de aangesloten ondernemingen. Het deel van de feitelijke premie dat betrekking heeft op de Tijdelijke toeslag wordt in rekening gebracht bij de Stichting Toeslagverlenging Escrow Lloyd's Register.
- Het kenmerk van een CDC pensioenregeling is dat de aangesloten ondernemingen bij eventuele tekorten in het fonds niet hoeven bij te storten. Ook is de premiemethodiek vastgelegd. Bij tekorten heeft het Fonds dus uitsluitend nog de mogelijkheid om de pensioenen te verlagen.
    - Het Fonds informeert de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en aangesloten ondernemingen schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten. De vermindering kan op zijn vroegst drie maanden nadat de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, aangesloten ondernemingen en toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.
    - Indien het Fonds de pensioenaanspraken en pensioenrechten vermindert, wordt deze vermindering vastgelegd, met als streven om deze vermindering op een later moment ongedaan te maken.

Uitbestedingsbeleid

- Het bestuur blijft eindverantwoordelijk voor, en behoudt volledige zeggenschap over de uitbestede activiteiten of processen.
- Taken en werkzaamheden die kunnen worden geschaard onder het vaststellen van beleid worden niet uitbesteed.
- In geval van uitbesteding voert het bestuur een systematische analyse uit van de risico's die samenhangen met de uitbesteding van werkzaamheden.
- Werkzaamheden op het gebied van strategische advisering, uitvoering, monitoring en controle worden onafhankelijk van elkaar uitgevoerd om zodoende een adequate functiescheiding te realiseren.
- Bij uitbesteding van werkzaamheden dient iedere (schijn van) belangenverstrengeling te worden vermeden.
- Uitbestedingsrelaties worden (onder andere) geselecteerd op basis van kwaliteit, zorgvuldigheid en transparantie met betrekking tot de uitvoering van de dienstverlening
  Uitbestedingsrelaties worden periodiek geëvalueerd.

Communicatiebeleid

- Het communicatiebeleid is erop gericht dat minimaal wordt voldaan aan alle wettelijke verplichtingen ten aanzien van communicatie. Daar bovenop heeft het Fonds de hieronder vermelde communicatiedoelstellingen.
- Informatieverstrekking:
    - De informatie moet aansluiten bij de behoeften en kenmerken van de ontvanger.
    - De informatie moet relevant en toegankelijk zijn.
    - De informatie moet zijn getoetst op de normen: correct, duidelijk, tijdig en evenwichtig.
- Pensioenbewustwording
- Pensioeninzicht

3.6 Uitvoeringsovereenkomst met de aangesloten ondernemingen

Tussen het Fonds en elk van de vier aangesloten ondernemingen is een uitvoeringsovereenkomst afgesloten.

De voornaamste bepalingen uit de uitvoeringsovereenkomst luiden als volgt:

- De aangesloten ondernemingen hebben de uitvoering van de pensioenovereenkomsten welke zijn vastgelegd in de pensioenreglementen opgedragen aan het Fonds.

- Het bestuur van het Fonds heeft de opdracht tot uitvoering van de hiervoor genoemde pensioenovereenkomsten aanvaard.
- De aangesloten ondernemingen verklaren alle verplichtingen die uit de statuten en de pensioenreglementen van het Fonds voor de aangesloten ondernemingen voortvloeien, te zullen nakomen en aanvaarden.
- De aangesloten ondernemingen verplichten zich jegens het Fonds om de werknemers, die volgens de bepalingen van de pensioenreglementen aan de voorwaarden van toetreding voldoen, als deelnemer bij het Fonds aan te melden. Het Fonds verplicht zich deze werknemers, die volgens de statuten en de pensioenreglementen daarvoor in aanmerking komen, als deelnemer in het Fonds op te nemen.
- Als overgangsmaatregel bij de wijzigingen per 1 januari 2018 is een stichting opgericht voor het beheer van een geblokkeerde rekening (Escrow-rekening), welke bedoeld is ter financiering van Tijdelijke toeslagen ten behoeve van deelnemers die op 31 december 2017 deelnemer waren in het fonds, ter grootte van (maximaal) 1,5% per jaar voor de jaren 2018 tot en met 2024 en vervolgens (maximaal) 2,5% per jaar totdat de Escrow-rekening leeg is. (zie voor een uitgebreidere toelichting paragraaf 3.9)
- Het Fonds stelt pensioenreglementen op in overeenstemming met de pensioenovereenkomsten en de uitvoeringsovereenkomst en brengt deze pensioenreglementen in overeenstemming met eventuele wijzigingen in de pensioenovereenkomst over welke wijzigingen de aangesloten ondernemingen het Fonds onverwijld informeren.
- Wijzigingen in de statuten en de pensioenreglementen vereisen de goedkeuring van de vergadering van deelnemers. Geen overleg met de directie en goedkeuring van de vergadering van deelnemers is vereist, wanneer de wijzigingen verband houden met een wijziging van de pensioenovereenkomsten, wijziging van dwingende wet- en regelgeving, door de toezichthouder gegeven aanwijzingen, het voorbehoud dat de aangesloten onderneming heeft gemaakt ten aanzien van de verschuldigde bijdragen (op grond van ingrijpende wijziging van omstandigheden) of met de ontoereikendheid van de middelen van het Fonds.
- De door de aangesloten ondernemingen verschuldigde bijdragen voor de pensioenregeling worden, in overeenstemming met het hieromtrent in de pensioenreglementen en de actuariële en bedrijfstechnische nota bepaalde, vastgesteld door het bestuur na advies van de adviserende actuaris. De bijdragen dienen in beginsel steeds kostendekkend te zijn overeenkomstig het daaromtrent bepaalde in de Pensioenwet. Kortingen op de bijdragen en/of terugstortingen door het Fonds zijn uitgesloten.
- Op de ingegane pensioenen en opgebouwde pensioenaanspraken van (gewezen) deelnemers (met uitzondering van actieve deelnemers die onder de Escrow-regeling vallen) en pensioengerechtigden wordt jaarlijks een voorwaardelijke toeslag verleend van maximaal de procentuele verhoging van de consumentenprijsindex voor alle huishoudens, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek, over de periode van september van het vorige jaar ten opzichte van september van het jaar daarvoor. Het bestuur van het Fonds beslist jaarlijks in hoeverre de ingegane pensioenen en opgebouwde pensioenaanspraken per 1 januari van dat jaar worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslag is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslag wordt uit beleggingsrendement gefinancierd. Er wordt niet meer toeslag verleend dan naar verwachting in de toekomst te realiseren is conform de richtlijnen van het Financieel Toetsingskader. Bij een beleidsdekkingsgraad van minder dan 110% wordt geen toeslag verleend.
- De werkgevers betalen een opslag van 3,45% (tot en met 2024 2,75%) van de parttime bruto pensioengevende salarissom op jaarbasis voor de dekking van de directe uitvoeringskosten. De kosten in verband met de Wet toekomst pensioenen worden gedragen door de werkgevers.
- Sinds de splitsing van het bedrijf zijn er twee werkgevers: LRQA (met aangesloten ondernemingen ‘Nederland B.V.’ en ‘Verification B.V.’) en LR (met aangesloten ondernemingen ‘EMEA’ en ‘Maritiem’). Indien een aangesloten onderneming van de ene werkgever de uitvoeringsovereenkomst opzegt terwijl de andere werkgever dit niet doet, is de aangesloten onderneming die opzegt een vergoeding voor uitvoeringskosten aan het Fonds verschuldigd. Deze vergoeding is 6,75% van de parttime bruto pensioengevende salarissom op jaarbasis. Deze bepaling stimuleert dat beide werkgevers tot aan de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel aan het Fonds verbonden blijven.

- Opzegging van de overeenkomst kan alleen per 31 december van een jaar, met in achtneming van één jaar opzegtermijn. De aangesloten onderneming moet het Fonds hier minimaal 13 maanden voor de beëindiging over informeren.

3.7 Organisatiestructuur en betrokken partijen

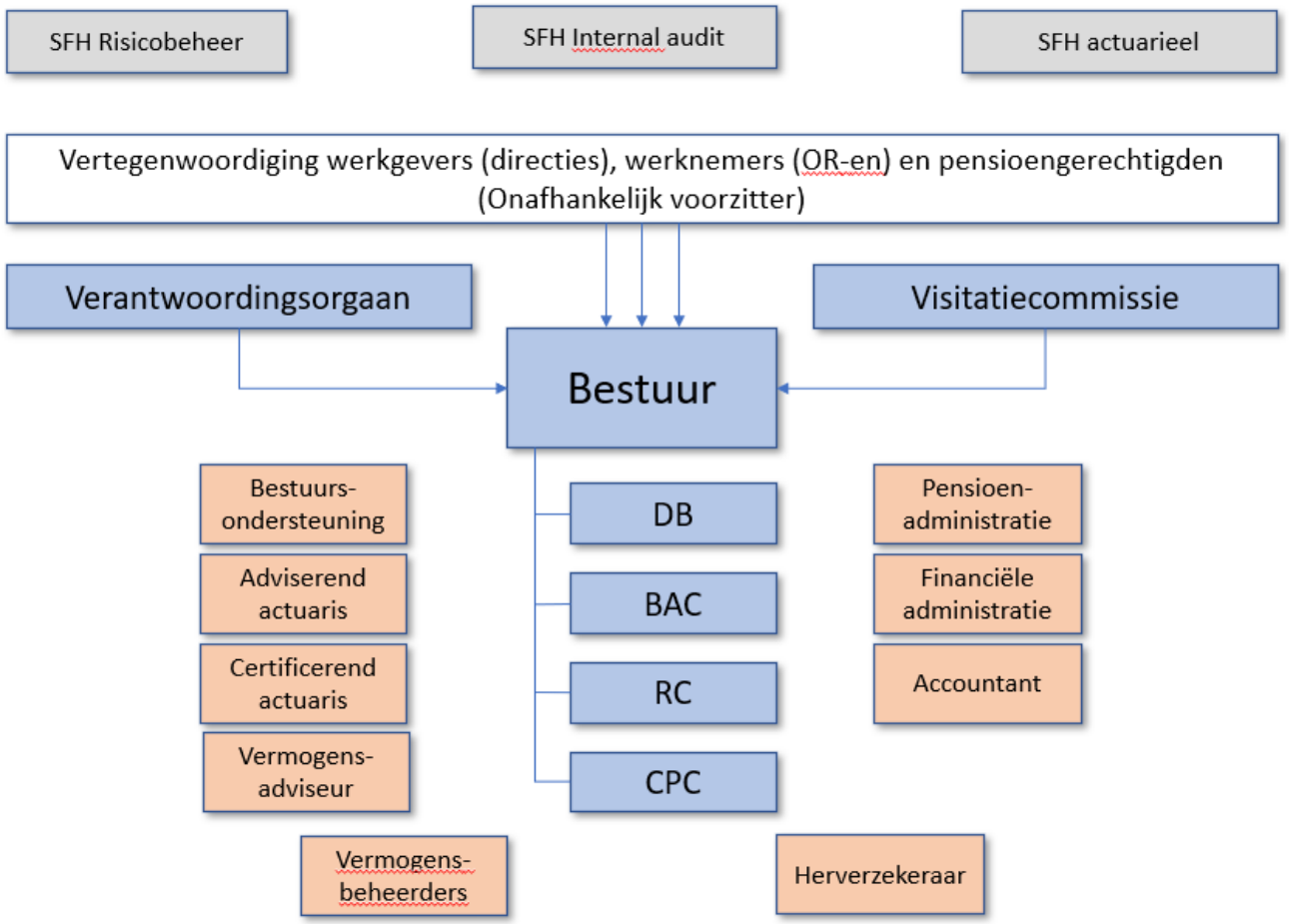
Algemeen

Het Fonds heeft een paritair bestuursmodel waarin het bestuur het hoogste orgaan is. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en de uitvoering van de pensioenregelingen. Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het Fonds. Pensioenadministratie, vermogensbeheer en bestuursondersteuning zijn uitbesteed aan derde partijen. Het bestuur blijft conform de eisen van de Pensioenwet eindverantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken. Het Fonds heeft zelf geen personeel in dienst.

Website

www.pensioenfondslr.nl. De webhosting is uitbesteed aan Aon.

Organogram Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland ultimo 2025

Samenstelling bestuur per 31 december 2025

Naam	*M/V & Leeftijd:*	*Geleding:*	*Lid sinds:*	*Einde zitting*
P.C. Molenaar (voorzitter)	M 63	Onafhankelijk	05-07-2017	05-07-2029

W. den Dekker (vice voorzitter)	M 56	Werkgever LRQA	04-01-2012	n.v.t.
A.W.M. Holthuis (secretaris)	M 69	Werkgever LR	11-12-2018	n.v.t.
J. Westerbrink	M 69	Deelnemers LRQA	14-05-2024	01-10-2027
P.M. van Ravenzwaaij	M 57	Deelnemers LR	17-09-2024	23-05-2026
E.T. van den Heuvel	M 48	Pensioengerechtigden	15-10-2025	01-07-2028

De heer Verspaandonk, vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden in het bestuur, is per 1 augustus 2025 teruggetreden als bestuurslid om meer tijd te hebben voor zorgtaken in zijn familie. Er is een oproep aan pensioengerechtigden gedaan om zichzelf kandidaat te stellen of om een kandidaat naar voren te schuiven. Na deze oproep hebben geen kandidaten zich gemeld. Omdat het bestuur reeds rekening had gehouden met deze situatie, had het bestuur op voorhand aangegeven, dat het de heer Van den Heuvel kandidaat zal stellen. De kandidatuur van de heer Van den Heuvel wordt ondersteund door de Vereniging Pensioengerechtigden Lloyd's Register. De heer Van den Heuvel is geschikt bevonden door DNB en op 15 oktober 2025 benoemd door het bestuur.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de heren Molenaar en Den Dekker. Het mandaat van het dagelijks bestuur is vastgelegd in het 'Reglement Dagelijks Bestuur'.

Samenstelling verantwoordingsorgaan per 31 december 2025

Naam	*M/V & Leeftijd:*	*Geleding:*	*Lid sinds:*	*Einde zitting*
T.O.G. Feenstra	M 69	Pensioengerechtigden	07-02-2023	07-02-2027
R.A.P. Halkes (voorzitter)	M 59	Deelnemers	21-03-2023	27-10-2028
M.P.A. Kok	M 64	Werkgever LR	27-11-2018	01-07-2029
M.P. Veenstra	M 55	Deelnemers	21-03-2023	08-11-2026
E.A.C. van den Bliek	M 71	Werkgever LRQA	20-09-2022	20-09-2026

In 2025 waren er geen wijzigingen in de samenstelling van het verantwoordingsorgaan (VO). VO-leden kunnen na het verstrijken van hun termijn opnieuw gekozen c.q. benoemd worden. Het rooster van aftreden is zodanig opgesteld dat per jaar hooguit twee VO-leden aftreden. Hierdoor blijft kennis en ervaring behouden.

Voormalig VO-lid de heer C. de Vos is als adviseur verbonden aan het verantwoordingsorgaan. Het VO wordt verder ondersteund door GPSS BV.

Intern toezicht

Het intern toezicht is vormgegeven middels een visitatiecommissie bestaande uit externe deskundigen. De visitatiecommissie wordt benoemd door het bestuur na bindende voordracht door het verantwoordingsorgaan. Na iedere jaarlijkse visitatieronde wordt in overleg met het verantwoordingsorgaan besloten of de samenwerking met de huidige visitatiecommissie voor een jaar wordt verlengd. In 2025 is opnieuw besloten de samenwerking met de huidige leden van de visitatiecommissie voor een jaar te verlengen. Ultimo 2025 bestaat de visitatiecommissie uit de volgende leden:
W. Caderius van Veen
H. Mens
H-J. Strang

Zie ook na dit bestuursverslag het hoofdstuk *"Intern Toezicht"* voor meer informatie en een samenvatting van het laatste visitatierapport.

Beleggingsadviescommissie (BAC)

Ultimo 2025 bestond de BAC uit de volgende leden:
P.C. Molenaar

B.J. Kobus, voorzitter (Sprenkels)

Het bestuur als geheel is primair verantwoordelijk voor de vaststelling van het strategisch beleggingsbeleid en het jaarlijkse beleggingsplan. De BAC heeft hierin een adviserende en voorbereidende rol. Verder zorgt de BAC voor monitoring van het beleggingsbeleid, de beoordeling van de beleggingsrapportages en de periodieke evaluatie van de vermogensbeheerders. De commissie wordt ondersteund door Sprenkels en de bestuursondersteuner. De taken, bevoegdheden en werkwijze van de BAC zijn vastgelegd in het Reglement Beleggingsadviescommissie. De heren Van Ravenzwaaij en Van den Heuvel zijn toehoorder bij de BAC.

Communicatie- en pensioencommissie (CPC)

Ultimo 2025 bestond de CPC uit de volgende leden:
W. den Dekker, voorzitter
P.C. Molenaar

De CPC heeft een voorbereidende en adviserende rol richting het bestuur over de aandachtsgebieden communicatie, juridische en fondsdocumenten, toeslagen en actuariële zaken. De commissie wordt ondersteund door de adviserend actuaris en de bestuursondersteuner. De taken, bevoegdheden en werkwijze van de CPC zijn vastgelegd in het Reglement Communicatie- en Pensioencommissie.

Risicomanagement Commissie (RC)

Ultimo 2025 bestaat de RC uit de volgende leden:
A.W.M. Holthuis, voorzitter
Vacant

De heren Molenaar en Westerbrink zijn toehoorder bij de RC ter ondersteuning vanuit het bestuur. Daarnaast wordt de RC ondersteund door de risicomanager de heer P. de Koning van Trivu en de bestuursondersteuner.

De RC adviseert het bestuur over de administratieve organisatie, de interne risicobeheersing en de interne controle functie van het pensioenfonds, respectievelijk van de externe uitvoerders en verifieert of deze tenminste voldoet aan de eisen die de externe toezichthouder daaraan stelt.

De RC heeft een voorbereidende en adviserende rol richting het bestuur en heeft als belangrijkste taken:

- de uitvoering van het integrale risicomanagement (IRM) van het pensioenfonds;
- zorgen voor de opzet, bestaan en werking van de administratieve organisatie en de interne risicobeheersing van het pensioenfonds, alsmede de rapportage hierover;
- monitoren van de niet-financiële risico's en financiële risico's (de risico's in het domein van het vermogensbeheer vallen onder de scope van de beleggingscommissie);
- het opstellen van periodieke risicorapportages;
- ondersteuning van de sleutelfunctiehouder risicobeheer als vervuller van de sleutelfunctie.

De taken, bevoegdheden en werkwijze van de RC zijn vastgelegd in het Reglement Risicomanagement Commissie.

Sleutelfunctiehouders

Actuarieel, G. Koning (certificerend actuaris Triple A)	– Vervuller: certificerend actuaris.
Risicobeheer, A.W.M. Holthuis	– Vervuller: De RC en de risicomanager.
Interne audit, J. Westerbrink	– Vervuller: J. Westerbrink.

De inrichting van de sleutelfuncties bij het Fonds is vastgelegd in het Reglement Sleutelfuncties.

Compliance officer

G.J. Mersch, GBA Accountants & Adviseurs

Het Fonds heeft de functie van compliance officer extern ondergebracht. De compliance officer ziet toe op de juiste naleving van de gedragscode en rapporteert hier jaarlijks over aan het bestuur. De compliance officer is tevens betrokken bij de totstandkoming van de SIRA. Verder fungeert de compliance officer als vertrouwenspersoon in het kader van de Incidentenregeling en klokkenluidersregeling.

Uitbesteding

Pensioen- en financiële administratie

Idella B.V.

In december 2025 heeft Visma Idella zijn naam gewijzigd in Idella. Idella B.V. maakt onderdeel uit van de nieuwe softwaregroep Norvato. Norvato is voor 100% eigenaar van Idella. Het administratiecontract is hierdoor niet veranderd en wordt één op één voortgezet door Idella.

Vermogensbeheerders

Het vermogensbeheer is uitbesteed aan de volgende vermogensbeheerders:

- Columbia Threadneedle (CTI) de LDI-maatwerkportefeuille, die bestaat uit in staats- en staatsgerelateerde obligaties, liquiditeiten en swaps. Hieraan is het buy-and-maintain mandaat toegevoegd met Euro Investment Grade credits en US Investment Grade credits. De in 2025 aangekochte putopties en swaptions vallen eveneens onder het buy-and-maintain mandaat van CTI;
- BlackRock beheert index fondsen voor aandelen ontwikkelde en opkomende markten.

Risicoherverzekering

NN Re (overlijdensrisico's)
SCOR (arbeidsongeschiktheidsrisico's)

De overeenkomsten met NN Re en SCOR voorzien onder andere in de mogelijkheid om de overeenkomst tussentijds te beëindigen bij overdracht naar een andere pensioenuitvoerder en/of zodra wordt overgegaan naar het nieuwe pensioenstelsel.

Zie ook paragraaf 3.8 voor meer informatie over de uitbesteding.

Ondersteuning en controle

Vaste adviseurs

Aon, adviserend actuaris
Sprenkels, vermogensadviseur
TriVu, adviseur risicomanagement commissie

Bestuursondersteuning

Aon

Externe accountant

Drs. R.R.H. Gosen RA, EY Accountants B.V.

Certificerend actuaris

G. Koning AAG, Triple A – Risk Finance Certification

3.8 Uitbesteding

Algemeen

Nagenoeg alle uitvoerende werkzaamheden van het Fonds zijn uitbesteed aan externe partijen. De pensioenadministratie (waaronder de deelnemers-, uitkeringen- en financiële administratie) is vanaf 1 januari 2023 uitbesteed aan Idella (voorheen Visma Idella). De pensioenadministratie Idella is de basis voor de berekening van de (totale) voorziening pensioenverplichtingen risico fonds zoals deze is opgenomen in het jaarverslag. Het vermogensbeheer is uitbesteed aan Columbia Threadneedle Investments (CTI) en BlackRock.

Contract en SLA afspraken

Met alle uitbestedingsrelaties is een contract afgesloten waarin de bevoegdheden en afspraken zijn vastgelegd. In het contract met Idella is een Service Level Agreement (SLA) opgenomen. In deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over de te leveren prestaties bij een groot aantal processen die Idella uitvoert voor het Fonds. Het Fonds wordt via maand- en kwartaalrapportages geïnformeerd over de realisatie van de SLA-afspraken. Daarnaast vindt tussen het dagelijks bestuur en de pensioenadministratie minimaal vier keer per jaar overleg plaats waarin de SLA-rapportages en allerlei lopende zaken worden besproken. Indien nodig worden over specifieke onderwerpen tussentijds extra overleggen ingelast.

Evaluatie en beoordeling

De werkzaamheden en resultaten van de verschillende uitbestedingsrelaties van het Fonds worden periodiek door het bestuur beoordeeld en geëvalueerd. Dit gebeurt op verschillende manieren die bij elkaar ervoor zorgen dat het bestuur grip houdt op de uitbestedingsorganisaties:

- ieder kwartaal worden de (SLA) rapportages beoordeeld en besproken met de uitbestedingspartijen;
- tussentijds is veelvuldig overleg tussen het dagelijks bestuur en de pensioenadministrateur over operationele zaken.
- vermogensbeheerder CTI is standaard aanwezig bij de vergaderingen van de BAC. BlackRock wordt eens per jaar uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomsten worden zowel de beleggingsprestaties als de dienstverlening besproken;
- het bestuur beoordeelt ieder jaar de uitgebrachte ISAE3402 of gelijkwaardige rapportages en legt de conclusies schriftelijk vast. Partijen worden aangesproken op eventuele bevindingen en gevraagd naar de verbeteracties. De conclusies op hoofdlijnen naar aanleiding van de over 2025 uitgebrachte ISAE-rapportages vindt u hierna;
- van partijen wordt een Bridge Letter gevraagd wanneer de ISAE-rapportage niet het hele boekjaar beslaat. Indien het bestuur aanleiding heeft om te twijfelen aan de kwaliteit van deze verklaring zal zij op basis van de SLA rapportages en beoordeling van overige werkzaamheden voor de ontbrekende periode beoordelen of er zich geen bijzonderheden hebben voorgedaan;
- uitbestedingsrelaties worden periodiek geëvalueerd conform het uitbestedingsbeleid.

ISAE3402-rapportages

Het beleid van het Fonds is om via ISAE3402- of gelijkwaardige rapportages zicht te krijgen op de effectieve werking van de interne beheersmaatregelen bij de uitbestedingsrelaties.

Een ISAE3402-rapportage is een rapportage van de uitbestedingsorganisatie voorzien van een oordeel van een onafhankelijke accountant. Hierin geeft de auditor aan of de uitbestedingsorganisatie haar in de rapportage genoemde processen op orde heeft en of de beheersingsmaatregelen in de processen gedurende een bepaalde periode effectief hebben gewerkt. Van zowel van de administrateur Idella als de vermogensbeheerders BlackRock en CTI worden jaarlijks ISAE3402- of gelijkwaardige rapportages ontvangen. Indien door een uitbestedingspartner een ISAE3402 wordt afgegeven die niet het gehele boekjaar bestrijkt zal aan het management van de uitbestedingspartner een verklaring worden gevraagd of er in de periode die niet door de ISAE3402 wordt afgedekt materiële wijzigingen zijn geweest in de manier waarop de dienstverlening is uitgevoerd (“een Bridge Letter”).

Hieronder volgt een opsomming van de ISAE (of gelijkwaardige) rapportages c.q. bridgeletters die het Fonds over boekjaar 2025 heeft ontvangen. Tevens zijn beknopt de belangrijkste conclusies van het bestuur naar aanleiding van de beoordeling van de rapportages weergegeven.

Uitbestedings-partij	Type rapport	Beslaat periode:	Beoordeling en conclusies bestuur
Idella	ISAE 3000 type 2 Software maintenance & Support	01-01-25 t/m 30-11-25	Met de ISAE 3000-verklaring wordt getoetst of Idella de interne processen ook daadwerkelijk uitvoert, zoals deze zijn beschreven. De service auditor (hierna SA) heeft een oordeel zonder beperking afgegeven. Wel zijn er bij enkele controlemaatregelen uitzonderingen geconstateerd: • In enkele gevallen was de 'security check' voor nieuwe werknemers niet correct uitgevoerd. • Bij productaanpassingen is niet altijd een penetratietest uitgevoerd. • Een halfjaarlijkse controle op de verzending van de SLM-reports was niet correct uitgevoerd. In alle gevallen heeft de SA geconstateerd dat er voldoende aanvullende beheersmaatregelen zijn genomen.
Idella	Bridge letter inzake ISAE 3000 rapportage	01-12-25 t/m 31-12-25	Geen bijzonderheden
Idella	ISAE 3402 type 2 Business Process Outsourcing Pensioenadministratie	01-01-25 t/m 31-12-25	De SA heeft een oordeel met beperking afgegeven. In zijn algemeenheid oordeelt hij dat: • Het rapport een getrouw beeld geeft van de beschrijving van de dienstverlening gedurende de verslagperiode. • De interne beheersingsmaatregelen gedurende de verslagperiode op afdoende wijze zijn opgezet. • De interne beheersingsmaatregelen gedurende de verslagperiode effectief hebben gewerkt. Het bestuur heeft de bevindingen die geleid hebben tot de beperking in de verklaring van de SA geanalyseerd en besproken met Idella. Op basis van de antwoorden op vragen die het bestuur heeft gesteld en de management reactie van Idella concludeert het bestuur dat de daadwerkelijk impact van de bevindingen op de jaarrekening uiteindelijk beperkt is. Het bestuur blijft de administrateur aansporen tot verdere verbetering van de administratie, controles en processen.
Idella	ISAE 3402 type 2 Business Process Outsourcing Disbursements	01-01-25 t/m 31-12-25	De SA heeft een oordeel zonder beperking afgegeven. Wel zijn er bij enkele controlemaatregelen uitzonderingen geconstateerd: • Bij handmatige mutaties is er geen systematisch afgedwongen vierogen controle. • Twee werknemers vielen buiten de half jaarlijkse controle van de toegangsrechten bij personeelswijzigingen. In alle gevallen heeft de SA geconstateerd dat er voldoende aanvullende beheersmaatregelen zijn genomen.
CTI	ISAE 3402/AAF 01/20 type 2	01-10-24 t/m 30-09-25	De SA heeft een goedkeurende verklaring zonder beperkging afgegeven over de verslagperiode. Dit betekent dat, in alle materiële opzichten, de beschrijving van de investment management- en ondersteunende processen getrouw is weergegeven, en dat de bijbehorende beheersmaatregelen passend zijn ontworpen en effectief hebben gefunctioneerd

Uitbestedings-partij	Type rapport	Beslaat periode:	Beoordeling en conclusies bestuur
			gedurende de onderzochte periode, uitgaande van de werking van de veronderstelde complementary user entity controls. Het rapport schetst een positief beeld. Er zijn drie uitzonderingen geconstateerd binnen de processen. Naar het oordeel van het bestuur zijn deze uitzonderingen niet materieel. Er zijn geen negatieve effecten voor cliënten geconstateerd en er zijn mitigerende (en waar nodig structurele) maatregelen getroffen. Het bestuur constateert dat door interne organisatorische wijzigingen bij CTI (voorheen BMO) de scope van het rapport is gewijzigd; LDI-fondsen worden daarin niet meegenomen. CTI heeft een comfort letter gedeeld met het fonds die assurance geeft dat het controle raamwerk op LDI-activiteiten uitvoerig en consistent is en daarnaast ook onderhevig aan onafhankelijke reviews. Van de LDI-fondsen die CTI beheert wordt een jaarrekening opgesteld die door een onafhankelijke auditor wordt gecontroleerd, ook dat geeft wat het bestuur betreft extra assurance.
CTI	Bridgeletter	01-10-25 t/m 31-12-25	Geen bijzonderheden
CTI	Comfort letter	01-01-25 t/m 31-12-25	Met deze brief bevestigt CTI dat het controle raamwerk van de vermogensbeheerder, zoals getest door de SA, ook van toepassing is op LDI-activiteiten. Ook bevestigt CTI dat de 'Risk & Control Services' en de Interne Audit Functie, LDI-specifieke controles heeft uitgevoerd gedurende 2025 en daarbij geen materiële issues heeft geïdentificeerd. De comfort letter in combinatie met het feit dat CTI voor haar beleggingsfondsen een jaarrekening opstelt die door een onafhankelijke auditor worden gecontroleerd, plus de voortdurende monitoring door de adviseur van de BAC op beleggingsactiviteiten en rapportages, geeft het bestuur voldoende zekerheid over de LDI-activiteiten van CTI in 2025.
BlackRock	Report on Controls at BlackRock Placed in Operation and Tests of Operating Effectiveness for Asset Management Services	01-10-24 t/m 30-09-25	De service auditor heeft een goedkeurende verklaring afgegeven over de verslagperiode, hetgeen betekent dat er geen bevindingen zijn van materiële aard. Er is één uitzondering geconstateerd. Het betrof een niet tijdige codering in het systeem. De vertraging was echter reeds door BlackRock zelf geconstateerd en gemonitord. Er waren geen materiële consequenties en de situatie is afgehandeld volgens protocol. Van de BlackRock fondsen wordt een jaarrekening opgesteld die door een onafhankelijke auditor worden gecontroleerd, ook dat geeft wat het bestuur betreft extra assurance.
BlackRock	Bridgeletter	01-10-25 t/m 31-12-25	Geen bijzonderheden

Onderzoek datakwaliteit

Het Fonds laat, mede in het licht van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel, een onderzoek datakwaliteit uitvoeren door Milliman op de pensioenadministratie bij Idella. Milliman volgt daarbij het kader datakwaliteit van de Pensioenfederatie. Bij dit onderzoek vindt er een integrale controle van de pensioenadministratie plaats. Het onderzoek bestrijkt de periode tot 1 januari 2025 en sluit aan op de periode van het vorige onderzoek datakwaliteit

welke liep tot en met 30 september 2022. Onderzocht wordt of de relevante datavelden aanwezig, consistent, valide en kloppend zijn, conform de pensioenreglementen van het Fonds. Hierbij wordt gekeken of de opbouw en de aanspraken correct zijn en de pensioenregeling juist wordt uitgevoerd door de administrateur.

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat het onderzoek datakwaliteit reeds in 2024 van start zou gaan. In 2024 ging echter alle aandacht echter naar de begeleiding en monitoring van het plan herstel administratie. De focus lag op een goede stand in de administratie op basis waarvan de UPO's kunnen worden verzonden. Het onderzoek is daadwerkelijk van start gegaan in 2025 o.b.v. het kader datakwaliteit van de Pensioenfederatie. Ook de accountant is in het kader van WTP / toetsmoment 1 datakwaliteit in 2025 gestart met zijn werkzaamheden in het kader van de 'Agreed Upon Procedures' (AUP). De basis hiervoor is (eveneens) het kader datakwaliteit van de Pensioenfederatie en het NBA werkprogramma. De verwachting is dat alle fasen van het kader datakwaliteit, inclusief de opinies van de sleutelfunctiehouders rond 1 juli 2026 zullen zijn afgerond. De accountant zal vervolgens zijn werkzaamheden in de tweede helft van 2026 verder oppakken.

3.9 Kenmerken pensioenregelingen

Het pensioenfonds voerde tot 2018 twee pensioenregelingen uit voor LRQA Nederland B.V. (voorheen Lloyd's Register Nederland B.V.) en Lloyd's Register EMEA, beide gevestigd in Rotterdam; '*Pensioenreglement 1 januari 2006*' voor werknemers die vóór 1 april 2003 in dienst zijn getreden bij één van de aangesloten ondernemingen en '*Pensioenreglement 1 april 2003*' voor werknemers die vanaf 1 april 2003 in dienst zijn getreden bij één van de aangesloten ondernemingen.

Vanaf 1 januari 2018 is er een pensioenregeling die geldt voor alle werknemers van alle aangesloten ondernemingen. Hierna staan de kenmerken van de pensioenregeling die vanaf 1 januari 2018 van kracht is geworden.

<u>De belangrijkste kenmerken van het 'Pensioenreglement 2018' zijn:</u>

- het betreft een middelloonregeling;
- maximaal pensioensalaris EUR 137.800,-- (in 2025);
- franchise EUR 18.475,-- (in 2025);
- opbouwpercentage 1,875% per jaar;
- partnerpensioen 70% van het ouderdomspensioen;
- standaard pensioenleeftijd 68 jaar;
- voorwaardelijke indexatie op basis van prijsinflatie;
- eigen bijdrage 6% van de pensioengrondslag;
- Voor werknemers die al vóór 1 januari 2018 deelnemer waren bij het pensioenfonds geldt een afwijkende eigen bijdrage, te weten:
    - In dienst getreden in 2017 of eerder in de middelloonregeling: 3,5%
    - Tot 2018 deelnemer aan de eindloonregeling: 0%

Het Fonds heeft in december 2025 besloten om mee te werken aan het verzoek van LRQA tot aanpassing van de peildatum van het pensioengevend salaris naar 1 maart (i.p.v. 1 januari) voor deelnemers van LRQA. In verband met de wijziging van de franchise en het maximum pensioengevend salaris zal de pensioengrondslag daarnaast ook nog steeds per 1 januari worden aangepast. De wijziging gaat in vanaf 2026. Voor medewerkers van LR EMEA en LR Maritiem blijft de peildatum 1 januari.

De pensioenregeling 2018 omvat ook een arbeidsongeschiktheidspensioen, een tijdelijk partnerpensioen en een wezenpensioen. De pensioenregeling kent verder diverse keuzemogelijkheden: zo kan worden gekozen voor een andere pensioendatum en verschillende pensioensoorten kunnen tegen elkaar worden uitgeruild.

De actieve deelnemers per 31 december 2017 ontvangen gedurende hun deelnemerschap tijdelijk een onvoorwaardelijke toeslag. Deze tijdelijke toeslag wordt gefinancierd vanuit een Escrow (geblokkeerde rekening)

die buiten het pensioenfonds in een aparte stichting is ondergebracht. De werkgevers hebben in totaal een bedrag van EUR 19 miljoen op deze Escrow rekening gestort. Zolang deze tijdelijke toeslag vanuit de Escrow kan worden gefinancierd, komt deze in plaats van de voorwaardelijke toeslag vanuit de middelen van het pensioenfonds. De tijdelijke toeslag bedraagt (maximaal) 1,5% in de jaren 2018 tot en met 2024 en vanaf 2025 (maximaal) 2,5% per jaar. De tijdelijke toeslag wordt gemaximeerd op de CAO-loonontwikkeling in Nederland. Als de aanwezige dekkingsgraad hoger is dan het vereist eigen vermogen kunnen deze deelnemers naast de tijdelijke toeslag ook een toeslag vanuit de middelen van het pensioenfonds ontvangen. De hoogte van de toeslag uit de middelen van het Fonds is gelijk aan het eventuele positieve verschil tussen de reguliere (voorwaardelijke) toeslag vanuit het Fonds en de tijdelijke toeslag. De totale toeslag is inclusief de tijdelijke toeslag maximaal gelijk aan de CAO-loonontwikkeling in Nederland.

3.10 Ontwikkelingen in deelnemers

Demografie deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden ultimo 2025

	Aantal deelnemers			
lft	Actief	Gewezen	Pensioengerechtigd	Totaal
< 20	0	0	3	3
20-25	3	1	2	6
25-30	12	5	5	22
30-35	24	21	1	46
35-40	35	45	0	80
40-45	34	84	0	118
45-50	57	92	0	149
50-55	37	94	3	134
55-60	70	126	6	201
60-65	54	91	12	158
65-70	20	31	62	113
70-75	0	1	62	63
75-80	0	0	71	71
80-85	0	0	33	33
85-90	0	0	22	22
90-95	0	0	6	6
>95	0	0	0	0
Totaal	**346**	**591**	**288**	**1.225**

Mutatieoverzicht deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

	Deel-nemers	Gewezen deel-nemers	Ouder-doms-pensioen	Partner-pensioen	Wezen-pensioen	Arbeids-ongeschiktheids-pensioen	Totaal pensioen-gerechtigden
Aantallen per 1 januari 2025	**351**	**593**	**201**	**63**	**11**	**4**	**279**
Bij	47	54	13	6	1		
Af	52	56	5	3	2	1	
Aantallen per 31 december 2025	**346**	**591**	**209**	**66**	**10**	**3**	**288**

4. Verantwoording over het gevoerde beleid in 2025

4.1 Inleiding

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en legt hierover verantwoording af aan de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, het verantwoordingsorgaan en de interne en externe toezichthouders. Het bestuur doet dit door het opstellen van een jaarverslag (incl. controle-verklaringen van de accountant en de certificerend actuaris), rapportages aan de externe toezichthouders en communicatie naar de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Strategische doelstellingen

Zoals in hoofdstuk 3 is beschreven, heeft het Fonds vanuit haar missie om zo goed mogelijke uitvoering te geven aan de pensioenovereenkomst een aantal strategische hoofddoelstellingen geformuleerd. Deze zijn:

- *Tot de overgang naar het nieuwe stelsel uitvoering geven aan de huidige afgesproken kaders van de sociale partners en een vertrouwde en betrokken partner zijn bij de transitie naar een nieuw pensioenstelsel. Hierbij wordt de deelnemer centraal gesteld.*
- *Het behoud van invloed en medezeggenschap van de diverse stakeholders door middel van een paritaire vertegenwoordiging in het bestuur. Daarbij is het van belang dat bestuursleden – naast deskundigheid, kennis en ervaring – voldoende draagvlak hebben vanuit de geleding die zij vertegenwoordigen.*
- *Het voeren van (financieel) beleid waarmee de transitiedoelstellingen gerealiseerd kunnen worden.*
- *Het op efficiënte en effectieve wijze uitvoeren van de primaire processen.*
- *Kostenbeheersing in relatie tot de doelstellingen van het fonds.*
- *De reputatie van het pensioenfonds hooghouden.*

Het uitgestippelde beleid, waarvan de belangrijkste uitgangspunten zijn gedefinieerd in paragraaf 3.5, staat in dienst van deze missie en dient bij te dragen aan de realisatie van de strategische doelstellingen. In het verdere verloop van dit hoofdstuk zal per beleidsterrein verantwoording worden afgelegd en een toelichting worden gegeven op het gevoerde beleid in 2025. Daar waar per beleidsterrein door het bestuur subdoelstellingen zijn geformuleerd zullen deze worden genoemd. Er zal worden getoond wat de resultaten zijn geweest, hoe deze hebben bijgedragen aan de strategische hoofddoelstellingen en of bijsturing van het beleid gewenst of nodig is geweest.

Achtergrondinformatie, feiten en cijfers met betrekking tot financiële zaken, beleggingen, actuariële zaken en risicomanagement zijn verder uitgediept in hoofdstukken 6 tot en met 9.

4.2 Financieel beleid, herstelplan en actuariële zaken in 2025

Doelstellingen financieel beleid

Een solide financieel beleid draagt bij aan de strategische doelstellingen, omdat dit voor meer zekerheid zorgt. Het bestuur heeft de volgende subdoelstellingen geformuleerd:

- Verbetering dekkingsgraad
- Prudente actuariële grondslagen
- Gemiddeld genomen geen negatief resultaat op kosten

Gevoerde beleid in 2025

Dekkingsgraad en herstelplan

De financiële positie van het pensioenfonds is in 2025 verbeterd. De beleidsdekkingsgraad is gestegen van 120,3% ultimo 2024 naar 126,3% per 31 december 2025 en de actuele dekkingsgraad is in 2025 gestegen van 118,7% ultimo 2024 naar 133,0% eind 2025. Bij deze dekkingsgraad is reeds rekening gehouden met de indexatie waartoe het bestuur in december 2025 heeft besloten (zie paragraaf 4.7).

Ultimo 2025 waren de actuele en de beleidsdekkingsgraad hoger dan de vereiste dekkingsgraad. Er is geen herstelplan meer van toepassing op het Fonds. Het Fonds heeft dit begin 2025 gemeld bij DNB. De toezichthouder heeft de mededeling voor kennisgeving aangenomen en had naar aanleiding van het bericht geen vragen of opmerkingen.

Actuariële zaken

Flexibilisering- en afkoopfactoren
De flexibilisering- en afkoopfactoren staan normaal voor vijf jaar vast. Ieder jaar wordt geëvalueerd of de factoren tussentijds moeten worden aangepast. Dit gebeurt op basis van vastgestelde criteria. Aanpassing van de factoren gebeurt:

- Indien de sekseneutrale waarde van het totale pensioen van een deelnemer met meer dan 1,5% toe- of afneemt bij het vervroegen van de pensioeningang van 68 naar 66 jaar; of
- De sekseneutrale waarde van het totale pensioen van een deelnemer met meer dan 1,5% toe- of afneemt bij de uitruil van het partnerpensioen voor ouderdomspensioen.

Op basis van de evaluatie die in december 2025 heeft plaatsgevonden, heeft het bestuur besloten om de flexibilisering- en afkoopfactoren in 2026 ongewijzigd te laten.

Correctiefactoren op de sterftekansen
Het Fonds heeft onderzoek laten doen naar de correctiefactoren op de sterftekansen. Dit wordt periodiek eens per 4 jaar gedaan. Net als bij de vorige evaluaties is de inschatting dat de populatie van het fonds langer leeft dan gemiddeld in Nederland. Dit komt tot uitdrukking door het toepassen van een correctiefactor op de sterftekans. Door uit te gaan van een lagere sterftekans, zal de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds hoger zijn; m.a.w. de grondslagen van het Fonds zijn zwaarder dan gemiddeld in Nederland.

De populatie van het Fonds is te klein om de eigen sterftewaarnemingen bij het onderzoek te gebruiken. De eigen ervaringssterfte analyse is daarom buiten beschouwing gelaten. Er is gekeken naar sociaal economische kenmerken gebaseerd op een postcode analyse. Dit is consistent aan de methode waarop de schaalfactoren tot 2025 zijn vastgesteld. Op basis van het onderzoek heeft het bestuur besloten om de correctiefactoren te wijzigen. Dit heeft op totaalniveau tot een daling van de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds geleid van circa 0,1%. De wijziging geldt vanaf 31 december 2025 en is in de jaarrekening gepresenteerd als een schattingswijziging.

Voorziening voor uitvoeringskosten
Het bestuur heeft begin 2025 getoetst of de voorziening voor uitvoeringskosten (hierna kostenvoorziening) van 3% nog toereikend is. De conclusie is dat 3% voldoende is om de pensioenverplichtingen af te wikkelen als er per direct geen ondernemingen meer bij het pensioenfonds zijn aangesloten en er dus geen kostendekking vanuit de premie meer is.

Er is ook gekeken naar de kostenvoorziening die de beoogde uitvoerder onder het nieuwe pensioenstelsel hanteert. Op basis van wat nu bekend is zou de benodigde kostenvoorziening bij de beoogde uitvoerder uitkomen op circa 3,1%. Hoewel het bestuur nog niet definitief heeft besloten over invaren en een collectieve waardeoverdracht (CWO) naar de beoogde nieuwe uitvoerder en de beoogde uitvoerder zijn grondslagen nog niet definitief heeft vastgesteld, heeft het bestuur in april 2025 besloten om de kostenvoorziening met terugwerkende kracht per 31 december 2024 te verhogen naar 3,5%. Daarmee wordt voldoende prudentie ingebouwd richting de toekomst. Bijkomend voordeel is dat er meer jaarlijkse vrijval is vanuit de voorziening, wat de kostendekking ten goede komt. Een hogere voorziening is wel negatief voor de dekkingsgraad, maar als na de CWO blijkt dat de kostenvoorziening te hoog was ingeschat dan valt het meerdere op dat moment vrij ten gunste van de individuele pensioenvermogens.

Begin 2026 heeft het bestuur opnieuw getoetst of de kostenvoorziening nog toereikend is. De conclusie was dat dit het geval is. Voor 2026 is de kostenvoorziening dus eveneens 3,5%.

De verhoging van de kostenvoorziening is reeds in boekjaar 2024 verwerkt als een schattingswijziging.

Transitie FTK
Fondsen die verwachten in te varen naar het nieuwe stelsel kunnen ervoor kiezen om gebruik te maken van het transitie FTK. Het grootste voordeel van het transitie FTK is de ruimere indexatiemogelijkheden. Het bestuur acht de kans echter klein dat het daadwerkelijk van de ruimere indexatiemogelijkheden gebruik gaat maken als die mogelijkheid er is. De extra indexatie leidt tot herverdelingseffecten t.o.v. het huidige FTK, waarbij moet worden afgewogen of dit evenwichtig is. Door extra indexatie wordt de kans groter dat het Fonds onder de minimaal gewenste invaardekkingsgraad van 116,7% komt. Bovendien kan door de hoge dekkingsgraad thans ook al een redelijke indexatie worden toegekend. Het pensioenfonds zal bij de keuze voor het transitie FTK advies moeten vragen aan het verantwoordingsorgaan, een overbruggingsplan moeten opstellen en in overleg moeten gaan met sociale partners. Het Fonds zou veel inspanning moeten leveren om tijdig diverse documentatie in te dienen bij toezichthouder DNB.

Alles overwegend zag het bestuur weinig voordelen om de keuze voor het transitie FTK te rechtvaardigen. Het bestuur heeft daarom begin 2025 besloten om net als in 2024 ook in 2025 geen gebruik te maken van het transitie FTK. Begin 2026 is opnieuw bekeken of gebruik zal worden gemaakt van het transitie FTK. Het bestuur heeft geconcludeerd dat de argumenten nog steeds overeind staan en ook voor 2026 besloten om geen gebruik te maken van het transitie FTK.

Kostenbeheersing, evaluatie kostendekking en resultaat op kosten
De directe uitvoeringskosten van het Fonds in een jaar worden gedekt door vrijval uit de kostenvoorziening bij het verrichten van pensioenuitkeringen en door een opslag voor directe uitvoeringskosten in de premie. Kosten gerelateerd aan de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel zijn in 2025 ten opzichte van 2024 toegenomen, maar deze worden op basis van de uitvoeringsovereenkomst doorbelast aan de werkgevers dan wel rechtstreeks bij de werkgevers in rekening gebracht. Ook de kosten voor de externe bestuursleden die namens de deelnemers zitting nemen in het bestuur worden voor de helft door de werkgever gedragen. De kosten voor vermogensbeheer (waaronder advisering over vermogensbeheer) komen ten laste van de beleggingsopbrengsten.

Het bestuur bekijkt ieder jaar de ontwikkeling van de kostendekking. De meest recente evaluatie van de kostendekking heeft begin 2026 plaatsgevonden. Uit de analyse blijkt dat naast stijging van de tarieven bij adviseurs, controleurs en toezichthouders, de kostenstijging voor een groot deel toe te schrijven is aan de hogere WTP-gerelateerde kosten, de begeleiding van het hersteltraject van de administrateur en de extra controles die externe partijen hebben moeten uitvoeren om voldoende zekerheid te krijgen over de data in de pensioenadministratie. Daarnaast wordt het Fonds geconfronteerd met kosten die voortvloeien uit eisen van de toezichthouders en wet- en regelgeving. Ook de professionalisering van het bestuur met meer ondersteuning en de inbreng van externe bestuursleden zorgt voor een kostenstijging.

In 2025 bedroeg het negatief resultaat op kosten EUR 210.000 (2024: EUR 218.000). Door het verhogen van de opslag voor directe kosten in de premie van 2,75% naar 3,45% van het pensioengevend salaris vanaf 2025, door de hogere vrijval uit de voorziening als gevolg van de verhoging van de kostenvoorziening ultimo 2024 van 3,0% naar 3,5% en door het feit dat de werkgevers de WTP-kosten voor hun rekening nemen, is het negatieve resultaat op kosten redelijk stabiel gebleven.

Het bestuur let kritisch op alle kosten die gemaakt worden, maar ziet weinig mogelijkheden om aan de uitgavenkant de kosten te verminderen zonder het gevaar te lopen niet langer compliant te zijn.

Ondanks de verhoging van de opslag voor directe kosten in de premie is de verwachting dat er ook voor de komende jaren tot aan de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel sprake zal zijn van een negatief resultaat op kosten. Om volledig kostendekkend te zijn zou de opslag moeten zijn verhoogd naar circa 4,15%. Aangezien de verhoging volledig voor rekening van de werkgevers komt, vindt het bestuur een verdere verhoging niet evenwichtig, de kosten worden immers ook gemaakt voor de voormalige werknemers en pensioengerechtigden. Bovendien nemen

de werkgevers reeds de kosten voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel voor hun rekening, bij andere pensioenfondsen komen deze veelal voor rekening van de pensioenfondsen zelf.

Vaststelling vereist eigen vermogen (VEV)
Het Fonds heeft in 2025 een aantal dekkingsgraad beschermende maatregelen genomen, waaronder de aanschaf van putopties en swaptions en de verlaging van het aandelenbelang naar 39% (de onderkant van de bandbreedte voor aandelen). In 2024 had het bestuur reeds besloten tot een verhoging van de renteafdekking naar 80%. Het bestuur heeft besloten om bij de vaststelling van het VEV onder het strategisch beleid rekening te houden met de maatregelen die genomen zijn om de dekkingsgraad te beschermen. Hierdoor is de vereiste dekkingsgraad aanzienlijk gedaald van 120% ultimo 2024 naar 109,5% ultimo 2025. Het Fonds komt hiermee onder de ondergrens van de korte termijn risicohouding. Dit is afgestemd met het verantwoordingsorgaan en de sociale partners. Zowel het verantwoordingsorgaan als de sociale partners hebben aangegeven dat zij positief staan tegenover de optiestrategie en accepteren de tijdelijke afwijking van de korte termijn risicohouding.

Conclusies van het bestuur

Het bestuur concludeert dat de financiële positie in 2025 is verbeterd. Dit is gunstig voor de mogelijkheden om te kunnen indexeren (dit wordt in paragraaf 4.7 toegelicht).

Door de actuariële grondslagen regelmatig tegen het licht te houden en indien nodig aan te passen, blijven deze prudent. De verhoging van de kostenvoorziening van 3% naar 3,5% ultimo 2024 en de evaluatie van de correctiefactoren zijn hier concrete voorbeelden van.

De doelstelling om gemiddeld genomen geen negatief resultaat op kosten te hebben is niet gehaald. Het bestuur let scherp op de uitgavenkant, maar dat kan desondanks niet voorkomen dat de kosten de komende jaren zullen stijgen. De kostenstijging ondersteunt de visie van het Fonds dat het onder het nieuwe pensioenstelsel niet langer de beste keuze is voor uitvoering van de pensioenregeling. Wel zorgt het bestuur ervoor, binnen wat evenwichtig mogelijk is, om de kostendekking te verbeteren door een verhoging van de opslag van directe uitvoeringskosten vanaf 2025 van 2,75% naar 3,45% van de pensioengevende salarissom.

Zie voor meer achtergrondinformatie en details ook hoofdstuk *'6. Financiële zaken en positie van het pensioenfonds'* van dit bestuursverslag.

4.3 Premiebeleid in 2025

Doelstellingen premiebeleid

Het bestuur heeft de volgende subdoelstellingen geformuleerd:

- Toekomstbestendige premie
- Verbetering van de premiedekkingsgraad

Gevoerde beleid in 2025

De financiering van de aanspraken ingevolge het pensioenreglement vindt plaats op basis van een zogeheten systeem van Collective Defined Contribution (CDC–regeling). De jaarlijkse premie wordt vastgesteld op basis van een vaste premiemethodiek. Deze premiemethodiek is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. Het bestuur kan de premie of de berekeningsmethodiek niet zelfstandig wijzigen. Het Fonds dempt de premie op basis van verwacht rendement.

Bij de gedempte kostendekkende premie wordt uitgegaan van het verwachte reëel fondsrendement waarbij voor de risicovrije vastrentende waarden het verwachte rendement voor een periode van vijf jaar wordt vastgezet. De huidige periode van vijf jaar loopt vanaf 2023. Hierbij wordt uitgegaan van de DNB rentetermijnstructuur per 30 september 2022.

Bij het vaststellen van de rente waarmee de premie wordt berekend, wordt rekening gehouden met een afslag voor prijsinflatie. Hierdoor wordt de rekenrente lager en de premie hoger. Het vaststellen van de afslag gebeurt op basis

van aannames. Voor de lange termijn wordt uitgegaan van een prijsinflatie van 2,0%. Voor de eerste acht jaar is standaard de aanname dat de huidige prijsinflatie lineair naar 2,0% toegroeit.

Bij de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds moet worden uitgegaan van de actuele DNB rentetermijnstructuur. De premiedekkingsgraad is gedurende 2025 gestegen van 109,5% aan het begin van het jaar naar circa 136% ultimo 2025 (van belang voor de premie van 2026). Daarmee is de premiedekkingsgraad hoger dan de dekkingsgraad, waardoor de premie (vanaf 2026) positief bijdraagt aan de dekkingsgraadontwikkeling.

Zoals reeds in paragraaf 4.2 is toegelicht heeft het bestuur besloten om de opslag voor directe uitvoeringskosten in de premie vanaf 2025 te verhogen van 2,75% naar 3,45% van de pensioengevende salarissom. Verder geldt in 2025, net als in 2024, een prudentie afslag op de rekenrente van de premie van 0,25%.

Conform de uitvoeringsovereenkomst dient ieder kwartaal een kwart van de voorlopige jaarpremie bij de werkgevers in rekening te worden gebracht. In de praktijk vindt facturatie van de voorlopige premie per maand plaats. De definitieve afrekening gebeurt na vaststelling van het jaarwerk. De betaaldiscipline aan de kant van de werkgevers was in 2025 redelijk goed.

Conclusies van het bestuur

Het bestuur is tevreden over de stijging van de premiedekkingsgraad die heel 2025 boven de 100% lag en vanaf 2026 zelfs positief bijdraagt aan de dekkingsgraadontwikkeling. Het verhogen van de opslag voor directe uitvoeringskosten in de premie zorgt voor een betere dekking van de uitvoeringskosten.

4.4 Beleggingsbeleid in 2025

Doelstellingen beleggingsbeleid

Vanuit de algemene doelstellingen van het Fonds zijn twee doelstellingen direct van toepassing op het strategisch beleggingsbeleid. Enerzijds is het doel van het Fonds te voldoen aan de nominale pensioenverplichtingen. Anderzijds is het de ambitie van het Fonds een zo goed mogelijke koopkrachtbescherming waar te maken.

Gevoerde beleid in 2025

De beleggingen van het Fonds zijn een vast onderdeel tijdens bestuursvergaderingen. Voorstellen waar het bestuur een besluit over dient te nemen worden voorbereid door de beleggingsadviescommissie (BAC) en eerst uitgebreid tijdens bestuursvergaderingen besproken en toegelicht, vaak met ondersteuning van externe deskundigen. De BAC monitort periodiek de werkelijke asset allocatie (blijven de beleggingen binnen de vastgestelde bandbreedtes), de performance resultaten, de fondsmanagers, of wordt voldaan aan de restricties van het beleggingsbeleid en het risicobudget en brengt hierover verslag uit tijdens de bestuursvergaderingen. De dashboard rapportages van Sprenkels zijn hiervoor de basis. Tevens initieert de BAC nieuwe (beleids-)onderwerpen die met de beleggingen en het beheer van het balansrisico te maken hebben.

In 2025 zijn op beleggingsgebied in het bestuur onder andere de volgende onderwerpen besproken:

- De dekkingsgraad van het Fonds is sterk verbeterd en het bestuur is zich ervan bewust dat een hoge dekkingsgraad op het moment van invaren voor alle betrokkenen en stakeholders gunstig is. Daarom heeft het bestuur meerdere keren uitgebreid stilgestaan bij mogelijke dekkingsgraad beschermende maatregelen. Het bestuur heeft een onderzoek (ALM-studie) laten doen en voor diverse varianten van beschermende maatregelen is bekeken wat het effect is op de dekkingsgraad bij een sterke daling van de aandelenkoersen en/of een sterke daling van de rente. Ook de prijs van de mogelijke maatregelen in termen van dekkingsgraad is uiteraard in deze discussie betrokken.

  Daarbij is ook onderzocht wat het effect van de mogelijke maatregelen is op het pensioenresultaat van de verschillende leeftijdscohorten, of er een effect op de pensioenpremie is en wat de consequenties zijn voor de risicohouding op de korte en de lange termijn. Over de effecten op de risicohouding heeft afstemming plaatsgevonden met het verantwoordingsorgaan en sociale partners. Zowel VO als sociale partners hebben

aangegeven positief te staan tegenover dekkingsgraad beschermende maatregelen en accepteren dat als gevolg van de maatregelen tijdelijk wordt afgeweken van de risicohouding.

Het bestuur heeft in 2025 besloten om het belang in aandelen te verlagen naar 39% (naar de onderkant van de bandbreedte) en tot het implementeren van een optiestrategie. Het Fonds heeft putopties aangeschaft met een uitoefenniveau van 95% en swaptions die beschermen tegen een rentedaling van meer dan 50 basispunten. Deze derivaten zijn niet rechtstreeks met de tegenpartijen afgesloten, maar onderdeel van de maatwerkportefeuille bij CTI. Gevoeligheidsanalyses tonen aan dat door deze optiestrategie de dekkingsgraad bij een rentedaling van 1% en een waardedaling van de aandelen van 20%, naar verwachting niet lager dan 116,7% zal worden.

De premie voor de aanschaf van de swaptions was (afgerond op duizendtallen) EUR 1.474.000. Deze hoeft pas op de afloopdatum in januari 2027 te worden betaald, maar in de waardering op de balans is hier al wel rekening mee gehouden. De aanschaf van de putopties kostte EUR 5.217.000. Dit heeft op het moment van aanschaf geen directe invloed op de dekkingsgraad, omdat de putopties ook tegen deze waarde op de balans zijn opgenomen. De waarde op enig moment wordt beïnvloed door de stijging of daling van de aandelenkoersen en de volatiliteit van de markt; hoe hoger de aandelenkoersen hoe lager de waarde van de opties. Indien de putopties op de einddatum in januari 2027 geen waarde hebben dan heeft dit het fonds in termen van dekkingsgraad circa 2,4% gekost. De waarde van de putopties en swaptions ultimo 2025 leest u in paragraaf 7.5.

- De allocaties vastrentende en zakelijke waarden zijn in 2025 binnen de bandbreedtes gebleven. Afgezien van de verlaging van het belang in aandelen naar 39%, hoefden er in 2025 geen herbalanceringen plaats te vinden.
- De ontwikkeling van de beleggingen en de renteafdekking zijn gemonitord aan de hand van dashboardrapportages en factsheets.
- Het beleggingsrendement voor de gehele portefeuille was over 2025 -/- 1,5%. De details staan in paragraaf 7.6.
- Het Fonds heeft ten aanzien van de classificatie voor SFDR in 2025 geen wijzigingen doorgevoerd. Het Fonds classificeert de pensioenregeling nog steeds als een overig product (artikel 6) en niet als een duurzaam financieel product dat ecologische of sociale kenmerken promoot (licht groen, artikel 8).
- Ondanks de downgrade van Franse staatsleningen van AA naar A+ heeft het bestuur besloten, t.b.v. de diversificatie van de portefeuille, om Franse staatsleningen in de portefeuille te houden. Wel is de positie in Franse staatsleningen verminderd en is ook de duratie verlaagd waardoor het risico is verminderd.
- Het beleid van het Fonds is om het renterisico af te dekken op basis van een dynamische rentestaffel. Reeds in januari 2024 heeft het bestuur besloten om de renteafdekking tijdelijk te verhogen naar 80% van de pensioenverplichtingen en dit was ook gedurende heel 2025 het geval. Dit zorgt voor meer stabiliteit van de dekkingsgraad tot het moment van invaren. Meer stabiliteit is in het belang van alle groepen. Het bestuur maakt hierbij gebruik van de discretionaire bevoegdheid die het beleid biedt om af te wijken van de dynamische rentestaffel. De rentestaffel zelf is niet aangepast.
- Jaarlijks wordt het beleggingsjaarplan vernieuwd.

Conclusies van het bestuur

Met de implementatie van de optiestrategie en de afbouw van zakelijke waarden naar 39% heeft bestuur dekkingsgraad beschermende maatregelen genomen, die ervoor zorgen dat de dekkingsgraad richting het invaren niet teveel verminderd bij slechte economische omstandigheden terwijl nog steeds wordt geprofiteerd van gunstige ontwikkelingen op financiële markten.

Aandelen opkomende en ontwikkelde markten hebben in 2025 een goed rendement behaald van respectievelijk 18,1% en 16,4%. Door een flinke stijging van de rente was het rendement op vastrentende waarden negatief, waardoor het totale rendement van de portefeuille uitkwam op -/- 1,5%. Meer details over het behaalde rendement leest u in paragraaf 7.6.

Door de gestegen rente is ook de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds flink gedaald, waardoor de financiële positie van het Fonds uiteindelijk per saldo flink is verbeterd. Hierdoor kon in 2025, net als in 2024, worden besloten tot verhoging van de pensioenen van de inactieven en de actieven die na 2017 deelnemer zijn geworden.

Meer informatie over de beleggingen en maatschappelijk verantwoord beleggen vindt u in hoofdstuk *"7. Beleggingen"* verderop in dit bestuursverslag.

4.5 Risicobeleid in 2025

Doelstellingen inzake risicomanagement

Uitgangspunt van het risicomanagement is dat risicohouding en risicobeheersing op elkaar aansluiten. Risico's die het bereiken van de strategische doelstellingen van het Fonds bedreigen dienen zoveel mogelijk vermeden te worden en zal het Fonds eventueel zodanig mitigeren dat ze binnen de risicohouding passen. De organisatorische opzet van het risicomanagement dient adequaat te zijn en te zijn geborgd in het beleid, de processen en de bestuurlijke jaarkalender.

Gevoerde beleid in 2025

Risicomanagement en risicobeheersing

Het onderwerp risicomanagement en risicobeheersing stond in 2025 veelvuldig op de bestuursagenda. Het bestuur heeft daarbij de volgende activiteiten ontplooid:

- Ook in boekjaar 2025 is aandacht geweest voor de werkbaarheid van de beheersmaatregelen en het aantal (key) beheersmaatregelen om risicomanagement goed te laten werken. Over het boekjaar zijn vier risicorapportages door de RC aan het bestuur uitgebracht. Deze rapportages zijn met name gericht op de werking van de beheersmaatregelen en eventuele effecten op strategische risico's. De rapportages laten zien waar het Fonds vandaan komt, hoe de werking van het RC-beleid in een periode was en wat de ontwikkelingen zijn.
- Het uitbestedingsrisico, in het bijzonder dat van de pensioenadministratie, stond in 2025 veelvuldig op de agenda. De ISAE3402 rapportages (of gelijkwaardig) van de (kern) uitbestedingsrelaties worden jaarlijks door het bestuur beoordeeld op inhoud en opzet en zijn een vast onderdeel van de bestuurlijke jaarkalender. Zie voor meer informatie over de uitbesteding en de beoordeling van de rapportages paragraaf 3.8.
- Het IRM-document is, mede naar aanleiding van de herijking van de strategische en operationele risico's, geactualiseerd.
- De BYOD-richtlijn is geactualiseerd, maar er waren geen noemenswaardige inhoudelijke wijzigingen. Alle personen die onder de richtlijn vallen hebben de jaarlijkse verklaring dat de richtlijn wordt nageleefd, ingeleverd bij het Fonds.
- Er is een analyse gemaakt in hoeverre het Fonds de gedragslijn Persoonsgegevens naleeft. Dit gebeurt jaarlijks. Hierover leest u meer in paragraaf 4.12.
- Viermaal per jaar wordt de Dashboard rapportage van Sprenkels besproken tijdens de bestuursvergaderingen. Vaste onderdelen daarbij zijn een analyse van de ex-post en ex-ante renteafdekking en een gevoeligheidsanalyse. Bij de gevoeligheidsanalyse wordt de impact op de dekkingsgraad van een renteschok en/of een waardedaling van de aandelen bekeken. (zie ook paragraaf 9.6) Tevens wordt middels deze rapportage gerapporteerd over het feitelijke en strategische vereist eigen vermogen en gemonitord of deze binnen de door het bestuur gestelde bandbreedte blijft.
- De compliance officer heeft samen met de risicomanager een integriteits-risicoanalyse gedaan. Hierbij is op verschillende deelgebieden geïnventariseerd wat het bruto risico is, wat de genomen beheersmaatregelen zijn en welk netto risico er vervolgens over blijft. De resultaten zijn in maart 2025 met

het bestuur besproken en vastgesteld. Op alle deelgebieden is de conclusie dat het overgebleven netto risico acceptabel is.

- Tevens heeft over 2025 een beoordeling plaatsgevonden op welke wijze het bestuur invulling geeft aan evenwichtigheid.
- De incidentenregeling is in 2025 geactualiseerd.
- Het datakwaliteitsbeleid is in 2025 geactualiseerd.
- Het herzieningenbeleid is in 2025 geactualiseerd.
- Het Business Continuity Plan is in 2025 geactualiseerd.
- De strategische en operationele risico's worden jaarlijks geëvalueerd, waarbij ieder jaar opnieuw wordt ingeschat wat de bruto risico's en de netto risico's zijn, of het netto risico acceptabel is en of aanvullende beheersmaatregelen wenselijk zijn. Uit de evaluatie zijn geen noemenswaardige wijzigingen naar voren gekomen.
- De nieuwe wetgeving omtrent DORA stond regelmatig op de agenda. In verband hiermee is diverse documentatie vernieuwd.
- De risico's in het kader van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel was een regelmatig terugkerend onderwerp tijdens de vergaderingen van de risicocommissie en het bestuur. De RC heeft een WTP-risico-analyse opgesteld, die periodiek wordt geactualiseerd. Daarbij is regelmatig gesproken over alternatieven (Plan B) voor het geval het uitgezette pad richting het nieuwe pensioenstelsel niet meer haalbaar is. Meer over het nieuwe pensioenstelsel en de risico's die daarbij kunnen optreden leest u in paragraaf 5.3.

Conclusies van het bestuur

Het bestuur concludeert dat er in 2025 op het gebied van risicobeheer veel is gebeurd. Er zijn stappen voorwaarts gezet op het gebied van risicomanagement en risicobeheersing. Het risicobewustzijn is door de vele aandacht die het bestuur aan risicomanagement heeft besteed, verder vergroot en dat vindt het bestuur belangrijk. Door de continue aandacht voor risicobeheer is het bestuur zich zeer bewust van de (strategische) risico's waar het Fonds mee te maken heeft en beter in staat om deze risico's te beheersen en waar nodig beheersmaatregelen te nemen.

Verder concludeert het bestuur dat er bij besluitvorming op structurele wijze aandacht is voor risico's, mede door het gebruik van voorleggers en een tweedelijns beoordeling van de risico's door de Sleutelfunctiehouder Risicobeheer. Hierdoor wordt de besluitvorming zorgvuldiger.

In hoofdstuk 9 wordt nader ingegaan op de specifieke risico's van het Fonds.

4.6 Haalbaarheidstoets in 2025

Algemeen

Pensioenfondsen moesten tot en met 2023 jaarlijks een haalbaarheidstoets uitvoeren. De uitgangspunten voor de haalbaarheidstoets worden voorgeschreven door DNB en golden voor alle pensioenfondsen. De haalbaarheidstoets geeft inzicht in het te verwachten pensioenresultaat (= maatstaf voor koopkrachtbehoud van het pensioen) op fondsniveau en de risico's die daarbij spelen, gegeven de financiële opzet van het pensioenfonds.

DNB staat toe om vanaf 2024 af te zien van de haalbaarheidstoets als een pensioenfonds het voornemen heeft om in te varen. Net als in 2024 heeft het bestuur ook in 2025 besloten om van deze mogelijkheid gebruik te maken. Een projectie voor de komende 60 jaar op basis van het huidige stelsel, in de wetenschap dat over een paar jaar het nieuwe pensioenstelsel zal gelden heeft geen toegevoegde waarde.

4.7 Indexatiebeleid in 2025

Doelstelling indexatiebeleid

Het Fonds wil een zo goed mogelijke koopkrachtbescherming bieden. De ambitie is om de pensioenen van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden jaarlijks aan te passen aan de prijsontwikkeling.

Gevoerde beleid in 2025

Algemeen

Het bestuur heeft beleid vastgesteld ten aanzien van toekomstbestendig indexeren, inhaalindexatie, herstel van kortingen, de indexatiedrempel en de Escrow indexatie voor deelnemers die per 31 december 2017 deelnemer waren bij het Fonds.

Vanaf 1 januari 2018 is het indexatiebeleid met de komst van de middelloonregeling veranderd en geldt voor zowel actieven als inactieven een voorwaardelijke indexatie. Voor de voorwaardelijke toeslagverlening wordt geen bestemmingsreserve gevormd en geen premie betaald. De toeslag die verleend wordt over de pensioenaanspraken, is maximaal de stijging van het prijsindexcijfer. Als prijsindex wordt uitgegaan van het consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens, zoals vastgesteld door het CBS. Daarbij wordt uitgegaan van de referentieperiode september – september. Er mag (gedeeltelijk) worden geïndexeerd vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110% en volledig vanaf de TBI-grens van circa 136% (per 31 oktober 2025). De indexatie dient 'toekomstbestendig' te zijn.

De actieve deelnemers die vóór 2018 reeds waren toegetreden (de Escrow-gerechtigden) ontvangen gedurende hun deelnemerschap tijdelijk een onvoorwaardelijke indexatie gefinancierd vanuit een Escrow (geblokkeerde rekening) die buiten het pensioenfonds in een aparte stichting is ondergebracht. De jaarlijkse hoogte van deze toeslag is (maximaal) 1,5% in 2018 tot en met 2024 en daarna 2,5%, maar bedraagt te allen tijde maximaal de CAO-loonstijging. Als CAO-loonindexcijfer wordt uitgegaan van het loonindexcijfer van de CAO-lonen (per maand inclusief bijzondere beloningen) voor totaal CAO-sectoren (voor alle bedrijven), zoals op 1 januari door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gepubliceerd. Hierbij wordt uitgegaan van de referentieperiode oktober – oktober.

Indien de dekkingsgraad hoger is dan de vereiste dekkingsgraad en de middelen van het Fonds toereikend zijn, kan de indexatie vanuit de Escrow voor de deelnemers worden aangevuld vanuit de middelen van het Fonds. De indexatie kan dan worden aangevuld tot de cao-loonstijging, maar zal hoogstens worden aangevuld tot het niveau van de indexatie die aan de overige (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden wordt toegekend.

Zie ook de beleidsuitgangspunten in paragraaf 3.5.

Indexatiebesluit genomen in december 2024

In december 2024 heeft het bestuur besloten om de pensioenen van Escrow-gerechtigden per 1 januari 2025 te verhogen met 2,5% (gefinancierd uit de Escrow Stichting). De pensioenen van de inactieven en overige actieve deelnemers worden per deze datum verhoogd met 1,73%. Dit is de indexatie die op basis van regulier beleid kan worden toegekend (er golden eind 2024 geen versoepelde indexatieregels). De in december 2024 toegekende indexatie is verwerkt in boekjaar 2024 en dus onderdeel van de voorziening per 31 december 2024.

Toelichting indexatiebesluit

Inactieven en overige actieven (niet Escrow-gerechtigd)
Volgens het pensioenreglement mogen de pensioenen van gepensioneerden, gewezen deelnemers en actieve deelnemers die na 2017 in dienst zijn gekomen op 1 januari van een jaar maximaal met de stijging van de prijzen in het voorgaande jaar worden verhoogd. In 2024 zijn de prijzen met 3,5% gestegen. Op basis van regulier beleid en de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds mag per 1 januari 2025 een verhoging van 1,73% worden gegeven. Omdat de verhoging volledig in lijn is met het fondsbeleid en de (strategische) doelstelling om zoveel als mogelijk te zorgen voor koopkrachtbehoud, ziet het bestuur geen reden om tot een afwijkend percentage te besluiten. Door toekenning van deze indexatie daalt de dekkingsgraad van het fonds met circa 1,5%. Deze blijft daarmee nog ruim boven het niveau om nog evenwichtig te kunnen invaren.

Escrow-gerechtigden
Met de toekenning van 2,5% indexatie per 1 januari 2025 aan Escrow-gerechtigden wordt eveneens bestaand beleid gevolgd. Een extra verhoging voor Escrow-gerechtigden per 1 januari 2025 uit de middelen van het fonds

mag volgens het reglement worden toegekend als het minimum van prijsinflatie en looninflatie hoger is dan 2,5% en de dekkingsgraad hoger is dan de vereiste dekkingsgraad. De totale verhoging (regulier plus extra) mag nooit meer zijn dan de verhoging die aan niet Escrow-gerechtigden is toegekend, in dit geval dus 1,73%. Om deze reden, maar ook omdat de dekkingsgraad ten tijde van de besluitvorming lager was dan de vereiste dekkingsgraad is een extra toeslag per 1 januari 2025 voor Escrow-gerechtigden vanuit de fondsmiddelen niet mogelijk.

Indexatiebesluit genomen in december 2025

In december 2025 heeft het bestuur besloten om de pensioenen van Escrow-gerechtigden per 1 januari 2026 te verhogen met 2,5% (gefinancierd uit de Escrow Stichting). De pensioenen van de inactieven en overige actieve deelnemers worden per deze datum verhoogd met 2,24%. Dit is de indexatie die op basis van regulier beleid kan worden toegekend. De in december 2025 toegekende indexatie is verwerkt in boekjaar 2025 en dus onderdeel van de voorziening per 31 december 2025.

Toelichting indexatiebesluit

Inactieven en overige actieven (niet Escrow-gerechtigd)
Volgens het pensioenreglement mogen de pensioenen van gepensioneerden, gewezen deelnemers en actieve deelnemers die na 2017 in dienst zijn gekomen op 1 januari van een jaar maximaal met de stijging van de prijzen in het voorgaande jaar worden verhoogd. In 2025 zijn de prijzen met 3,27% gestegen. Op basis van regulier beleid en de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds mag per 1 januari 2026 een verhoging van 2,24% worden gegeven. Omdat de verhoging volledig in lijn is met het fondsbeleid en de (strategische) doelstelling om zoveel als mogelijk te zorgen voor koopkrachtbehoud, ziet het bestuur geen reden om tot een afwijkend percentage te besluiten. Door toekenning van deze indexatie daalt de dekkingsgraad van het fonds met circa 2,1%. Deze blijft daarmee nog ruim boven het niveau om nog evenwichtig te kunnen invaren.

Per 1 januari 2026 bestond de mogelijkheid om gebruik te maken van versoepelde indexatieregels. Het bestuur heeft besloten hier geen gebruik van te maken, omdat op basis van regulier beleid al een redelijke indexatie kan worden gegeven, wel gebruikmaken van de versoepeling tot een grotere achteruitgang van de dekkingsgraad leidt wat niet consistent is met de wens om de dekkingsgraad richting het invaren te beschermen, generatie effecten zullen moeten worden verantwoord en bovendien is er geen noodzaak om nu extra te verhogen omdat het fondsvermogen bij invaren sowieso over de individuele pensioenpotten zal worden verdeeld. Indexeren conform het reguliere indexatiebeleid is volgens het bestuur het meest evenwichtig en het beste uit te leggen richting de achterban.

Escrow-gerechtigden
Met de toekenning van 2,5% indexatie per 1 januari 2026 aan Escrow-gerechtigden wordt eveneens bestaand beleid gevolgd. Een extra verhoging voor Escrow-gerechtigden per 1 januari 2026 uit de middelen van het fonds mag volgens het reglement worden toegekend als het minimum van prijsinflatie en looninflatie hoger is dan 2,5% en de dekkingsgraad hoger is dan de vereiste dekkingsgraad. De totale verhoging (regulier plus extra) mag nooit meer zijn dan de verhoging die aan niet Escrow-gerechtigden is toegekend, in dit geval dus 2,24%. Om deze reden is een extra toeslag per 1 januari 2026 voor Escrow-gerechtigden vanuit de fondsmiddelen niet mogelijk.

Conclusies van het bestuur

Het bestuur is zich ervan bewust dat aan de verschillende groepen (Escrow-gerechtigden en niet Escrow-gerechtigden) verschillende indexatiepercentages zijn toegekend. Dit is rechtstreeks het gevolg van het beleid zoals dit door sociale partners is afgesproken en vastgelegd in het pensioenreglement, waarbij voor de verschillende groepen verschillende indexatiemaatstaven gelden. Ook de financieringsbron is anders; iedere indexatie die aan de niet Escrow-gerechtigden wordt toegekend, wordt betaald uit de fondsmiddelen, terwijl de indexatie voor Escrow-gerechtigden door de Escrow stichting wordt betaald.

Het bestuur concludeert dat de pensioenen van de Escrow-gerechtigden per 1 januari 2025 en 1 januari 2026 volledig conform hun maatstaf zijn geïndexeerd.

De pensioenen van de niet Escrow-gerechtigden zijn per 1 januari 2025 en 1 januari 2026 geïndexeerd conform het reguliere indexatiebeleid. Het bestuur ziet onvoldoende argumenten om van het reguliere beleid af te wijken en vindt dat de toegekende indexatie uiteindelijk het meest evenwichtig is.

Met de toegekende indexaties is de (strategische) doelstelling koopkrachtbehoud gedeeltelijk waargemaakt.

4.8 Integriteitsbeleid en compliance in 2025

Doelstelling integriteitsbeleid

De doelstelling met betrekking tot het integriteitsbeleid is dat er geen gevaar ontstaat voor de aantasting van de reputatie, alsmede de daaruit voortvloeiende mogelijke bestaande en toekomstige bedreiging van het vermogen of resultaat van het pensioenfonds.

Gevoerde beleid in 2025

Het bestuur vindt integriteit en compliance belangrijke onderwerpen en heeft hier ook in 2025 de nodige aandacht aan besteed. De belangrijkste beleidsuitgangspunten staan verwoord in paragraaf 3.5 van dit bestuursverslag.

De (externe) compliance officer de heer G.J. Mersch van GBA Accountants & Adviseurs houdt toezicht op de naleving van de gedragscode. De gedragscode van het Fonds is in 2022 voor het laatst geactualiseerd op basis van de standaard modelgedragscode van de Pensioenfederatie. In 2023 heeft de Pensioenfederatie een aangepaste modelgedragscode gepubliceerd. De compliance officer heeft de verschillen in kaart gebracht tussen de oude en nieuwe modelgedragscode en geconcludeerd dat inhoudelijk er geen reden tot aanpassing van de gedragscode is.

De compliance officer houdt een register bij van de nevenfuncties van het bestuur, het VO, de visitatiecommissie en de adviseurs van het pensioenfonds. Het agendapunt ‘meldingen inzake compliance’ staat standaard op de agenda van iedere bestuursvergadering. Het onderwerp compliance staat op de jaarkalender van het pensioenfonds.
Jaarlijks worden in aanwezigheid van de compliance officer de volgende punten behandeld tijdens een bestuursvergadering:

- de compliance rapportage over het afgelopen jaar;
- vaststelling groep van verbonden personen;
- ondertekening nalevingsverklaring;
- inventarisatie nevenfuncties, privérelaties en privé belangen. Hierbij wordt ook gekeken of nevenfuncties een (mogelijk) belangenconflict kunnen veroorzaken. Geconstateerd is dat dit niet het geval is;
- integriteitsrisicoanalyse;
- evaluatie van beleid en gedragscode.

Conclusies van het bestuur

De compliance officer brengt na afloop van het jaar schriftelijk verslag uit aan het bestuur. Uit de compliance rapportage die de heer Mersch over 2025 heeft uitgebracht blijkt dat er geen bijzonderheden op compliance gebied zijn geweest. Daarmee voldoet het fonds aan de doelstelling om geen reputatieschade op te lopen door niet integer handelen door verbonden personen.

4.9 Uitbestedingsbeleid in 2025

Doelstellingen uitbestedingsbeleid

Het uitbestedingsbeleid heeft als doel dat ook bij uitbesteding van activiteiten de strategische doelstellingen van het pensioenfonds gewaarborgd blijven en dat er sprake is van een integere en beheerste bedrijfsvoering. De belangen van deelnemers mogen geen gevaar lopen doordat het pensioenfonds delen van haar werkzaamheden heeft uitbesteed.

Gevoerde beleid in 2025

De belangrijkste uitgangspunten van het uitbestedingsbeleid zijn beschreven in paragraaf 3.5.

Het Fonds heeft net als in 2024 ook in 2025 veel extra tijd en energie moeten steken in het begeleiden en controleren van de pensioenadministrateur. Per 1 januari 2023 is Visma Idella (thans Idella genaamd) aangesteld als administrateur. Begin 2024 kwam aan het licht dat de administratie toch op een aantal onderdelen niet correct was ingericht. Voor een toelichting op de problemen waar het Fonds tegenaan liep verwijzen we graag naar het jaarverslag 2024.

Idella heeft in overleg met het bestuur eind 2024 een plan tot herstel van de administratie opgesteld dat tot in 2025 doorliep. In het plan zijn deliverables afgesproken die zekerheid moeten geven over of de inrichting van de administratie op orde is, alle mutaties correct zijn verwerkt en welke maatregelen er zijn genomen om er zeker van te zijn dat de administratieve processen ook in de toekomst op orde zijn en blijven. Het Fonds had in 2024 en in het eerste half jaar van 2025 Milliman ingehuurd om erop toe te zien dat het herstelproject goed en tijdig verloopt. Milliman heeft hierover periodiek aan het bestuur gerapporteerd. In mei 2025 hebben Idella en Milliman hun eindrapportage over het herstelproject opgeleverd. De conclusie was dat de stand van de administratie per 1 januari 2024 voldoende hersteld was om de UPO's te kunnen versturen. Dit is uiteindelijk in de tweede helft van 2025 gebeurd. De UPO's per 1 januari 2025 zijn wel tijdig verzonden.

Er waren echter nog meerdere openstaande punten en het Fonds had diverse vragen voor Idella n.a.v. de opgeleverde rapportages. Ondanks herhaalde oproepen vanuit het Fonds kwam het niet tot een goede afronding en ondertussen kwamen er nieuwe issues naar boven, waaronder verschillen tussen de uitkeringen- en aansprakenadministratie. Het bestuur heeft uiteindelijk in december 2025 geëscaleerd bij de directie van Idella, wat begin 2026 heeft geleid tot een nieuw herstelproject 2.0. Inmiddels werkt Idella voortvarend aan het oplossen van alle issues. Het bestuur monitort de voortgang nauwgezet middels wekelijkse overleggen met Idella. De verwachting is dat alle issues in de eerste helft van 2026 zullen zijn opgelost. Wat het bestuur betreft kan pas decharge worden verleend als alle aanspraken correct in de uitkeringen- en aansprakenadministratie staan en de betrokkenen over de correctie van hun aanspraken zijn geïnformeerd. Voor het controleren of alle aanspraken daadwerkelijk correct in de administratie staan, laat het Fonds zich ondersteunen door onafhankelijke externe partijen.

Ook de aanlevering van mutaties vanuit de werkgevers aan Idella verliep in 2025 niet vlekkeloos. Dit had aan de ene kant te maken met het ontbreken van goede (plausibiliteit)controles door Idella, maar ook de werkgevers leveren de mutaties niet altijd goed en tijdig aan. Het pensioenfonds heeft de administrateur in februari 2026 formeel aangesproken op het onvoldoende uitvoeren van controles.

Het bestuur heeft daarnaast in 2025 ook veelvuldig contact gehad met Idella over de reguliere werkzaamheden. Periodiek vindt er overleg plaats tussen het dagelijks bestuur en de administrateur waarbij de SLA rapportages en de dienstverlening worden besproken. De administrateur voert één van de kerntaken van het pensioenfonds uit en het bestuur hecht er grote waarde aan dat dit correct gebeurt.

Vermogensbeheerders Columbia Threadneedle Investments (CTI) en BlackRock zijn in 2025 geëvalueerd. Over het algemeen is het bestuur tevreden over de dienstverlening van beide vermogensbeheerders. Voor beide vermogensbeheerders geldt dat er met name op het gebied van rapportages verbetering wenselijk was. Intensief contact tussen de BAC, ondersteund door Sprenkels, en de vermogensbeheerders heeft uiteindelijk tot een verbetering van de rapportages geleid. Deze zijn inmiddels op het gewenste niveau, waardoor de effectieve monitoring en aansturing van de vermogensbeheerders is verbeterd.

CTI komt minimaal viermaal per jaar op bezoek tijdens de BAC-vergaderingen, waarbij onder andere macro economische ontwikkelingen en de effectiviteit van de renteafdekking, uitgesplitst naar oorzaken worden toegelicht. Ook wordt de dienstverlening en de wijze van rapporteren tijdens deze bezoeken besproken. CTI toont daarbij de bereidheid om met het Fonds mee te denken over de invulling van de portefeuille en in 2025 specifiek over de inrichting van een optiestrategie ter bescherming van de dekkingsgraad.

Conclusies van het bestuur

Voor wat betreft de vermogensbeheerders concludeert het bestuur dat de dienstverlening in voldoende mate op orde is.

Wat betreft de pensioenadministratie is het bestuur minder tevreden over de dienstverlening, er dienen nog diverse verbeterslagen te worden gemaakt voordat het vertrouwen weer volledig terug is en de administratie op adequate wijze wordt uitgevoerd. Het niet op orde krijgen is simpelweg geen optie en niet acceptabel. Tot die tijd zal het bestuur niet rusten en er bovenop blijven zitten.

4.10 Communicatiebeleid in 2025

Doelstellingen communicatiebeleid

De doelstellingen van het communicatiebeleid zijn:

- Informatieverstrekking: Het verstrekken van begrijpelijke informatie waarbij ten minste wordt voldaan aan de uitgangspunten van wet- en regelgeving.
- Pensioenbewustwording: De deelnemer bekend maken met de regeling waaraan hij/zij deelneemt en bewust maken van het belang van het pensioen. Daarnaast is bewustwording van de veranderingen die eraan komen als gevolg van het nieuwe pensioenstelsel van belang.
- Pensioeninzicht: De deelnemer krijgt voldoende inzicht in de regeling om te weten wanneer hij/zij zelf actie moet ondernemen.

Gevoerde beleid in 2025

Het bestuur vindt communicatie een belangrijk onderwerp dat een vast onderdeel is op de agenda van bestuursvergaderingen. De communicatie- en pensioencommissie (CPC) adviseert het bestuur over wijzigingen in het communicatiebeleid en zorgt voor een actueel communicatieplan.

Het dagelijks bestuur en de bestuursondersteuning zorgen dat de website regelmatig wordt geactualiseerd. De inhoud en actualisatie van de website is een vast agendapunt van de CPC-vergaderingen.

Naast de wettelijke informatievoorziening die de administrateur verzorgt, heeft het bestuur op het gebied van communicatie in 2025 de volgende activiteiten ontplooid:

- De Fonds heeft een communicatieplan WTP opgesteld. Dit communicatieplan richt zich op de communicatie rondom de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. In dit plan zijn de diverse doelgroepen gedefinieerd, zijn de communicatiedoelstellingen beschreven en is een strategie geformuleerd hoe deze doelstellingen worden bereikt. De hele transitie is opgedeeld in drie fasen en iedere fase wordt gekenmerkt door zijn eigen (strategische) aanpak.

  Op een aantal momenten gedurende de gehele transitie zal de effectiviteit van de communicatie worden geëvalueerd om te kunnen toetsen of de doelstellingen worden behaald. Na afloop van de sessies van de werkgevers over de nieuwe pensioenregeling heeft in maart 2025 de eerste evaluatie plaatsgevonden. Voor de meeste doelstellingen kon worden geconcludeerd dat deze waren bereikt.

  Het communicatieplan WTP is voor advies voorgelegd aan het verantwoordingsorgaan. Het VO heeft positief over het plan geadviseerd. Het communicatieplan WTP is een bijlage van het implementatieplan en zal naar de AFM worden gestuurd op het moment dat het implementatieplan aan DNB wordt voorgelegd.

- Daarnaast communiceert het pensioenfonds proactief over pensioenontwikkelingen waaronder de ontwikkelingen omtrent de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel via de nieuwsbrieven en de website.
- Er zijn in 2025 twee nieuwsbrieven verschenen en daarnaast diverse artikelen op de website geplaatst, waaronder een bericht over de dekkingsgraad beschermende maatregelen. Naast actuele thema's, de financiële positie, interviews en 'life events' is in de nieuwsbrieven veel aandacht besteed aan de voorbereidingen op het nieuwe pensioenstelsel.
- Via de nieuwsbrief en de website is uitgebreid bericht over de verhoging van de pensioenen.

- De informatie op de website is regelmatig vernieuwd. De website heeft een landingspagina die speciaal over de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel gaat.
- De jaarlijkse deelnemersvergadering in oktober heeft in 2025 op locatie plaatsgevonden. Naast actieve deelnemers waren ook gewezen deelnemers en pensioengerechtigden uitgenodigd. Tijdens de vergadering is een terugblik op het afgelopen jaar gegeven en er is uitgebreid stil gestaan bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

Conclusies van het bestuur

Met het plaatsen van actuele thema's en achtergrondinformatie over 'life events' in nieuwsbrieven en op de website levert het Fonds een bijdrage aan meer pensioenbewustwording en meer pensioeninzicht.

In 2025 is in de communicatie naar deelnemers ook veelvuldig aandacht besteed aan de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel waarbij de uitgangspunten en het pad richting de overgang naar het nieuwe stelsel zo goed mogelijk is toegelicht. Dit zal ook de komende jaren een belangrijk onderwerp in de communicatie blijven. Het bestuur streeft daarbij naar draagvlak en het creëren van vertrouwen en streeft daarbij zo goed mogelijk de consequenties voor alle betrokkenen uit te leggen.

4.11 Diversiteits- en inclusiebeleid in 2025

Doelstellingen diversiteits- en inclusiebeleid

Onder diversiteit verstaat het Fonds dat er verscheidenheid is in de leden van het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de visitatiecommissie op het gebied van geslacht of genderidentiteit, leeftijd, sociaal-culture achtergrond, kennis, competenties en psychologische eigenschappen. Het Fonds verstaat onder inclusie dat iedere stem binnen de fondsorganen gerespecteerd wordt, er toe doet en wordt gehoord bij besluitvorming en het maken van beleid.

De Code Pensioenfondsen is voor het Fonds de basis voor het diversiteits- en inclusiebeleid. Naast de kenmerken van diversiteit die de Code noemt, houdt het pensioenfonds ook rekening met interbestuurlijke complementariteit; waarbij gekeken wordt of de leden van de fondsorganen complementair aan elkaar zijn op het gebied van kennis, competenties en karakter.

Conform de Code Pensioenfondsen (hierna; de Code) geldt ten aanzien van leeftijdsdiversiteit dat er minimaal één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.

Het bestuur streeft met betrekking tot het diversiteits- en inclusiebeleid de volgende doelstellingen na:

1. In de fondsorganen is er variatie in geslacht of genderidentiteit, waarbij de leden van de fondsorganen een goede afspiegeling zijn van de belanghebbenden van het fonds. (Van de totale groep aanspraakgerechtigden is per peildatum 31 december 2025 circa 70% man en 30% vrouw.)
2. In de fondsorganen is er variatie in leeftijd, waarbij de leden van de fondsorganen een goede afspiegeling zijn van de belanghebbenden van het fonds. In zowel het bestuur als het verantwoordingsorgaan neemt minimaal 1 persoon jonger dan 40 jaar zitting.
3. Leden van bestuur en verantwoordingsorgaan zijn complementair aan elkaar wat betreft kennis, competenties en psychologische eigenschappen.
4. Leden van bestuur en verantwoordingsorgaan zijn een goede afspiegeling van de belanghebbenden van het fonds als het gaat om sociale en culturele achtergrond.
5. Het pensioenfonds zorgt voor een open cultuur, waarin diversiteit en inclusie wordt uitgedragen, iedereen vrijuit kan spreken, respectvol met elkaar wordt omgegaan en iedere stem binnen de fondsorganen gehoord wordt bij besluitvorming en het maken van beleid.

Gevoerde beleid in 2025

Het bestuur heeft het diversiteits- en inclusiebeleid in 2024 vastgesteld. In 2025 zijn er geen beleidswijzigingen doorgevoerd. De kern van het beleid wordt hierboven beschreven. Het bestuur heeft een plan van aanpak om de gestelde doelen te bereiken. Dit houdt onder andere in dat bij het ontstaan van een vacature specifieke wensen ten aanzien van diversiteit worden opgenomen en dat bij het zoeken van nieuwe leden voor de fondsorganen, het Fonds een inspanningsverplichting heeft om kandidaten te zoeken die de diversiteit vergroten en inclusie bij het pensioenfonds bevorderen.

Conclusies van het bestuur

Ultimo 2025 bestaan zowel het bestuur als het verantwoordingsorgaan alleen uit mannen en alle leden zijn ouder dan 40 jaar. Toch is het bestuur van mening dat het bestuur als geheel qua leeftijdsopbouw een redelijke afspiegeling is van de achterban. Ook wat betreft eigenschappen, kennis en kunde vullen de bestuursleden elkaar goed aan. Hoewel het Fonds graag een bestuurder zou verwelkomen van het vrouwelijke geslacht en/of jonger dan 40 jaar, blijkt dat het in de praktijk al een hele opgave is om een bestuurder te vinden die aan de geschiktheidseisen van de toezichthouder voldoet en bereid is voor de korte duur van het bestaan van het Fonds zitting te nemen in het bestuur.

Bij het ontstaan van vacatures wordt in het profiel specifiek aandacht besteed aan diversiteit wat betreft leeftijd en geslacht. Het Fonds is uiteindelijk sterk afhankelijk van de bereidheid van deelnemers en gepensioneerden om zich kandidaat te stellen.

4.12 Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen

Op 1 juli 2019 is de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen (de Gedragslijn) vastgesteld door de Pensioenfederatie. De Gedragslijn is van toepassing op alle pensioenfondsen die lid zijn van de Pensioenfederatie. Met ingang van 1 januari 2020 dient de ‘Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen’ van de Pensioenfederatie (hierna: “De gedragslijn”) geïmplementeerd te zijn door pensioenfondsen. Pensioenfondsen maken hiermee aan alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden duidelijk hoe ze omgaan met hun gegevens.

Onderdeel van de Gedragslijn is dat getoetst en gerapporteerd wordt in hoeverre het pensioenfonds aan de Gedragslijn voldoet en er wordt verantwoording hierover afgelegd in het jaarverslag. De risicomanager toetst ieder jaar in hoeverre de Gedragslijn is nageleefd. N.a.v. van de toets over 2024 zijn in 2025 een paar aanpassingen in het privacybeleid zoals verwoord in de ABTN doorgevoerd.

Conclusies van het bestuur

Het bestuur constateert dat periodiek, zo ook in 2025, wordt getoetst of het Fonds voldoet aan het gestelde in de Gedragslijn. Wanneer hieruit aanpassingen naar voren komen worden deze doorgevoerd. De conclusie is dat het Fonds op het moment van toetsing op enkele aandachtspunten na, voldoet aan de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens.

5. Bestuurszaken in 2025

5.1 Algemeen

Het bestuur streeft ernaar om vergaderingen zo gestructureerd en efficiënt mogelijk te laten verlopen waardoor de focus vooral kan liggen op strategische zaken en de agenda van de bestuursvergaderingen zo min mogelijk wordt belast met operationele zaken. Door het hersteltraject bij de administrateur ontkwam het bestuur er in 2025 helaas niet aan om ook regelmatig te spreken over de impact van verbeteringen in de administratie voor individuele personen of specifieke groepen. Dit heeft namelijk ook een link naar het (strategische) reputatierisico van het Fonds en tegelijkertijd waren de discussies ook aanleiding om uit te zoomen en na te denken over wat effectieve beheersmaatregelen zijn om het uitbestedingsrisico te beperken.

Het bestuur tracht zichzelf continu te verbeteren, onder andere door regelmatig aan het einde van een bestuursvergadering het verloop van de vergadering te evalueren. Ook de commissies evalueren zichzelf periodiek. Doordat commissievergaderingen enkele weken voorafgaand aan de bestuursvergaderingen worden gepland vindt er een gedegen voorbereiding plaats, ook dit draagt bij aan het gestructureerd en efficiënt laten verlopen van bestuursvergaderingen.

De voorbereiding van alle periodiek terugkerende onderwerpen zijn toebedeeld aan de commissies en het dagelijks bestuur. Iedere commissie stelt ieder jaar zijn eigen jaarkalender op en het dagelijks bestuur houdt periodiek terugkerende algemene bestuursaangelegenheden bij. Voor specifieke thema's worden (al dan niet tijdelijk) commissie overstijgende werkgroepen ingesteld. Drie bestuursleden nemen deel aan de werkgroep 'Pensioenakkoord' waarin naast het Fonds ook de werkgevers en ondernemingsraden zijn vertegenwoordigd. Vanaf eind 2023 heeft het Fonds zelf een projectteam samengesteld, waar in ieder geval de voorzitter, de adviserend actuaris en de bestuursondersteuner aan deelnemen, dat specifiek de voortgang ten aanzien van de activiteiten van het Fonds in het kader van WTP bewaakt. In 2025 is ook een projectbegeleider aan het team toegevoegd met als kerntaak het opstellen en bewaken van de WTP-planning. Het projectteam is in 2025 wekelijks bij elkaar gekomen en overlegde eens per drie weken met de beoogde nieuwe pensioenuitvoerder.

De agenda van de bestuursvergaderingen wordt voorbereid door het dagelijks bestuur en de bestuursondersteuner. Ter voorbereiding op besluitvorming wordt gebruik gemaakt van een besluitnotitie (voorlegger). Het bestuur is van mening dat dit de kwaliteit van de besluitvorming ten goede komt. Naast de voor- en nadelen van de voorstellen wordt gekeken naar wat de risico's van een besluit zijn, wat de eventuele impact is op de pensioenadministratie, de fondsdocumenten en de kosten. Verder wordt gekeken naar de evenwichtige belangenafweging, wie er naar aanleiding van het besluit geïnformeerd moeten worden en of in geval van een beleidswijziging het besluit in lijn is met de missie, visie en strategie van het Fonds. Tevens wordt bekeken of er sprake is van een significante wijziging van het risicoprofiel, met als vervolgvraag of er naar aanleiding van het besluit een gehele of gedeeltelijke tussentijdse ERB moet plaatsvinden. De sleutelfunctiehouder Risicobeheer voegt aan de besluitnotitie zijn oordeel vanuit de tweedelijns risicoanalyse toe.

Het bestuur vergadert met gedigitaliseerde vergaderstukken. De bestuursvergaderingen en heidagen vinden in principe fysiek plaats. Vergaderingen van commissies en het dagelijks bestuur worden grotendeels via video conference gedaan. Bij besprekingen waarbij er (naar verwachting) sprake zal zijn van een uitgebreide discussie, wordt de voorkeur gegeven aan een fysieke bijeenkomst.

In 2025 had het bestuur in het vergaderrooster extra vergaderingen opgenomen die in het teken stonden van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

5.2 Wijziging juridische en fondsdocumenten in 2025

De volgende juridische documenten en fondsdocumenten (afgezien van de jaarplannen) zijn in 2025 gewijzigd of geheel nieuw vastgesteld:

- Incidentenregeling: Enkele bepalingen i.v.m. DORA zijn toegevoegd.
- IT-beleid, BCM-beleid, Business Continuity Plan: Deze beleidsdocumenten zijn geüpdatet i.v.m. DORA.
- BYOD-beleid: Het BYOD-beleid is geactualiseerd.
- IRM-document: Dit document wordt jaarlijks geactualiseerd. De jaarlijkse herijking van de strategische risico's is in de nieuwe versie meegenomen.
- Pensioenreglement 2018: In het pensioenreglement zijn de variabele elementen in de regeling geüpdatet.
- ABTN: Het betreft een jaarlijkse update waarbij alle beleidswijzigingen die het afgelopen jaar zijn doorgevoerd worden vastgelegd in de ABTN.
- Reglement visitatiecommissie: Aan het reglement is toegevoegd dat leden van de visitatiecommissie ook langer dan 8 jaar aan het Fonds verbonden mogen zijn indien het verantwoordingsorgaan daarmee instemt.
- (Strategisch) Beleggingsplan: Het beleggingsplan is geactualiseerd, o.a. in verband met de implementatie van de optiestrategie.
- Communicatieplan WTP: Het bestuur heeft een communicatieplan voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel opgesteld. Het verantwoordingsorgaan heeft positief op dit plan geadviseerd.
- Datakwaliteitsbeleid: Met het oog op het Kader Datakwaliteit is het datakwaliteitsbeleid geüpdatet.
- Correctie- en herzieningenbeleid: Het correctie- en herzieningenbeleid is eveneens met het oog op het Kader Datakwaliteit geactualiseerd. Het beleid sluit thans één op één aan op het beleid van de administrateur.
- Reglement Beleggingscommissie: Het betrof een periodieke update waarbij geen noemenswaardige aanpassingen zijn doorgevoerd.
- Reglement Dagelijks Bestuur: Het betrof een periodieke update waarbij geen noemenswaardige aanpassingen zijn doorgevoerd.
- Reglement Verantwoordingsorgaan: Een aantal bepalingen is wat formulering betreft in overeenstemming met de vernieuwde Code Pensioenfondsen gebracht. Verder is toegevoegd dat het verantwoordingsorgaan een oordeel geeft over de uitvoeringskosten van het Fonds. Ook het adviesrecht van het verantwoordingsorgaan op het invaren is toegevoegd.
- Statuten: Aan de statuten is toegevoegd dat leden van de visitatiecommissie ook langer dan 8 jaar aan het Fonds verbonden mogen zijn indien het verantwoordingsorgaan daarmee instemt. Verder is er een bepaling toegevoegd dat eventuele kosten die een bestuurslid persoonlijk moet maken wegens een aansprakelijkheidsstelling of om zichzelf juridisch te verdedigen, voor rekening van het Fonds komen, tenzij er sprake is van opzet, bewust overtreden van wet- en regelgeving of verwijtbaar handelen. De aanpassingen zijn goedgekeurd door de vergadering van deelnemers.

5.3 Gebeurtenissen nieuwe pensioenstelsel in 2025

In deze paragraaf gaan wij in op de belangrijkste gebeurtenissen ten aanzien van het nieuwe pensioenstelsel die in 2025 hebben plaatsgevonden. De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel is een meerjarig traject dat reeds in 2022 begon. Voor de gebeurtenissen tot 2025 verwijzen wij u graag naar de jaarverslagen van voorgaande jaren.

Het bestuur kijkt met gemengde gevoelens terug op 2025. Hoewel de belangrijkste besluiten nog moeten worden genomen en er op meerdere terreinen vertraging is ontstaan, constateert het bestuur tegelijkertijd dat er veel is gebeurd en gedaan in aanloop naar de transitie. Door de vertraging – die op meerdere terreinen heeft plaatsgevonden en hierna in meer detail zal worden toegelicht – heeft het bestuur begin 2026 geconcludeerd dat de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel moet worden uitgesteld naar 1 januari 2028. De vertraging toont aan dat het gaat om een complex traject waarbij het Fonds van veel externe partijen afhankelijk is. Het bestuur is zich ervan doordrongen dat 1 januari 2028 de uiterste datum is om over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel en werkt daarom met een strakke planning die nauwgezet wordt gemonitord.

De volgende zaken hebben in 2025 plaatsgevonden met betrekking tot de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel:

- Het WTP-projectteam, waarin de voorzitter, de adviserend actuaris, de bestuursondersteuner en de projectbegeleider plaatsnemen, bewaakt de voortgang van het WTP-traject. Het projectteam komt wekelijks bij elkaar en overlegde in 2025 circa eens per drie weken met de beoogde nieuwe pensioenuitvoerder.
- Na een intensief voorlichtingstraject door de werkgevers hebben werknemers individueel ingestemd met de nieuwe pensioenregeling en de compensatieafspraken. Met de afronding van het instemmingstraject voor de nieuwe regeling en het vaststellen van het transitieplan is het werk van de Werkgroep Pensioenakkoord grotendeels voltooid.
- Na intensief overleg tussen sociale partners en het bestuur is het transitieplan van de sociale partners opgesteld. Formele vaststelling van het transitieplan door de sociale partners gebeurde pas aan het eind van 2025. Omdat het transitieplan van belang is voor de evenwichtigheidsdiscussie binnen het bestuur, was dit een vertragende factor van het WTP-proces. De Vereniging Pensioengerechtigden Lloyd's Register (VPLR) heeft gebruik gemaakt van zijn hoorrecht. De opmerkingen van de VPLR en wat door de werkgevers hiermee is gedaan, komen eveneens terug in het transitieplan. Het complete transitieplan is na te lezen op de website van het pensioenfonds.
- Het bestuur heeft het beleid voor de Flexibele Premieregeling (FPR) vormgegeven en vastgelegd in een concept FPR-beleidsdocument.
- Het bestuur heeft in 2025 tijdens meerdere bijeenkomsten de vaststelling van de risicohouding besproken. Ook het verantwoordingsorgaan is hier bij betrokken. Begin 2026 is de risicohouding vastgesteld. De uitkomsten onder het beoogde FPR-beleid voldoen aan de risicohouding.
- Het Communicatieplan WTP is opgesteld. Het VO heeft positief over het plan geadviseerd.
- Met betrekking tot datakwaliteit zijn er stappen gezet. Zo is het datakwaliteitsbeleid en herzieningenbeleid geüpdatet en fase 1 en 2 van het Kader Datakwaliteit zijn grotendeels afgerond, inclusies opinies van de sleutelfunctiehouders. Aanvankelijk streefde het bestuur ernaar om alle fasen van het Kader Datakwaliteit in 2025 af te ronden. Helaas is er flinke vertraging opgelopen bij fase 3 van het Kader Datakwaliteit. Dit is de fase waarin de integrale controle van de pensioenadministratie plaatsvindt. De vertraging bij fase 3 kwam mede doordat de administrateur eerst het hersteltraject moest afronden, wat door capaciteit gebrek bij de administrateur langer duurde dan gewenst. Datakwaliteit was daarmee een vertragende factor voor het hele WTP-proces.
- Het bestuur en de risicocommissie hebben een risicoanalyse gemaakt van het WTP-traject. De risicoanalyse werd ook in 2025 regelmatig besproken en geactualiseerd. Waar mogelijk worden risico's met beheersmaatregelen gemitigeerd.
- Het bestuur heeft een aantal keer met toezichthouder DNB gesproken. Tijdens deze besprekingen zijn specifieke aandachtspunten besproken die het beoogde traject van het Fonds (eerst invaren en daarna een CWO) met zich meebrengen.
- De afweging van de evenwichtigheid van de transitie als geheel is als verschillende deelonderwerpen meerdere keren op de bestuursagenda geweest:
    - Het bestuur werkt volgens het stappenplan DNB onderbouwing evenwichtige transitie.
    - Het bestuur heeft de (voorlopige) aannames en uitgangspunten voor de transitieberekeningen vastgesteld en er is in concept een evenwichtigheidskader vastgesteld waarin ook transitiedoelstellingen met bijbehorende maatstaven en bandbreedtes zijn opgenomen.
    - Diverse transitieberekeningen zijn gemaakt en besproken in het bestuur, waarbij onder andere is gekeken naar netto profijt effecten en pensioenverwachtingen bij diverse scenario's (de wettelijke transitiemaatstaven).

- Een aspect van de evenwichtigheidsdiscussie was in hoeverre de afspraken tussen sociale partners over de nieuwe pensioenregeling en de afgesproken compensatie, door het bestuur betrokken moeten worden bij de afweging van evenwichtigheid van de transitie als geheel.
- Eind september 2025 kwam DNB met een Q&A waarin werd verduidelijkt hoe bij de berekening van de transitie-effecten moet worden omgegaan met de deterministische parameters uit het Besluit FTK. DNB benadrukt dat gehanteerde parameters realistisch moeten zijn en goed onderbouwd moeten worden. Ook deelde DNB lessen die uit eerdere invaarmeldingen getrokken kunnen worden met de sector. De publicaties van DNB hebben geleid tot nieuwe discussies en nieuwe transitieberekeningen. Ook dit was een vertragende factor voor het hele WTP proces.

- De beoogde nieuwe uitvoerder Algemeen Pensioenfonds HNPF (Het Nederlandse Pensioenfonds) stond meermaals op de bestuursagenda:
  - HNPF heeft een projectstructuur ingericht met werkgroepen waaraan ook leden van het bestuur en de vaste adviseurs van het Fonds deelnemen.
  - Er komt langzamerhand meer duidelijkheid over de propositie van HNPF, maar op dit punt heeft de beoogde uitvoerder vertraging opgelopen.
  - Dat andere pensioenfondsen eerder tot de gezamenlijke kring bij HNPF toetreden werkt als beheersmaatregel voor het Fonds. Hierdoor kan het Fonds steunen op bijvoorbeeld verklaringen van uitvoerbaarheid die HNPF reeds voor andere invaardossiers naar DNB heeft moeten sturen. De invaarmeldingen van deze koplopers van de kring hebben vertraging opgelopen. Dit en de vertraging in de propositie was een vertragende factor van het WTP-proces. Inmiddels heeft begin maart 2026 de eerste invaarmelding naar de nieuwe kring door HNPF bij DNB plaatsgevonden.
  - Er heeft een korte verkenning van de markt plaatsgevonden middels een uitvraag bij andere Algemeen Pensioenfondsen. Hieruit concludeerde het bestuur dat HNPF vooralsnog de voorkeurs kandidaat blijft, maar de definitieve keuze voor HNPF is nog niet gemaakt.
  - Eind 2025 heeft HNPF kenbaar gemaakt dat het niet Idella maar Dion kiest als administrateur. Het bestuur zal ook zelf due diligence-onderzoek doen en deze verandering meewegen in zijn keuze voor HNPF als beoogde nieuwe pensioenuitvoerder.

Door meerdere vertragende factoren – zoals hierboven beschreven – heeft het bestuur, na overleg met de werkgevers, in 2026 moeten besluiten om de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel uit te stellen naar 1 januari 2028. Het voornemen is om per deze datum in te varen bij het pensioenfonds en direct aansluitend een collectieve waardeoverdracht (CWO) te doen naar de nieuwe pensioenuitvoerder.

Pensioenfonds en sociale partners kiezen ervoor om bij het Fonds zelf in te varen om meer zeggenschap te hebben over de verdeling van het fondsvermogen. Op deze manier hebben de stakeholders zelf in de hand op welke wijze de Escrow gelden bij de verdeling worden meegenomen. Na het invaren en de CWO is het pensioenfonds voornemens om zichzelf op te heffen (liquideren). Om tot liquidatie te kunnen overgaan zal het Fonds eerst advies vragen aan het VO en het voornemen tot liquidatie zal aan de vergadering van deelnemers worden voorgelegd.

Voordat daadwerkelijk tot invaren, CWO en liquidatie kan worden overgegaan, dient eerst toezichthouder DNB akkoord te gaan. DNB wil het invaardossier graag een jaar voor de transitiedatum ontvangen. Het streven is om alle documenten voor de invaarmelding op 1 oktober 2026 al gereed te hebben. Hiermee is voldoende tijd ingebouwd om de transitie per 1 januari 2028 te kunnen realiseren.

Bij het vaststellen van dit jaarverslag zijn er nog geen besluiten genomen over invaren, liquidatie van het Fonds en de CWO. De verwachting is dat deze besluiten in de tweede helft van 2026 zullen worden genomen.

In paragraaf 12.1 blikken wij vooruit op wat er in de periode tot aan de transitie gaat plaatsvinden.

5.4 Relatie met sociale partners

Het bestuur vindt dat de relatie met sociale partners goed is. Een goede relatie is belangrijk voor een soepele overgang naar het nieuwe pensioenstelsel waarbij iedereen is aangehaakt.

Werkgevers, ondernemingsraden en het pensioenfonds hebben allemaal een afvaardiging in de Werkgroep Pensioenakkoord. Dat maakt dat de lijntjes kort zijn wat de samenwerking ten goede komt.

5.5 Opvolging aanbevelingen jaarwerk 2024 (in 2025)

Het bestuur heeft in 2025 wederom aandacht besteed aan de opvolging van de aanbevelingen gedaan door de visitatiecommissie, de accountant en certificerend actuaris. Het bestuur heeft na het verschijnen van de rapporten van visitatiecommissie, accountant en certificerend actuaris over boekjaar 2024 een actieplan opgesteld waarin de aanbevelingen zijn vertaald naar concrete acties en deadlines en is hier vervolgens mee aan de slag gegaan. Op basis van het “Actieplan Aanbevelingen 2024” is de voortgang van alle aanbevelingen tijdens de bestuursvergaderingen en de vergaderingen van het dagelijks bestuur in 2025 regelmatig besproken. De meeste acties zijn inmiddels afgerond.

5.6 Vergaderingen van (dagelijks) bestuur, commissies, sleutelfunctiehouders en deelnemers

Het bestuur is in 2025 24 keer in vergadering bijeengekomen. Daarnaast was er tweemaal een apart bestuursoverleg (heidag). De heidagen stonden voor een groot deel in het teken van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Het geeft het bestuur de gelegenheid om bepaalde onderwerpen diepgaand te bespreken. De meeste van deze onderwerpen komen terug in dit bestuursverslag.

In oktober 2025 is de jaarlijkse deelnemersvergadering gehouden. Naast actieve deelnemers waren ook gewezen deelnemers en pensioengerechtigden voor deze bijeenkomst uitgenodigd. Ook hier stond de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en de toekomst van het pensioenfonds centraal. Vanwege het belang van het onderwerp is ervoor gekozen om de deelnemersvergadering in 2025 op locatie te houden, omdat dit de interactie met de achterban bevordert. Verder zijn er diverse overleggen geweest in het kader van het jaarwerk. Het dagelijks bestuur heeft in 2025 zestien keer vergaderd. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur regelmatig een overleg met de pensioenadministrateur gehad.

De beleggingsadviescommissie (BAC) heeft in 2025 vijfmaal vergaderd. De verslagen van de vergaderingen van de BAC worden als ingekomen stuk op de agenda van de bestuursvergaderingen geplaatst en aldus gedeeld met de rest van het bestuur. De BAC monitort de beleggingen doorlopend op basis van de rapportages van Sprenkels en Sprenkels monitort op zijn beurt doorlopend de onderliggende rapportages van de vermogensbeheerders. Als er bijzonderheden worden geconstateerd dan worden deze direct aangekaart bij de vermogensbeheerders.

Bestuursbesluiten op beleggingsgebied worden voorbereid door de BAC in de vorm van een schriftelijk advies waarin het voorstel van alle kanten wordt belicht en waarbij tevens de alternatieven worden getoond. Het bestuur als geheel besluit over het strategische beleggingsbeleid, het (strategisch) beleggingsplan, de beleggingsdoelstellingen en beleggingsovertuigingen van het pensioenfonds.

De CPC heeft in 2025 zesmaal vergaderd. De verslagen van de CPC worden als ingekomen stuk op de agenda van de bestuursvergaderingen geplaatst en gedeeld met de rest van het bestuur.

De RC heeft in 2025 viermaal vergaderd. De verslagen van de RC worden als ingekomen stuk op de agenda van de bestuursvergaderingen geplaatst en gedeeld met de rest van het bestuur. Daarnaast worden relevante onderwerpen en besluiten voorgelegd aan het bestuur.

De sleutelfunctiehouders zijn in 2025 zesmaal bij elkaar gekomen. Ook de accountant is bij deze overleggen aanwezig. Dit overleg is inmiddels ook structureel ingebed in de bestuurlijke jaarkalender. Tijdens deze overleggen houden de sleutelfunctiehouders en de accountant elkaar op de hoogte van de werkzaamheden. De overleggen worden als zeer nuttig ervaren. Alle sleutelfunctiehouders rapporteren periodiek aan het bestuur:

- De sleutelfunctiehouder Actuarieel stuurt viermaal per jaar een rapportage welke wordt besproken in het bestuur. Het bestuur bespreekt vervolgens op welke wijze de aanbevelingen worden opgevolgd.

- De sleutelfunctiehouder Interne Audit houdt het bestuur op de hoogte van zijn audits middels mondelinge updates tijdens bestuursvergaderingen en een afsluitende rapportage over het afgelopen boekjaar.

- De sleutelfunctie Risicobeheer brengt per kwartaal een rapportage uit aan het bestuur over de strategische en operationele risico's, waarbij wordt gerapporteerd of binnen de risicobereidheid is gebleven en welke risico's de hoogste prioriteit hebben.

5.7 Evenwichtige belangenafweging

Het bestuur heeft bij belangrijke bestuursbesluiten aandacht voor evenwichtige belangenafweging. Het bestuur heeft dit gestandaardiseerd door hier in besluitnotities (voorleggers) een aparte paragraaf aan te wijden.

De risicomanager stelt na afloop van ieder jaar een Rapportage Evenwichtigheid op. Met deze rapportage wordt gekeken of bij een aantal belangrijke besluiten die in het afgelopen jaar zijn genomen, in voldoende mate een afweging van belangen is gemaakt. Voor zover dat relevant was is specifiek gekeken in hoeverre de belangen van jonge en oude deelnemers, en Escrow-gerechtigden en niet Escrow-gerechtigden zijn meegenomen.

De algemene conclusie over 2025 is dat het bestuur bij zijn besluitvorming veel aandacht besteedt aan beeld- en oordeelsvorming voordat tot besluitvorming wordt overgegaan. Er is veel inhoudelijk en diepgaand gediscussieerd over diverse onderwerpen. Verder concludeert de risicomanager dat er geen indicatie is dat over het boekjaar bezien de toetsing van de belangen deelnemers, slapers, pensioengerechtigden en werkgevers niet evenwichtig zou zijn.

5.8 Overleg met het verantwoordingsorgaan

In totaal zijn er in 2025 elf (formele) contactmomenten geweest tussen het bestuur en het verantwoordingsorgaan (VO), waaronder één keer samen met de visitatiecommissie, één keer in kader van het jaarverslag en bij de jaarwerkvergadering.

Het bestuur houdt het VO zowel mondeling als schriftelijk op de hoogte van de ontwikkelingen bij het pensioenfonds. Tijdens de overleggen licht het bestuur de ontwikkelingen per beleidsterrein toe. Daarnaast is dit jaar uitgebreid stil gestaan bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en de rol die het VO daarbij heeft. Ook de perikelen rondom de pensioenadministrateur en de audit datakwaliteit zijn toegelicht.

5.9 Visitatiecommissie (intern toezicht)

Volgend op de invoering van de Wet Versterking Bestuur Pensioenfondsen heeft het bestuur gekozen voor een paritair bestuursmodel met jaarlijkse visitatie. De visitatiecommissie bestaat uit drie externe onafhankelijke deskundigen en wordt benoemd door het bestuur na bindende voordracht door het VO.

Tijdens de meest recente visitatieronde over 2025 heeft de visitatiecommissie met het bestuur als geheel gesproken en daarnaast gesprekken gevoerd met het verantwoordingsorgaan, de adviserend actuaris, de certificerend actuaris/actuariële sleutelfunctiehouder, de accountant, de sleutelfunctiehouder Risicobeheer, de sleutelfunctiehouder Interne Audit en de compliance officer. Naast de reguliere gang van zaken verschuift de focus van de visitatiecommissie steeds meer naar het (besluitvormings)proces rondom WTP.

Een samenvatting van het visitatierapport en een reactie van het bestuur is opgenomen na het bestuursverslag in het hoofdstuk *"Intern Toezicht"*. De aanbevelingen van de visitatiecommissie zullen worden omgezet in een actieplan opvolging aanbevelingen, waarmee het bestuur aan de slag zal gaan.

5.10 Deskundigheid, educatie en zelfevaluatie bestuur

Deskundigheid en educatie

Het bestuur besteedt doorlopend aandacht aan educatie en het op peil houden van de eigen deskundigheid. Het bestuur streeft ernaar om voor ieder deskundigheidsgebied minimaal twee bestuursleden op niveau B te hebben. Reeds eind 2021 beschikten alle bestuursleden voor alle deskundigheidsgebieden minimaal over niveau B. Het bestuur heeft in 2025 onder andere de volgende activiteiten ondernomen om de eigen deskundigheid te verbeteren:

- Bestuursleden hebben diverse seminars en workshops bezocht over actuele onderwerpen.
- Tijdens bestuursvergaderingen zijn nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied door de adviseurs geagendeerd en toegelicht.
- Het bestuur houdt ieder jaar één of meerdere hei/educatiedagen om de eigen kennis te vergroten en onderwerpen die voor het Fonds actueel zijn verder uit te diepen. Afhankelijk van het onderwerp kunnen ook de leden van het verantwoordingsorgaan daarvoor worden uitgenodigd.

Het bestuur is van mening dat de deskundigheid van het collectief, mede door de benoeming van enkele professionele bestuursleden, in de afgelopen jaren is gegroeid. Dat maakt dat het collectief als geheel op alle deskundigheidsgebieden goed scoort en er geen specifiek aanwijsbare geschiktheidsgebieden zijn waar het collectief minder scoort.

Zelfevaluatie bestuur

Jaarlijks houdt het bestuur een zelfevaluatie van het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden. Aan het eind van een bestuursvergadering wordt regelmatig teruggeblikt op hoe de vergadering is verlopen en op welk vlak de vergadering efficiënter en beter had gekund in de voorbereiding of tijdens de vergadering zelf. Hiermee houden de bestuursleden elkaar scherp en wordt doorlopend actief nagedacht over waar verbeteringen mogelijk zijn. Verder hebben alle commissies in 2025 het eigen functioneren geëvalueerd.

De algemene conclusie is dat de samenwerking en sfeer binnen het bestuur goed en prettig is en er ruimte is voor een open discussie waarbij iedereen zich durft uit te spreken. Het bestuur is tevreden over de kwaliteit van de vergaderstukken, de adviseurs en de ondersteuning. Het bestuur ervaart bij iedereen die betrokken is bij het bestuurlijke proces veel enthousiasme, engagement en toewijding.

5.11 Bezetting van de fondsorganen

Eind 2025 zijn alle fondsorganen op volle sterkte en zijn er geen vacatures. Bij opvolgingskwesties houdt het bestuur specifiek rekening met het bevorderen van diversiteit binnen de fondsorganen. In de praktijk blijkt het bij opvolgingskwesties moeilijk om nieuwe kandidaten te vinden die binnen hun huidige werk tijd kunnen vrijmaken voor een functie in het bestuur of het verantwoordingsorgaan.

6. Financiële zaken en positie van het pensioenfonds in 2025

6.1 Nominale, reële en beleidsdekkingsgraad

De financiële positie van het pensioenfonds wordt uitgedrukt in een dekkingsgraad dat de verhouding tussen bezittingen en de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds aangeeft. Hoe hoger de dekkingsgraad des te meer zekerheid er is dat het Fonds de pensioenverplichtingen kan nakomen. Het Fonds onderscheidt drie dekkingsgraden:

- De nominale dekkingsgraad: Dit is de actuele dekkingsgraad, oftewel de verhouding tussen de bezittingen en de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds, op enig moment.
- De beleidsdekkingsgraad: Dit is gemiddelde actuele dekkingsgraad over de afgelopen 12 maanden. Op basis van deze dekkingsgraad neemt het bestuur beleidsbeslissingen.
- De reële dekkingsgraad: Dit is de verhouding tussen de beleidsdekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad die minimaal nodig is om de pensioenaanspraken in de toekomst volledig te mogen verhogen met de stijging van de prijzen.

Ontwikkeling van de dekkingsgraden in 2025	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Nominale dekkingsgraad	133,0%	118,7%
Beleidsdekkingsgraad	126,3%	120,3%
Reële dekkingsgraad	93,0%	91,3%
Vereiste dekkingsgraad	109,5%	120,0%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1%	104,1%

Ultimo 2025 lag de beleidsdekkingsgraad van het Fonds boven de vereiste en boven de minimaal vereiste dekkingsgraad. Er is geen herstelplan op het Fonds van toepassing. Hieronder geven wij een overzicht van de ontwikkeling van de nominale dekkingsgraad in 2025 uitgesplitst naar oorzaken:

Ontwikkeling nominale dekkingsgraad 2025 naar oorzaken	
Nominale dekkingsgraad per 1 januari 2025	**118,7%**
Premieresultaat	-/- 0,2%
Beleggingsresultaat en benodigde intresttoevoeging	-/- 4,4%
Uitkeringen	0,6%
Indexatie pensioenaanspraken	-/- 1,6%
Wijziging marktrente	21,7%
Overig	-/- 1,8%
Nominale dekkingsgraad per 31 december 2025	**133,0%**

De post overig bestaat onder andere uit resultaat op sterfte en arbeidsongeschiktheid en kruiseffecten.

6.2 Voorziening pensioenverplichtingen risico fonds

In de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds ultimo 2025 is de per 1 januari 2026 toegekende indexatie, zowel wat betreft de indexatie gefinancierd vanuit de Escrow als de door het Fonds gefinancierde indexatie, reeds meegenomen. Hieronder wordt de voorziening voor risico Fonds uitgesplitst.

Uitsplitsing voorziening pensioenverplichtingen risico fonds	31-12-2025	31-12-2024
(bedragen x EUR 1.000,--)		
Actieven en arbeidsongeschikten	64.614	81.351
Slapers	49.209	56.972
Pensioengerechtigden	88.778	92.880
Overige onderdelen voorziening voor risico fonds	7.285	8.301
Totaal	**209.886**	**239.504**

De overige onderdelen voorziening voor risico fonds bestaan voor EUR 7.091.000 (2024: EUR 8.092.000) uit de voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten en voor EUR 194.000 (2024: 209.000) uit de voorziening voor zieken.

Het technisch resultaat, voor wat betreft de pensioenverplichtingen voor risico fonds op sterfte, arbeidsongeschiktheid, uitkeringen, waardeoverdracht en actuarieel resultaat op mutaties en overige grondslagen bedroeg in 2025 EUR 324.000 negatief. (2024: EUR 109.000 negatief).

6.3 Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten zijn onder te verdelen in kosten pensioenbeheer en kosten vermogensbeheer. De kosten pensioenbeheer worden uit de premie en bestaande kostenvoorziening gefinancierd. Als de dekking vanuit de premie en de bestaande kostenvoorziening onvoldoende is, wordt het restant vanuit het eigen vermogen van het fonds gefinancierd. De kosten vermogensbeheer komen ten laste van de beleggingsopbrengsten.

Kosten pensioenbeheer

De kosten voor pensioenbeheer bestaan uit:

- administratiekosten;
- kosten bestuur en intern toezicht;
- kosten financiële en actuariële verslaglegging;
- kosten adviseurs;
- kosten certificerend actuaris en accountant;
- diverse kosten (bankkosten, bijdrage toezichthouders en Pensioenfederatie, etc.).

Aansluiting met de jaarrekening

De kosten pensioenbeheer zoals beneden in de tabel getoond sluiten één op één aan op de jaarrekening.

Overzicht kosten pensioenbeheer	2025	2024
Totale kosten pensioenbeheer (afgerond op EUR 1.000,--)	EUR 1.669.000	EUR 1.161.000
Kosten per deelnemer/pensioengerechtigde	EUR 2.641	EUR 1.806
Kosten per deelnemer/pensioengerechtigde/gewezen deelnemer	EUR 1.364	EUR 956

Kosten als percentage van de voorziening pensioenverplichtingen	0,80%	0,48%
Gemiddeld aantal deelnemers:		
- Actieve deelnemers + pensioengerechtigden	632	643
- Actieve deelnemers + pensioengerechtigden + gewezen	1.224	1.215

De totale kosten voor pensioenbeheer worden in 2025 voor EUR 1.459.000,-- gedekt door de opslag in de premie voor directe kosten, kosten die verband houden met het nieuwe pensioenstelsel die zijn doorbelast aan de werkgevers en de jaarlijkse vrijval uit de kostenvoorziening. Het resultaat op kosten was derhalve EUR 210.000,-- negatief (2024: EUR 218.000 negatief). De gemaakte kosten zijn voor het overgrote deel structureel van aard.

Er is in 2025 sprake van een forse toename van de totale kosten pensioenbeheer. In de totale kosten pensioenbeheer voor 2025 zit een bedrag van circa EUR 318.000,-- (2024 circa EUR 31.000,--) aan kosten gerelateerd aan het nieuwe pensioenstelsel. Deze kosten zijn opgenomen in de pensioenpremie en aldus conform de gemaakte afspraken bij de werkgevers in rekening gebracht (dus bovenop de opslag voor directe uitvoeringskosten). Per saldo komen deze WTP-gerelateerde kosten dus niet ten laste van het Fonds. Verder draagt de werkgever in 2025 EUR 30.000,-- (2024: EUR 14.000,--) bij aan de vergoeding voor de twee externe bestuursleden die namens de deelnemers zitting nemen in het bestuur. Ook deze kosten zijn opgenomen in de pensioenpremie die de werkgevers betalen en opgenomen in de totale kosten pensioenbeheer.

Door het verhogen van de opslag voor directe kosten in de premie van 2,75% naar 3,45% van het pensioengevend salaris, door de hogere vrijval uit de voorziening als gevolg van de verhoging van de kostenvoorziening ultimo 2024 van 3,0% naar 3,5% en door het feit dat de werkgevers de WTP-kosten voor hun rekening nemen, is het negatieve resultaat op kosten redelijk stabiel gebleven.

Benchmark kosten pensioenbeheer
Om de eigen kosten pensioenbeheer in perspectief te kunnen plaatsen heeft het Fonds zijn kosten vergeleken met de publicatie van Bell 'Werk in uitvoering bij pensioenfondsen 2025' van 9 oktober 2025. Hieruit blijkt dat de gemiddelde pensioenbeheerkosten per deelnemer in 2024 voor pensioenfondsen in de categorie 0 tot 1.000 deelnemers circa EUR 1.582,-- bedroeg. Hierbij was het aantal deelnemers gedefinieerd als het totaal van de actieven en pensioengerechtigden. Het bestuur constateert dat de pensioenbeheerkosten van het Fonds boven het gemiddelde ligt van andere pensioenfondsen van gelijke grootte. Een nadere duiding van de totale kosten en per deelnemer wordt hierna toegelicht onder 'Ontwikkeling en beheersing van kosten'.

Tegenover de relatief hoge uitvoeringskosten staat dat het Fonds relatief lage kosten voor vermogensbeheer heeft. Dit wordt hierna toegelicht onder 'Kosten vermogensbeheer'.

Ontwikkeling en beheersing van de kosten
Het bestuur kijkt met gemengde gevoelens naar de kostenontwikkeling bij het Fonds. Het bestuur constateert dat de totale kosten en de kosten per deelnemer flink zijn gestegen. Dit komt overeen met het beeld dat sectorbreed wordt geschetst in het rapport van Bell.

Het bestuur heeft veel aandacht voor de beheersing van kosten. Dit begint met het verkrijgen van goed inzicht; na afloop van ieder jaar wordt gedetailleerd in beeld gebracht waar er kostenoverschrijdingen zijn geweest en wordt er een nieuwe kostenbegroting voor het komende jaar gemaakt. Uit de analyse over het afgelopen jaar blijkt dat naast stijging van de tarieven bij adviseurs, controleurs en toezichthouders, de kostenstijging voor een groot deel toe te schrijven is aan de hogere WTP-gerelateerde kosten, de begeleiding van het hersteltraject van de administrateur en de extra controles die externe partijen hebben moeten uitvoeren om voldoende zekerheid te krijgen over de data in de pensioenadministratie. Ook de professionalisering van het bestuur met meer ondersteuning en de inbreng van externe bestuursleden zorgt voor een kostenstijging.

Naast kostenbeheersing in zijn algemeenheid heeft het bestuur goede afspraken met de werkgevers gemaakt die de kosten verband houdend met de transitie naar het nieuwe stelsel voor hun rekening nemen. Ook de kosten van de externe bestuursleden die de deelnemers in het bestuur vertegenwoordigen nemen de werkgevers voor de helft voor hun rekening. Verder zal het bestuur de administrateur aanspreken op de extra kosten die het Fonds heeft moeten maken om voldoende zekerheid te krijgen over de data in de pensioenadministratie.

Ondanks deze inspanningen blijven de kosten per deelnemer hoog en is er inmiddels meerdere jaren op rij sprake van een negatief resultaat op kosten. Het bestuur heeft daarom besloten om de kostenopslag voor directe uitvoeringskosten in de premie vanaf 2025 te verhogen van 2,75% naar 3,45% van de totale salarissom. Door de stijging van de kostenvoorziening van 3% naar 3,5% is er tevens sprake van een iets hogere vrijval voor kosten uit de voorziening. Hierdoor blijft het tekort op kosten binnen de perken, maar het tekort zal desondanks aanwezig blijven. Het bestuur ziet de kostenstijging als onvermijdelijk en vindt het belangrijk dat het pensioenfonds op professionele wijze wordt aangestuurd. Ook als klein fonds moet er worden voldaan aan alle voorschriften en regelgeving met betrekking tot governance, compliance en risicobeheer. Veel kosten zijn onafhankelijk van het aantal deelnemers en moeten sowieso worden gemaakt.

Het bestuur probeert de kosten zoveel mogelijk te beheersen door continu de vraag te stellen of de te maken kosten noodzakelijk zijn. De werkelijke kosten worden gedurende het jaar gemonitord en vergeleken met de vooraf opgestelde kostenbegroting.

Ook voor de komende jaren verwacht het bestuur dus dat de kosten per deelnemer hoog zullen blijven. Dit is één van de redenen waarom het Fonds zich niet als de beste uitvoerder ziet van de pensioenregeling onder het nieuwe pensioenstelsel. In paragraaf 4.2 wordt de kostendekking verder toegelicht.

Kosten vermogensbeheer

De kosten vermogensbeheer bestaan uit:

- Beheerkosten: alle doorlopende kosten die aan de beleggingsfondsen worden toegerekend zoals vaste beheerkosten, service fees (toezicht, bewaring, accountant, advies etc.). De beheerkosten worden ingehouden op de fondsen en zijn onderdeel van de koers van de fondsen en daarmee van het resultaat.
- Indien van toepassing, performance gerelateerde kosten. De performance gerelateerde kosten zijn berekend aan de hand van de prestatievergoeding van de hierbij behorende beleggingsfondsen.
- Transactiekosten. Transactiekosten zijn onderdeel van de aan- en verkooptransacties van beleggingen en daarmee onderdeel van de indirecte beleggingsopbrengsten.
- Overige vermogensbeheerkosten die niet aan een specifieke beleggingscategorie zijn toe te bedelen zoals de kosten advies vermogensbeheer (Sprenkels).

Aansluiting met de jaarrekening
In onderstaand overzicht zijn de beleggingen uitgesplitst op basis van het ‘doorkijk principe’. Dit zorgt voor een iets andere uitsplitsing dan in de jaarrekening, omdat in de balans en staat van baten en lasten het ‘doorkijk principe’ niet wordt toegepast. Bij het ‘doorkijk principe’ worden beleggingen in een beleggingsfonds aan een beleggingscategorie toegewezen.

Om de kosten per beleggingscategorie te bepalen, zijn de kosten van beleggingsfondsen uitgesplitst naar beleggingscategorie op basis van het gemiddeld belegd vermogen.

Overzicht kosten vermogensbeheer

	2025			2024		
(bedragen x EUR 1,--)	**Vermogens beheer-kosten[1]**	**Transactie-kosten**	**Totaal 2025**	**Vermogens beheer-kosten**	**Transactie-kosten**	**Totaal 2024**
Kosten per beleggingscategorie						
Vastgoed						
Aandelen	56.950	66.129	123.079	56.436	-8.172	48.264
Vastrentende waarden	257.000	-21.000	236.000	254.000	17.000	271.000
Overige beleggingen						
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën	**313.950**	**45.129**	**359.079**	**310.436**	**8.828**	**319.264**
Overige vermogensbeheerkosten:						
Advieskosten vermogensbeheer	141.977		141.977	93.338		93.338
Overige kosten	211.042		211.042	148.854		148.854
Totaal overige vermogensbeheerkosten	**353.019**		**353.019**	**242.192**		**242.192**
Totaal kosten vermogensbeheer	**666.969**	**45.129**	**712.098**	**552.628**	**8.828**	**561.456**
Kosten als percentage van in verslagjaar gemiddeld belegde vermogen in het betreffende jaar	**0,24%**	**0,02%**	**0,26%**	**0,20%**	**0,00%**	**0,21%**

[1] *De performance gerelateerde kosten zijn 0 en daarom niet opgenomen in bovenstaande tabel.*

Van de totale kosten vermogensbeheer over 2025 wordt EUR 410k (2024: 399k) rechtstreeks in mindering gebracht op de beleggingsfondsen o.b.v. het 'doorkijk principe' en EUR 302k (2024: 162k) wordt door het Fonds zelf via de betaalrekening betaald op basis van aan het Fonds uitgebrachte facturen. Dit laatste bedrag bestaat uit advieskosten vermogensbeheer (EUR 142k en apart genoemd in het overzicht), facturen van CTI (EUR 103k; onderdeel van vermogensbeheerkosten vastrentende waarden) en facturen van BlackRock (EUR 57k; onderdeel van vermogensbeheerkosten aandelen).

De totale kostenstijging t.o.v. 2024 wordt grotendeels verklaard door de initiële kosten die het Fonds heeft moeten maken voor implementatie van de optiestrategie. Ook mede hierdoor zijn de advieskosten vermogensbeheer gestegen. Bij de beleggingsfondsen waar het pensioenfonds in belegd kan de transactie tot een positief resultaat leiden (negatieve kosten) wanneer de transacties gunstiger worden uitgevoerd dan de in/uit stap koers.

De kosten stijgen in absolute zin, maar ook uitgedrukt in het gemiddeld belegd vermogen stijgen de kosten vermogensbeheer van 0,21% naar 0,26%. Het gemiddeld belegd vermogen steeg van EUR 270 miljoen in 2024 naar EUR 276 miljoen in 2025. De procentuele stijging wordt voor een belangrijk deel verklaard doordat de totale kosten vermogensbeheer zijn gestegen zoals hierboven toegelicht. De 'overige kosten' bestaan vooral uit managementkosten (ook wel TER-kosten genoemd) zoals o.a. administratie-, controle- en juridische kosten. Ook deze waren in absolute zin in 2025 hoger, wat uitgedrukt in het gemiddeld belegd vermogen tot procentueel hogere kosten leidt.

Benchmark kosten vermogensbeheer

Om de eigen kosten voor vermogensbeheer in perspectief te kunnen plaatsen heeft het Fonds zijn kosten vergeleken met de publicatie van Bell 'Werk in uitvoering bij pensioenfondsen 2025' van 9 oktober 2025. Hieruit blijkt dat in 2024 de gemiddelde beheerkosten van de 174 geanalyseerde pensioenfondsen 0,39% bedroegen en de transactiekosten waren in 2024 gemiddeld 0,09% van het gemiddeld belegd vermogen (in totaal dus 0,48%).

Het Fonds houdt het beleggingsbeleid bewust eenvoudig. Het belegt in de hoofdcategorieën zodat op een efficiënte wijze wordt geprofiteerd van diversificatie. Het lange termijn rendement en risico is desondanks goed en in lijn met andere fondsen die een veel complexer (en duurder) beleggingsbeleid voeren.

Het bestuur constateert dat de vermogensbeheerkosten van het Fonds fors lager liggen dan het gemiddelde. Er is sprake van een eenvoudige en efficiënt ingerichte beleggingsportefeuille die (gecorrigeerd voor risico) een vergelijkbaar rendement oplevert als andere, duurdere fondsen. Er is sprake is van passief beheer waardoor de kosten laag zijn. Er is geen sprake van prestatiegerichte vergoedingen.

6.4 Vacatievergoeding leden bestuur en verantwoordingsorgaan

Voor leden van het bestuur en verantwoordingsorgaan met een dienstverband bij één van de aangesloten ondernemingen is het lidmaatschap van het bestuur en het verantwoordingsorgaan onbezoldigd. De leden van het verantwoordingsorgaan en het bestuur van het Fonds, die niet meer in dienst zijn van één van de aangesloten ondernemingen ontvangen in 2025 een vacatievergoeding van EUR 497,79 per vergadering inclusief voorbereiding en reistijd. Voor een vergadering langer dan 4 uur is de standaard vergoeding EUR 746,68.

Indien het betreffende bestuurslid dat in aanmerking komt voor een vacatievergoeding tevens voorzitter is van een bestuurscommissie ontvangt hij een toeslag op de vacatievergoeding van 25% per bijgewoonde commissievergadering in verband met de extra voorbereidingstijd die de voorzitter heeft.

Bestuursleden die in aanmerking komen voor een vacatievergoeding die tevens sleutelfunctiehouder zijn ontvangen in verband met de extra werkzaamheden voor het sleutelfunctiehouderschap een aanvullende vergoeding van € 746,68 per maand, met uitzondering van juli en augustus.

De standaard vacatievergoedingen per vergadering stijgen mee met de pensioenen van de inactieven. Aangezien de pensioenen in 2025 met 1,73% zijn geïndexeerd, zijn ook de vaste vergoedingen met 1,73% gestegen ten opzichte van de vaste vergoedingen van 2024.

De kosten voor educatie en opleiding die bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan volgen t.b.v. hun functie bij het Fonds mogen zij bij het Fonds declareren. De opleiding zelf wordt in eigen tijd gevolgd. Daarnaast komen bestuursleden de niet werkzaam zijn bij de werkgever in aanmerking voor een reiskostenvergoeding op basis van de fiscaal maximaal onbelaste vergoeding per kilometer.

Aan bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds is over 2025 in totaal EUR 77.581,-- (2024 EUR 63.146,--) aan vacatievergoedingen en reiskosten uitbetaald. De lasten van deze vergoedingen komen voor rekening van het pensioenfonds. De stijging van de totale vacatievergoedingen komt grotendeels doordat de vergaderfrequentie van het bestuur is toegenomen.

De vacatievergoedingen worden in de jaarrekening samen met de vergoeding voor de externe bestuursleden, opleidingskosten, bestuursondersteuning en overige bestuurskosten (zoals zaalhuur etc.) verantwoord onder de post “bestuurskosten”.

7. Beleggingen

7.1 Algemeen

Het vermogensbeheer is uitbesteed aan Columbia Threadneedle Investments (LDI-portefeuille, credits en optieportefeuille) en BlackRock (aandelen ontwikkelde en opkomende markten, passief beheer). Voor een uitgebreidere beschrijving van de beleggingsportefeuille wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Algemene economische ontwikkelingen hebben een grote invloed op de financiële positie van het fonds. Hieronder worden de algemene marktontwikkelingen besproken.

7.2 Marktontwikkelingen in 2025

Macro economisch

De wereldwijde groei, door het IMF geschat op 3,3% in 2025, wordt door het IMF verwacht te dalen naar 3,1% in 2026 en vervolgens te stijgen naar 3,2% in 2027. De oorlog in het Midden-Oosten zorgt vooral voor de korte termijn voor een lagere verwachting van de wereldwijde groei, zo werd er voor de uitbraak van de oorlog in Iran nog een groei van 3,3% verwacht in 2026. De prognose voor de wereldwijde groei in 2026 en 2027 liggen onder het historische (2000-2019) jaarlijkse gemiddelde van 3,7%. Het IMF verwacht dat de oorlog in het Midden-Oosten en de daaruit voortvloeiende onzekerheid op de financiële markten de groei zal drukken. Daarnaast heeft het IMF de verwachting voor de wereldwijde inflatie omhoog bijgesteld voor 2026 en 2027, naar 4,4% en 3,7% respectievelijk. De Nederlandse inflatie is gedurende 2025 gedaald van rond de 4 procent begin 2025 naar ongeveer 3 procent eind 2025.

Financiële markten

In de eerste maanden van 2025 zijn aandelen in waarde gedaald, onder andere dankzij de importtarieven die ingevoerd werden door de Verenigde Staten. Vanaf april 2025 werd echter een opwaartse trend ingezet op de aandelen markten, die over het hele jaar gezien een positief rendement behaald hebben. Tegelijkertijd was er een verzwakking van de Dollar te zien tegenover andere valuta zoals de Euro. Het niveau van de EUR/USD koers eind 2025 was de hoogste sinds medio 2021.

Verder is in 2025 de rente gestegen, wat gezorgd heeft voor een daling van de technische voorziening en een stijging van de dekkingsgraad van Pf. Lloyd's. De rente steeg vooral op langere looptijden: de 20-jaars rente was aan het begin van 2025 gelijk aan ca. 2,4% en sloot het jaar af op ca. 3,3%. De ontwikkeling van de rente is in 2026 onzeker door de ontwikkelingen op de energiemarkten, en dan vooral olie- en gasprijzen. De stijging van de energieprijzen heeft gezorgd voor een hogere rente op kortere looptijden, maar het is onzeker hoelang de energieprijzen hoog zullen blijven.

Aandelen

Aandelen behaalden in 2025 een positief rendement, vooral in opkomende markten. De stijging werd o.a. gevoed doordat beleggers een versoepeling van het monetair beleid verwachtten als gevolg van een dalende inflatie. Daarnaast was er een vervolg van de AI-rally in 2025, waar o.a. ook chipproducenten zoals TSMC van profiteerden.

7.3 Strategisch beleggingsbeleid

Het fonds stelt het strategisch beleggingsbeleid vast aan de hand van de ALM-studie. In 2025 heeft het pensioenfonds een ALM-studie uitgevoerd waarbij de focus vooral lag op het beperken van het dekkingsgraadrisico richting de aanstaande transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Naar aanleiding van de ALM-studie 2025 heeft het bestuur besloten om de allocatie naar zakelijke waarden tot het invaren te verlagen van 44% naar 39%. Eerder was het pensioenfonds in 2024 al van het dynamische rentebeleid afgestapt is besloten de renteafdekking tot het invaren te verhogen naar 80% om het dekkingsgraadrisico te verminderen.

Daarnaast heeft het bestuur van het pensioenfonds in 2025 besloten om het dekkingsgraadrisico in verband met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel verder te reduceren met de aanschaf van putopties en renteswaptions.

De onderstaande tabel geeft het beleggingsbeleid weer per 31-12-2025

Beleggingscategorie	Norm	Minimum	Maximum
Vastrentende waarden	61,0%	51,0%	61,0%
Zakelijke waarden	39,0%	39,0%	49,0%
Liquiditeiten	0,0%	0,0%	2,0%
Renteafdekking	80,0%	75,0%	85,0%

7.4 Vermogensbeheer

Het Fonds belegt het vermogen niet zelf, maar heeft het vermogensbeheer uitbesteed. Het Fonds heeft geen rechtstreekse beleggingen en belegt bij alle vermogensbeheerders alleen in beleggingsfondsen. Het vermogensbeheer is uitbesteed aan de volgende vermogensbeheerders:

- Columbia Threadneedle beheert de LDI-maatwerkportefeuille, die bestaat uit in staats- en staatsgerelateerde obligaties, liquiditeiten en swaps. Hieraan is het buy-and-maintain mandaat toegevoegd met Euro Investment Grade credits en US Investment Grade credits. Daarnaast heeft Columbia Threadneedle de putopties en renteswaptions onder beheer;
- BlackRock beheert index fondsen voor aandelen ontwikkelde en opkomende markten.

7.5 Marktwaarde beleggingen (x EUR 1.000,--)

Beleggingscategorie	Marktwaarde 31-12-2025	% 31-12-2025	Marktwaarde 31-12-2024	% 31-12-2024	Strategisch 31-12-2025
Aandelen	115.504	41,8%	128.883	45,8%	39,0%
Totaal zakelijke waarden	**115.504**	**41,8%**	**128.883**	**45,8%**	**39,0%**
Vastrentende waarden	158.548	57,4%	151.449	53,8%	61,0%
Liquide middelen	2.260	0,8%	1.017	0,4%	0,0%
Totaal vastrentende waarden (incl. liquide middelen)	**160.808**	**58,2%**	**152.466**	**54,2%**	**61,0%**
Totaal	**276.312**	**100,0%**	**281.349**	**100,0%**	**100,0%**

De putopties en swaptions zijn eind 2025 op de balans onderdeel van de vastrentende waarden. (Eind 2024 had het Fonds nog geen putopties en swaptions.) De putopties zijn (afgerond op duizendtallen) in 2025 aangeschaft voor EUR 5.217.000 en hebben ultimo 2025 een waarde van EUR 3.294.000. De swaptions hebben (afgerond op duizendtallen) ultimo 2025 per saldo een waarde van -/- EUR 1.125.000. Dit is na aftrek van de forward premie van EUR 1.474.000 die op de afloopdatum moet worden voldaan. Dat betekent dat de onderliggende waarde van de swaptions zelf (1.474.000 -/- 1.125.000) EUR 349.000 bedraagt. De putopties en swaptions zijn niet rechtstreeks met de tegenpartijen afgesloten, maar onderdeel van de maatwerkportefeuille bij CTI.

7.6 Beleggingsresultaten

Hieronder worden de rendementen van de beleggingsportefeuille weergegeven. De beleggingsportefeuille als geheel behaalde in 2025 een negatief beleggingsrendement van 1,5%. Aandelen en Europese bedrijfsobligaties hebben een positief rendement behaald in 2025. Aandelen ontwikkeld en aandelen opkomend hadden de hoogste rendementen met respectievelijk 16,4% en 18,1%.

Voor vrijwel alle categorieën geldt dat het werkelijke beleggingsrendement gelijk is aan de benchmark. Uitzondering hierop is het aandelenfonds ontwikkelde markten waarvan de benchmark 6,3% is en daarmee een outperformance van 10,1% had. Dit wordt vooral veroorzaakt werd door het feit dat in de benchmark het valutarisico niet wordt afgedekt, terwijl dat bij het fonds waar het pensioenfonds in investeert wel gebeurt. Er was in 2025 een koersdaling van de Amerikaanse Dollar tegenover de Euro. De opties hadden in 2025 een negatief rendement doordat de aandelenprijzen en rente in het laatste kwartaal van 2025 zijn gestegen.

Beleggingsrendementen in %	**2025 Portefeuille**	**2024 Portefeuille**
Staatsobligaties en swaps	-20,4%	-0,4%
Euro Bedrijfsobligaties	5,3%	2,2%
US Bedrijfsobligaties	-1,3%	6,3%
Swaptions*	-27,2%	-
Put opties	-36,9%	-
Aandelen ontwikkelde markten	16,4%	20,3%
Aandelen opkomende markten	18,1%	15,2%
Totaal (na kosten)	**-1,5%**	**8,7%**

** Het rendement op de swaptions betreft de contributie aan de optieportefeuille.*

7.7 Maatschappelijk verantwoord beleggen

Het Fonds heeft een beleid inzake maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB), ook wel ESG-beleid genoemd (ESG staat voor Environmental, Social and Governance). Daarnaast toont het Fonds als (indirect) aandeelhouder betrokkenheid bij de bedrijven waarin het belegt. Hoe het Fonds dit doet, is vastgelegd in het betrokkenheidsbeleid van het Fonds.

Verder heeft het Fonds te maken met Europese regelgeving “Sustainable Finance Disclosure Regulation” oftewel SFDR en de taxonomieverordening. Deze regelgeving stelt voorwaarden aan de wijze waarop pensioenfondsen communiceren over hoe duurzaam en ‘groen’ hun pensioenregeling is. Om te kunnen bepalen hoe ‘groen’ een economische activiteit is zijn er in de taxonomieverordening criteria opgesteld. Hierna lichten wij SFDR, het MVB- en betrokkenheidsbeleid van het Fonds toe.

SFDR en Taxonomieverordening

Het doel van de SFDR is de transparantie over duurzaamheid te vergroten. SFDR verplicht het Fonds om informatie te verschaffen over het duurzaamheidsbeleid, het ‘groene gehalte’ van de pensioenregeling en om transparant te zijn over de uitvoering daarvan.

Onder SFDR wordt de pensioenregeling van het Fonds gezien als een financieel product en onder SFDR worden financiële producten geclassificeerd naar duurzaamheid. Een financieel product kan op de volgende manieren worden geclassificeerd:

- Grijs (overig) (artikel 6): een financieel product dat geen milieu en sociale kenmerken promoot.
- Lichtgroen (artikel 8): dan is er sprake van een financieel product dat milieu en sociale kenmerken promoot.
- Donkergroen (artikel 9): dan is er sprake van een financieel product dat duurzaam beleggen tot doel heeft.

Het Fonds classificeert de pensioenregeling niet als een duurzaam financieel product dat ecologische of sociale kenmerken promoot (licht groen, artikel 8) en heeft derhalve de classificatie overig product (artikel 6).

Het Fonds weegt verschillende ESG-criteria mee bij haar investeringsbeslissingen, maar houdt op dit moment geen rekening met de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in de zin van artikel 4 van SFDR en kiest daarmee voor de opt-out. Het Fonds heeft dus een eigen keuze gemaakt welke criteria het meeweegt.

In het kader van de taxonomieverordening houden de onderliggende beleggingen van dit financiële product geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

MVB-Beleid van het Fonds

Het Fonds hanteert de plicht om de belangen van deelnemers te beschermen als leidend motief bij vorming van het beleid in het algemeen en van het MVB-beleid in het bijzonder.

Het Fonds is overtuigd dat het integreren van milieu-, sociale en bestuur factoren (ESG) in het beleggingsproces bijdraagt aan het identificeren en beheren van potentiële risico's. De beheersing van deze risico’s acht het Fonds in het belang van de deelnemers.

Richtlijnen ESG-uitsluitingen

Het Fonds kent de volgende richtlijnen voor uitsluiting:

- Conform de wettelijke eisen belegt het Fonds in geen geval, direct of indirect via fondsen, in ondernemingen die clustermunitie produceren, verkopen of distribueren.
- Het Fonds vermijdt te beleggen in bedrijven die controversiële wapens produceren, onderhouden of verhandelen.
- Het Fonds vermijdt te beleggen in bedrijven die nucleaire wapens produceren, onderhouden of verhandelen.
- Het Fonds vermijdt te beleggen in bedrijven die zich schuldig maken aan ernstige en structurele schending van UN Global Compact Principles

Bij de uitbesteding van mandaten wordt per allocatie invulling gegeven aan de wijze van uitsluiten. Keuzes worden vastgelegd in de desbetreffende investment case.

Betrokkenheidsbeleid

Het Fonds volgt het betrokkenheidsbeleid van zijn vermogensbeheerders. Het bestuur neemt kennis van het betrokkenheidsbeleid van de vermogensbeheerders voorafgaand aan aanstelling. Daarna spant het Fonds zich in om het gevoerde betrokkenheidsbeleid door de vermogensbeheerder te monitoren.

Het betrokkenheidsbeleid van de vermogensbeheerders en periodieke rapportages zijn beschikbaar op de websites van CTI en Blackrock.

CTI

- CTI heeft UNPRI en UNGC onderschreven.
- MVB is integraal onderdeel van het portefeuille selectiebeleid.
- CTI voert actief uitsluitingsbeleid en engagementbeleid.
- Beleid voldoet aan wettelijke eisen inzake niet-beleggen in producenten van clustermunitie.

BlackRock

- BlackRock heeft UNPRI onderschreven.
- Binnen het aandelenfonds voor Ontwikkelde Markten vindt uitsluiting plaats.
- Beleid voldoet aan wettelijke eisen inzake niet-beleggen in producenten van clustermunitie.

8. Actuariële zaken

8.1 Actuariële analyse

In onderstaand overzicht is de actuariële analyse van het saldo van de “Staat van baten en lasten” opgenomen.

Analyse van het resultaat naar bronnen	**2025**	**2024**
	EUR	**EUR**
Saldo uit hoofde van beleggingsopbrengsten	-/- 4.181	22.384
Saldo uit hoofde van interest	31.424	-12.038
Saldo uit hoofde van premie	349	660
Saldo uit hoofde van waardeoverdrachten	401	443
Saldo uit hoofde van kosten	-/- 210	-/- 218
Saldo uit hoofde van uitkeringen	-/- 53	-/- 61
Saldo uit hoofde van kanssystemen	-/- 672	-/- 491
Saldo uit hoofde van indexatie	-/- 2.851	-/- 2.746
Saldo uit hoofde van overige (incidentele) mutaties techn. voorz.	155	-/- 781
Saldo uit hoofde van andere oorzaken	1	0
Totaal resultaat /saldo van baten en lasten	**24.363**	**7.152**

Het saldo uit hoofde van interest bestond (in duizendtallen) voor EUR -/- 5.571 (2024: EUR -/- 7.740) uit benodigde intresttoevoeging aan de technische voorziening en voor EUR 36.995 (2024: EUR -/- 4.298) uit het effect van de wijziging van de rentetermijnstructuur op de technische voorziening.

8.2 Premiebijdragen

De kostendekkende premie op basis van de rentetermijnstructuur bedraagt voor boekjaar 2025 EUR 9,5 miljoen (2024: EUR 9,3 miljoen).

Specificatie kostendekkende premie zonder dempingsmechanisme	**2025**	**2024**
	EUR	**EUR**
Actuarieel benodigd voor nieuwe aanspraken en risicopremie voor risico fonds	6.553	6.561
Spaarbijdragen voor risico deelnemer	0	0
In premie begrepen bedrag voor directe kosten	1.210	737
In premie begrepen bedrag voor toekomstige kosten	229	205
Premies risico herverzekering	299	310
Premies bestemd voor voorwaardelijke toeslagverlening	0	0
Benodigde solvabiliteitsopslag	1.259	1.511
Totaal	**9.550**	**9.324**

De kostendekkende premie gebaseerd op de rentetermijnstructuur is gevoelig voor renteveranderingen. Hierdoor ontstaan fluctuaties in deze kostendekkende premie van jaar op jaar. Om dit effect te voorkomen biedt het raamwerk van de Pensioenwet en het FTK de mogelijkheid om premiedemping te bewerkstelligen. Het is daarbij

toegestaan om af te wijken van de rentetermijnstructuur als rekenrente bij de vaststelling van de feitelijk te ontvangen premie. Het Pensioenfonds heeft van deze mogelijkheid gebruikgemaakt en gaat voor de demping van de premie uit van het verwachte toekomstige beleggingsrendement, waarbij voor het verwachte rendement op risicovrije vastrentende waarden wordt uitgegaan van een rente die voor een periode van 5 jaar is vastgezet.

De gedempte kostendekkende premie is opgebouwd uit de gedempte actuariële premie benodigd voor de nieuwe pensioenverplichtingen, een opslag voor de instandhouding van het vereist eigen vermogen en een opslag voor toekomstige en directe kosten van het pensioenfonds. Het pensioenfonds heeft daarnaast een positieve opslag voor voorwaardelijke toeslagen in de gedempte premie opgenomen waarin de solvabiliteitsopslag is verrekend. De opslag voor voorwaardelijke toeslagen is zodanig vastgesteld dat de gedempte kostendekkende premie gelijk is aan de bruto actuarieel benodigde premie (inclusief opslag voor uitvoeringskosten) op basis van de reële rendementscurve.

Verder is in de gedempte kostendekkende premie ook rekening gehouden met de per 1 januari 2026 toegekende indexatie. Hiervoor is uitgegaan van de rendementscurve voor 2026 en een opslag voor het vereist eigen vermogen per 31 december 2025 (6,0%).

De gedempte kostendekkende premie bedraagt voor boekjaar 2025 EUR 9,0 miljoen (2024: EUR 8,6 miljoen). De werkelijk betaalde premie, inclusief de koopsom die door de Escrow stichting betaald is, is gelijk aan de gedempte kostendekkende premie en dus eveneens EUR 9,0 miljoen (2024: EUR 8,6 miljoen). Daarvan is EUR 672.000 door de deelnemers bijgedragen (2024: EUR 645.000). Een deelnemer die op of na 1 januari 2018 in dienst is gekomen betaalt 6% van de pensioengrondslag. De deelnemersbijdrage is in verband met een overgangsregeling lager voor werknemers die per 31 december 2017 reeds deelnemer waren. Vanaf 2020 betaalt de groep die tot 2018 aan de middelloonregeling heeft deelgenomen 3,5% van de pensioengrondslag. De deelnemers die tot 2018 aan de eindloonregeling hebben deelgenomen, zijn geen deelnemersbijdrage verschuldigd.

Specificatie feitelijke premie	**2025**	**2024**
	EUR	**EUR**
Actuarieel benodigd voor nieuwe aanspraken en risicopremie voor risico fonds	4.354	4.271
Spaarbijdragen voor risico deelnemer	0	0
In premie begrepen bedrag voor directe kosten	1.210	737
In premie begrepen bedrag voor toekomstige kosten	152	134
Premies risico herverzekering	299	310
Premies bestemd voor voorwaardelijke toeslagverlening	2.184	2.104
Benodigde solvabiliteitsopslag	827	1.006
Totaal	**9.026**	**8.562**

De feitelijke premie is gelijk aan de gedempte kostendekkende premie.

8.3 Vereist eigen vermogen en uitkomsten solvabiliteitstoets

Onder het nFTK is het “vereist eigen vermogen” het vermogen dat hoort bij de zogeheten evenwichtssituatie van het Pensioenfonds. In die evenwichtssituatie is het eigen vermogen zodanig vastgesteld dat met de wettelijk vastgestelde zekerheidsmaat van 97,5% wordt voorkomen dat het Pensioenfonds binnen één jaar over minder middelen beschikt dan nodig om te kunnen voldoen aan de onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Met andere woorden, de kans dat de actuele dekkingsgraad het pensioenfonds één jaar later lager is dan 100% is kleiner dan of gelijk aan 2,5%.

De toezichthouder, DNB, heeft een gestandaardiseerde methode vastgesteld om te toetsen of er voldoende eigen vermogen aanwezig is: de solvabiliteitstoets. De solvabiliteitstoets meet voor een aantal risicofactoren het

mogelijke (negatieve) effect (in euro's) op het eigen vermogen. Omdat de resultaten van de solvabiliteitstoets afhankelijk zijn van marktomstandigheden en het risicoprofiel van de aanwezige beleggingen, fluctueren ze in de loop van de tijd. Het Fonds hanteert bij de berekening van het vereist eigen vermogen het standaardmodel van DNB.

De vereiste solvabiliteit op basis van deze toets bedraagt per 31 december 2025 EUR 12,5 miljoen en de minimaal vereiste solvabiliteit is EUR 8,6 miljoen. Het feitelijke eigen vermogen van het Pensioenfonds per 31 december 2025 bedraagt EUR 69,2 miljoen. Dit betekent dat het Pensioenfonds per 31 december 2025 beschikt over de minimaal vereiste solvabiliteit en de vereiste solvabiliteit. De actuele dekkingsgraad van 133,0% en de beleidsdekkingsgraad van 126,3% zijn allebei hoger dan de vereiste dekkingsgraad van 109,5% en de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,1%.

Ultimo 2025 is er geen herstelplan van kracht.

8.4 Oordeel van de certificerend actuaris over de financiële positie

De certificerend actuaris heeft de opdracht om vast te stellen dat het Fonds voldoet aan de vereisten vanuit artikel 126 tot en met 140 PW. De certificerend actuaris oordeelt in zijn actuariële verklaring als volgt:

- "Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen."
- "Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luidden."
- "De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen."
- "Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn."

9. Risicoparagraaf

9.1 Inleiding en wettelijk kader

Het bestuur definieert een risico als een gebeurtenis die het behalen van de doelstellingen van het Fonds in de weg kan staan. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar strategische en operationele risico's. Het beheersen van risico's ziet het bestuur als één van zijn kerntaken. Met het beleid ten aanzien van risicomanagement geeft het bestuur invulling aan artikel 143 PW: "Een pensioenfonds richt zijn organisatie zodanig in dat deze een beheerste en integere bedrijfsvoering waarborgt." en aan norm 16 van de Code Pensioenfondsen 2024: "Het bestuur bevordert en borgt een cultuur waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is. Het bestuur zorg ervoor dat het integrale risicomanagement adequaat georganiseerd is en dat er een noodprocedure beschikbaar is om in spoedeisende situaties te kunnen handelen."

9.2 Risicohouding en risicobereidheid in relatie tot ambitie en doelstellingen van het Fonds

Risicohouding

Vanuit de hoofddoelstelling en ambitie van het Fonds zoals verwoord in paragraaf 3.3 heeft het bestuur in overleg met sociale partners en het VO de risicohouding van het Fonds bepaald. Ook het risicobereidheidsonderzoek onder de achterban wordt meegenomen bij de bepaling van de risicohouding. De risicohouding van het Fonds is als volgt gedefinieerd:

- De risicohouding van het Fonds op de korte termijn is vastgesteld op een vereist eigen vermogen (VEV) van 22% met een bandbreedte van 19% tot en met 25%. Als het VEV structureel buiten deze bandbreedte terechtkomt, treedt het fondsbestuur in overleg met het verantwoordingsorgaan, de aangesloten ondernemingen en de ondernemingsraden.
- De risicohouding van het Fonds op de lange termijn wordt geconcretiseerd door grenzen te stellen aan het pensioenresultaat:
    - Startend vanuit de vereiste dekkingsgraad dient het verwachte pensioenresultaat tenminste gelijk te zijn aan 95%.
    - Startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad dient het verwachte pensioenresultaat tenminste gelijk te zijn aan 89%.
    - Startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad mag de afwijking tussen het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in het slecht weer scenario (het 5% percentiel) maximaal 40% zijn.
    - Indien hier niet aan wordt voldaan, treedt het pensioenfonds hierover in overleg met het verantwoordingsorgaan, de werkgevers en de ondernemingsraden. Het Fonds zal alleen nog toetsen of aan de ondergrenzen voldaan wordt bij een wijziging van het beleid (zie bovenstaand).

Risicobereidheid

Risico's kunnen acceptabel zijn, c.q. bewust worden genomen om de doelstellingen en ambitie van het Fonds te realiseren, dit is bijvoorbeeld het geval met marktrisico. Ten aanzien van dit risico is er een bepaalde risicobereidheid om op een verantwoorde manier voldoende rendement te behalen. De meeste risico's waar het Fonds mee wordt geconfronteerd zijn risico's die niet bijdragen aan de doelstellingen van het Fonds en kunnen deze doelstellingen juist belemmeren of in gevaar brengen. Deze risico's dienen te worden vermeden of zoveel mogelijk te worden beheerst.

De risicobereidheid vormt in de eerste plaats dus de link tussen enerzijds de doelstellingen, missie en visie van het pensioenfonds en anderzijds de mate waarin het Fonds bereid is risico's te nemen. Daarnaast beoogt het

pensioenfonds door het formuleren van de risicobereidheid te borgen dat risico overwegingen worden meegenomen in het bestuurlijk besluitvormingsproces.

Hiermee vormt de risicobereidheid dus een belangrijk sturingsinstrument voor de besluitvorming. Het bestuur heeft de risicobereidheid in een viertal categorieën onderverdeeld:

- Nihil (zeer laag) celwaarde 23 of hoger
- Kritisch (laag) celwaarde 20 of hoger
- Gebalanceerd (acceptabel) celwaarde 13 of hoger
- Ongebalanceerd (onacceptabel) celwaarde 12 of lager

Bij de risicoanalyse worden de risico's ingeschat op basis van kans en impact conform onderstaande tabel:

	IMPACT	1	2	3	4	5
KANS						
5		16	11	4	2	1
4		19	15	10	5	3
3		22	18	14	9	6
2		24	21	17	12	7
1		25	23	20	13	8

Kans & Impact

De inschattingen van kans en impact van de risico's worden bepaald aan de hand van een vijfpuntenschaal. Daarnaast wordt de prioritering vastgesteld. Een lage celwaarde betekent een hoge prioritering, dan is er namelijk sprake van een hoog risico (hoge kans en impact). Bij een hoge celwaarde is er sprake van een laag risico.

9.3 Risicomanagement en risicobeheersing

Algemene opzet risicomanagement

De organisatorische opzet van het risicomanagement dient adequaat te zijn en wordt geborgd in beleid, processen en de bestuurlijke jaarkalender. Het doel is het realiseren van een beheerste en integere bedrijfsvoering die bijdraagt aan het realiseren van de (strategische) doelstellingen van het Fonds. Hierbij is gekozen voor een integrale aanpak die begint bij regie vanuit het bestuur: zorgdragen voor inrichting, werking, monitoring, evaluatie en terugkoppeling ten aanzien van risicomanagement in de bestuurlijke, primaire en secundaire processen én uitbestedingsrelaties. Welke activiteiten het Fonds gedurende het jaar onderneemt in het kader van de risicobeheersing staan verwoord in paragraaf 4.5.

Het risicomanagementbeleid van het Fonds gaat uit van een integrale risicomanagement methodiek (IRM). Deze methodiek dwingt af dat risico's expliciet, op consistente en integrale wijze worden afgewogen op momenten dat door het bestuur beleid wordt opgesteld en/of besluiten voorliggen. In het Risicomanagementbeleid (IRM-beleid) is de IRM-methodiek van het Fonds vastgelegd. Het IRM-beleidsdocument dient als leidraad voor de opzet, bestaan en werking van het risicomanagementproces en wordt periodiek geactualiseerd naar aanleiding van de bevindingen gedurende het boekjaar.

Het IRM-beleidskader start met het vaststellen van de risicohouding en risicobereidheid van het Fonds zoals verwoord in paragraaf 9.2.

Strategische risico's

De belangrijkste risico's zijn de risico's die realisatie van de strategische doelstellingen bedreigen. Ze worden afgeleid van de missie en de visie van het pensioenfonds zoals die door het bestuur zijn vastgesteld. Daarbij is ieder risico gekoppeld aan één van de strategische doelstellingen

Het bestuur herijkt jaarlijks de strategische risico's en de daarbij behorende doelstelling. Het pensioenfonds onderkent einde van het boekjaar de volgende strategische doelstellingen met de daaraan gekoppelde strategische risico's.

Strategische Doelen	Strategische Risico's	Strategische Risicobereidheid
Doelstelling 1 – Tot de overgang naar het nieuwe stelsel uitvoering geven aan de huidige afgesproken kaders van de sociale partners en een vertrouwde en betrokken partner zijn bij de transitie naar een nieuw pensioenstelsel. Hierbij wordt de deelnemer centraal gesteld.	1a. Het risico dat het Fonds de huidige afspraken van de sociale partners niet kan uitvoeren.	- Het Fonds wil niet het risico lopen dat de huidige afspraken niet nagekomen kunnen worden en de tegoeden van de deelnemers negatief worden beïnvloed.
	1b. Het risico dat het Fonds geen vertrouwde en betrokken partner is bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.	- Het Fonds wil niet langs de zijlijn staan in de transitie periode.
Doelstelling 2 - Het behoud van invloed en medezeggenschap van de diverse stakeholders door middel van een paritaire vertegenwoordiging in het bestuur. Daarbij is het van belang dat bestuursleden – naast deskundigheid, kennis en ervaring – voldoende draagvlak hebben vanuit de geleding die zij vertegenwoordigen	2a. Het risico op verlies van invloed en medezeggenschap, onder andere wanneer vacatures binnen de fondsorganen niet kunnen worden vervuld door kandidaten die de steun hebben van de geleding die zij vertegenwoordigen.	- Het Fonds is een ondernemingspensioenfonds wat niet de kracht van een ondernemingspensioenfonds en betrokkenheid van de onderneming wil verliezen. Enige risico accepteert het Fonds. Functies in de fondsorganen zullen door externe professionals worden ingevuld
Doelstelling 3 - Het voeren van (financieel) beleid waarmee de transitiedoelstellingen gerealiseerd kunnen worden	3a. Het risico op een sterk verslechterende financiële positie door het wegzakken van de dekkingsgraad tot onder het niveau dat het fonds kortingsvrij en evenwichtig kan invaren.	- Het fonds is in lage mate bereid het risico te lopen dat de lange termijn ambitie van een 100% pensioenresultaat niet behaald wordt - Het Fonds kan in gebalanceerde mate het risico te nemen dat op korte

Strategische Doelen	Strategische Risico's	Strategische Risicobereidheid
		termijn de pensioenaanspraken gekort moeten worden
Doelstelling 4 - Het op efficiënte en effectieve wijze uitvoeren van de primaire processen	4a. Het risico dat het bestuur geen of onvoldoende grip heeft op de pensioenadministratie en IT waardoor het bestuur niet tijdig kan (bij)sturen (uitgesplitst in pensioenadministratie en IT-algemeen).	- Het Fonds is kritisch op de uitbestedingsprocessen.
	4b. Het risico dat het bestuur niet met zekerheid kan vaststellen dat het volledig en op correcte wijze wordt ontzorgd door de uitbestedingspartijen (uitgesplitst naar vermogensbeheer en niet-vermogensbeheer).	- Het Fonds is kritisch op de uitbestedingsprocessen.
Doelstelling 5 - Kostenbeheersing in relatie tot de doelstellingen van het fonds.	5a. Het risico op een terugkerend negatief resultaat op kosten, zonder aanpassing van de kostenopslag waardoor dit ten koste gaat van het pensioen(resultaat) van de deelnemers.	- Het Fonds dient het overzicht op de kosten te hebben en te houden. Een negatief resultaat zonder aanpassingen wordt als kritisch geacht.
	5b. Het risico dat de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel te hoge kosten met zich meebrengt.	- Het Fonds accepteert een gebalanceerd risico. Gezien het pensioenklimaat en meerdere werkgevers die in het spel zijn is de horizon van het Fonds in zicht. Het Fonds accepteert echter geen onvoorziene nadelige gevolgen voor de deelnemers.

Strategische Doelen	Strategische Risico's	Strategische Risicobereidheid
Doelstelling 6 – De reputatie van het pensioenfonds hooghouden.	6a. Het risico dat de aan het pensioenfonds verbonden personen of partijen niet integer handelen.	- Het Fonds wil niet het risico lopen dat personen verbonden aan het fonds niet integer handelen
	6b. Het risico dat het pensioenfonds onvolledig of slecht communiceert, ook met het oog op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.	- Het fonds streeft ernaar zo volledige en correct mogelijk te communiceren met alle betrokkenen. Het Fonds accepteert dat ondanks deze inzet het mogelijk niet voor allen volledig duidelijk is.
	6c. Het risico dat het pensioenfonds onvoldoende rekenschap geeft van maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van verantwoord beleggen.	- Het Fonds volgt de ontwikkelingen, maar het anticiperen op elk denkbaar toekomst scenario ligt niet in het bereik van het fonds.

Alle beleidsvoorstellen en processen worden beoordeeld aan de hand van de strategische risico's.

Operationele risico's

Voor de identificatie van de operationele risico's worden grotendeels de FIRM risicocategorieën van DNB gehanteerd zoals getoond in onderstaande tabel. De risicocategorieën maken beoordeling mogelijk, zo is te zien of de netto-risico's na toepassing van beheersmaatregelen binnen de risicohouding van het bestuur vallen.

Operationele risico's – risicocategorieën
Financiële risico's
Voorziening & premiestelling
Matchingrisico
Marktrisico
Kredietrisico
ESG
Niet-financiële risico's
Processen
Uitbesteding
IT-risico
Reputatierisico
Strategie en omgeving
Wet- en regelgeving

Binnen de gehanteerde FIRM-risicocategorieën worden reputatierisico en het risico dat het Fonds niet compliant is aan Wet- en regelgeving afzonderlijk benoemd (tezamen ook wel 'compliance risico' genoemd). Het compliance-risico wordt hierna separaat behandeld.

Jaarlijkse integrale risicoanalyse

Een belangrijk onderdeel van het risicomanagement is de integrale risicoanalyse. Bij deze analyse wordt beoordeeld wat de kans is dat een risico zich voordoet, de (financiële) impact die het kan hebben op het Fonds, of het Fonds bereid is het risico te dragen, welke eventuele beheersmaatregelen er al zijn genomen en of het gewenst is om aanvullende maatregelen te nemen. Het risico voordat eventuele beheersmaatregelen zijn genomen wordt het bruto risico genoemd. Het risico na eventuele beheersmaatregelen wordt aangeduid als het netto risico. Het bestuur maakt daarbij onderscheid tussen strategische risico's en operationele risico's. Daarnaast wordt een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uitgevoerd.

Naast de jaarlijkse integrale risicoanalyse wordt ook viermaal per jaar de Dashboard rapportage van Sprenkels besproken tijdens de bestuursvergaderingen. Vast onderdeel daarvan is een gevoeligheidsanalyse. Bij de gevoeligheidsanalyse wordt de impact op de dekkingsgraad van een renteschok in combinatie met een waardedaling van de aandelen bekeken. De gevoeligheidsanalyse treft u aan in paragraaf 9.6.

9.4 Jaarlijkse risicoanalyses

In deze paragraaf treft u een overzicht aan van de uitkomsten van de uitgevoerde integrale risicoanalyses. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen strategische risico's en operationele risico's.

Risicoanalyse strategische risico's

Bij de risicoanalyse maakt het bestuur een inschatting van het bruto risico op basis van kans en impact (zie de tabel in paragraaf 9.2). Vervolgens wordt gekeken naar welke beheersmaatregelen het Fonds heeft genomen. Na de beheersmaatregelen blijft er een netto risico over. Het bestuur beoordeelt vervolgens of het netto risico binnen de risicobereidheid valt, of dat aanvullende beheersmaatregelen moeten worden genomen.

Hieronder wordt de inschatting van de netto risico's ultimo 2025 weergegeven. De kans, impact en risico (de celwaarde) corresponderen met de tabel uit paragraaf 9.2. Een lage 'celwaarde' betekent een hoog risico. Een hoge celwaarde betekent een laag risico.

Strategische risico's	Netto risico	Risicobereidheid 2025
1a. Het risico dat het fonds de huidige afspraken van de sociale partners niet kan uitvoeren.	20	≥20
1b. Het risico dat het fonds geen vertrouwde en betrokken partner is bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.	23	≥23
2a. Het risico op verlies van invloed en medezeggenschap, onder andere wanneer vacatures binnen de fondsorganen niet kunnen worden vervuld door kandidaten die de steun hebben van de geleding die zij vertegenwoordigen.	17	≥13
3a. Het risico op een sterk verslechterende financiële positie door het wegzakken van de dekkingsgraad tot onder het niveau dat het fonds kortingsvrij en evenwichtig kan invaren.	17	≥13

Strategische risico's	Netto risico	Risicobereidheid 2025
4a. Het risico dat het bestuur geen of onvoldoende grip heeft op de pensioenadministratie en IT waardoor het bestuur niet tijdig kan (bij)sturen (uitgesplitst in pensioenadministratie en IT-algemeen).	15	≥20
4b. Het risico dat het bestuur niet met zekerheid kan vaststellen dat het volledig en op correcte wijze wordt ontzorgd door de uitbestedingspartijen (uitgesplitst naar vermogensbeheer en niet-vermogensbeheer).	18	≥20
5a. Het risico op een terugkerend negatief resultaat op kosten, zonder aanpassing van de kostenopslag waardoor dit ten koste gaat van het pensioen(resultaat) van de deelnemers.	22	≥20
5b. Het risico dat de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel te hoge kosten met zich meebrengt.	17	≥13
6a. Het risico dat de aan het pensioenfonds verbonden personen of partijen niet integer handelen.	23	≥23
6b. het risico dat het pensioenfonds onvolledig of slecht communiceert, ook met het oog op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.	21	≥20
6c. Het risico dat het pensioenfonds onvoldoende rekenschap geeft van maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van verantwoord beleggen.	21	≥13

Zoals hierboven kan worden vastgesteld is het ontzorgen door uitbestedingspartijen een belangrijk aandachtspunt en hebben de beheersmaatregelen in 2025 niet naar wens gewerkt.

Risicoanalyse operationele risico's

De operationele risico's zijn onderverdeeld in 11 hoofdgroepen waarvan 5 groepen financiële risico's en 6 groepen niet financiële risico's zijn. Per hoofdgroep is ingeschat wat de 'overall' conclusie van het bruto risico is, wat de belangrijkste beheersmaatregelen zijn, welk netto risico resteert en of dit acceptabel is dan wel of verdere maatregelen gewenst zijn. Voor alle hoofdgroepen luidt het eindoordeel, met uitzondering van het IT-risico, dat het netto risico thans op een acceptabel en beheersbaar niveau is, maar bij een aantal risico's vindt het bestuur het wenselijk om het risico verder terug te dringen.

Dit leidt dan tot de volgende indeling:

Operationele risico's – risicocategorieën	Risicohouding	Score
Financiële risico's		
Voorziening & premiestelling	Gebalanceerd	13 of hoger
Matchingrisico	Gebalanceerd	13 of hoger
Marktrisico	Gebalanceerd	13 of hoger
Kredietrisico	Gebalanceerd	13 of hoger
ESG	Gebalanceerd	13 of hoger
Niet-financiële risico's		
Processen	Kritisch	20 of hoger
Uitbesteding	Kritisch	20 of hoger
IT-risico	Kritsch	20 of hoger
Reputatierisico	Extern kritisch Intern nihil	20 of hoger 23 of hoger
Strategie en omgeving	Kritisch	20 of hoger
Wet- en regelgeving	Kritisch	20 of hoger

Hieronder staat per hoofdgroep voor de operationele risico's of het netto risico al dan niet binnen de risicobereidheid valt.

Operationele risico's – risicocategorieën	Risicobereidheid 2025(overall beeld)
Financiële risico's	
Voorziening & premiestelling	Valt binnen de risicobereidheid; de beheersmaatregelen werken
Matchingrisico	Valt binnen de risicobereidheid; de beheersmaatregelen werken
Marktrisico	Valt binnen de risicobereidheid; de beheersmaatregelen werken. Aandachtspunt blijft de ontwikkeling van de waarde van de beleggingen
Kredietrisico	Valt binnen de risicobereidheid; de beheersmaatregelen werken
ESG	Valt binnen de risicobereidheid; de beheersmaatregelen werken
Niet-financiële risico's	
Processen	Valt binnen de risicobereidheid de beheersmaatregelen werken. In 2025 heeft de continuïteit van het bestuur extra aandacht gekregen. In de loop van 2025 is dit teruggebracht naar binnen de risicobereidheid
Uitbesteding	Valt buiten de risicobereidheid. Het pensioenfonds heeft de nodige aandacht besteed om dit risico te beheersen, maar dat is in 2025 nog niet op het goede niveau teruggebracht
IT-risico	Door DORA viel dit risico buiten de risicobereidheid
Reputatierisico	Valt nagenoeg binnen de risicobereidheid; de beheersing bij met name compliance-onderwerpen, uitbestedingspartijen en cyberveiligheid was nog niet voldoende
Strategie en omgeving	Valt nagenoeg binnen de risicobereidheid
Wet- en regelgeving	Valt nagenoeg binnen de risicobereidheid

9.5 Frauderisicoanalyse

Het Fonds maakt jaarlijks als onderdeel van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) een frauderisicoanalyse. Daarbij wordt geanalyseerd waar de mogelijke frauderisico's bij het Fonds (zowel intern als extern) liggen. Bij het Fonds liggen de potentiële frauderisico's vooral bij vermogensbeheer, betalingsverkeer en de pensioenuitkeringen.

Het Fonds neemt diverse beheersmaatregelen om fraude te voorkomen. De volgende beheersmaatregelen zijn in de SIRA benoemd en behandeld:

- Selectieproces bestuurders. Deze toets vindt plaats door het dagelijks bestuur.
- Procuratieregeling bestuur, 4 ogen principe (met name gericht tegen risico's in context interne processen en besluitvorming). Bij aanstelling van een nieuwe uitbestedingspartij toetst het bestuur dat het betaalsysteem zo wordt ingericht dat een bank, vermogensbeheerder of pensioenuitvoerder alleen bij twee handtekeningen (of digitale akkoorden) van bestuurders een opdracht mag uitvoeren. Het dagelijks bestuur toetst bij wijzingen in de samenstelling van het bestuur dat twee bestuursleden moeten tekenen voor het doorvoeren van die wijziging in het systeem. De meeste betalingen betreffen bekende partijen waarvan de administratie de juistheid van het bankrekeningnummer controleert. Bij nieuwe crediteuren buiten het reguliere proces geldt altijd een 4 ogen principe.
- Er wordt alleen belegd in fondsen en niet of nauwelijks (direct) in vastgoed (gericht tegen risico's in context vermogensbeheer). Dit op basis van bestuursbesluit op advies van de beleggingsadviescommissie. De beleggingsadviescommissie toetst dit ten minste jaarlijks.
- Selectieproces externe vermogensbeheerders; er wordt zaken gedaan met partijen van naam en faam (gericht tegen risico's in context vermogensbeheer). Toets door de beleggingsadviesadviescommissie bij de selectie.
- Automatische BRP-controle (binnenland) en 'in leven' verklaringen bij pensioengerechtigden die in het buitenland wonen (risico uitbetaling aan fictieve personen) (gericht tegen risico's in context pensioenbeheer). Daarnaast studieverklaringen bij wezen en controleren arbeidsongeschiktheid door koppeling met het UWV. Toets door het dagelijks bestuur dat systemen zo zijn ingericht.
- Contractuele (aansprakelijkheids)afspraken met uitbestedingsrelaties.
- Opvragen en beoordelen assurance verklaring uitbestedingsrelaties.
- Opvragen en beoordelen risicorapportages uitbestedingsrelaties.

Het bestuur schat het netto risico op de kans fraude in als zeer gering. In boekjaar 2025 zijn er geen fraudegevallen bij het Fonds bekend.

9.6 Gevoeligheidsanalyse financiële positie van het Fonds

Bij de gevoeligheidsanalyse wordt de impact op de dekkingsgraad van een renteschok of een waardedaling van de aandelen bekeken. Hieronder vermelden wij de gevoeligheidsanalyse uitgaande van de actuele dekkingsgraad ultimo 2025, zonder de waarde van de opties (zie toelichting):

Schok	Rente				
ZW	-1,0%	-0,5%	0,0%	0,5%	1,0%
-20%	120,8%	123,6%	127,1%	130,7%	134,5%
-10%	120,5%	123,3%	126,8%	130,4%	134,1%
-5%	122,1%	125,1%	128,7%	132,4%	136,3%
0%	124,3%	127,5%	131,3%	135,2%	139,3%
5%	126,5%	129,9%	133,9%	138,0%	142,2%
10%	128,7%	132,3%	136,4%	140,8%	145,2%
20%	133,2%	137,1%	141,6%	146,4%	151,2%

Toelichting:

- Bovenstaande tabel toont een gevoeligheidsanalyse op de dekkingsgraad op marktwaarde basis. Enerzijds is de impact weergegeven van een wijziging van de marktrente (horizontaal) en anderzijds de invloed van het rendement op zakelijke waarden. Tevens is rekening gehouden met het dempende effect van de optiestrategie.
- Aangezien de dekkingsgraad op het moment van invaren van belang is, wordt de gevoeligheidsanalyse zonder de waarde van de putopties getoond. In geval van 0% rente en 0% ZW schokken (het startpunt van de analyse) zijn de opties op de afloopdatum niets meer waard. De startdekkingsgraad van 131,3% is dus de dekkingsgraad als op de balans per 31 december 2025 de waarde van de opties nul euro is.
- In bovenstaande tabel is rekening gehouden met het strategisch rente-afdekkingspercentage van 80,0% op marktwaarde, plus de rentegevoeligheid van de swaptions.
- Eventuele rode cellen (deze zijn er ultimo 2025 niet) zijn de scenario's waarin de dekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad (104,1%). De groene cellen zijn scenario's waarin de dekkingsgraad hoger is dan de vereiste dekkingsgraad (109,5% eind 2025).

9.7. Cyber-risico

Cyberrisico is een belangrijk onderdeel binnen zowel het IT-risico als binnen het integriteitsrisico. Met betrekking tot de beheersing van het IT-risico heeft het Fonds een IT-/IB-beleid, waaruit de belangrijkste risico's zijn gedestilleerd en worden gemonitord in het risicoraamwerk. Dit IT-/IB-beleid is in verband met DORA geactualiseerd. Het grootste deel voor wat betreft impact van IT-/Cyberrisico zit bij de uitbestedingspartijen. Hierbij zijn de ISAE-rapportages en de niet-financiële risicorapportage belangrijke basisbronnen om te kunnen toetsen. Het Cyber-risico wordt vanuit een bruto-perspectief hoog ingeschat. De kans blijft bestaan dat het Fonds wordt getroffen door een cyber-aanval waarbij de impact hoog zal zijn.

9.8. Compliance

Het Fonds wil compliant zijn aan wet- en regelgeving. Op basis van de Sanctiewet 1977 (SW) en EU-sanctieregelgeving heeft het Fonds nalevingsverplichtingen. Dit betreft vaststellen dat processen omtrent screening juist zijn en vaststellen of er "hits" zijn. Overigens geldt een soortgelijke verplichting voor witwassen en terrorismefinanciering. Dit zijn ook onderwerpen die in de jaarlijkse SIRA worden meegenomen. Het Fonds heeft vastgesteld dat dit risico wordt beheerst.

9.9. Datakwaliteit

Het Fonds heeft in 2025 een start gemaakt met een datakwaliteitsonderzoek. Hierbij wordt het onderzoek aan de hand van de leidraad van de Pensioenfederatie rondom datakwaliteit gedaan. De afronding van dit onderzoek zal in 2026 plaatsvinden. Het Fonds heeft de nodige beheersmaatregelen getroffen om te zorgen dat de kwaliteit van de data goed zijn in het kader van het invaren.

9.10 WTP-risico-analyse

In 2024 is een aanzet gemaakt met een inventarisatie van eventuele transitierisico's. In 2025 is daar verder op voortgeborduurd. In 2025 heeft met name in het teken gestaan van de voorbereidingen van dit proces en is aandacht gegeven aan de bestuurlijke processen en de processen van en door andere stakeholders. Dit zal voor 2026 verder uitgebreid worden en in 2026 heeft een transitie-ERB plaatsgevonden.

9.11 Risico's en onzekerheden met een (belangrijke) impact in het afgelopen boekjaar en de gevolgen daarvan

Het Fonds werd in 2025 geconfronteerd met een aantal specifieke risico's en onzekerheden. Geen van deze risico's en onzekerheden hebben de doelstellingen en ambitie van het Fonds in gevaar gebracht. Het bestuur wil toch graag de volgende risico's toelichten die het afgelopen jaar een rol hebben gespeeld:

- Uitbestedingsrisico: ook in 2025 is door de risicocommissie veelvuldig contact geweest met de 2e lijn van Idella. De verwachtingen vanuit het Fonds zijn gedeeld en dat heeft geresulteerd in een verbetering van de NFR-rapportages van Idella. Tevens zijn afspraken gemaakt over de verdieping zoals dat vanaf 2026 zal worden gerapporteerd. Daarnaast kan geconcludeerd worden, dat de kwaliteit van pensioenadministratie nog niet op het gewenste niveau is.
- IT-risico's: door DORA heeft IT en informatiebeveiliging (waaronder het risico op cybercrime) wederom centraal gestaan. Documentatie is geactualiseerd.
- WTP: De risico's omtrent WTP zijn veelvuldig door het bestuur besproken waarbij de WTP-risicoanalyse als basis is gebruikt.

9.12 Specifieke elementen risicomanagement

In het afgelopen boekjaar waren de volgende elementen van belang:

- Het IRM beleid is het beleidskader waaraan de kwaliteit van beleidsvorming en -uitvoering wordt getoetst.
- Het bestuur heeft samen met de compliance officer een integriteitsrisicoanalyse uitgevoerd. Het doen van deze analyse onder begeleiding van de compliance officer en de risicomanager is een vast onderdeel van de jaarkalender geworden. Hierbij is op verschillende deelgebieden geïnventariseerd wat het bruto risico is, wat de genomen beheersmaatregelen zijn en welk netto risico er vervolgens over blijft. Vervolgens wordt met het bestuur besproken of het netto risico wordt geaccepteerd, of dat aanvullende beheersmaatregelen wenselijk zijn.
- De sleutelfuncties in het kader van IORP II hebben de nodige acties gedaan. Alle acties in het kader van IORP II zijn opgenomen in de jaarkalender/roadmap RC.
- Per kwartaal maakt de risicocommissie een inschatting van de (nieuwe) potentiële risico's die vanuit de omgeving/maatschappij op het Fonds afkomen inclusief een inschatting van de verwachte positieve of negatieve impact op het Fonds. Er wordt hierbij gekeken naar de thema's; politiek, economisch, sociaal, technologie, ESG en juridisch. De risicocommissie rapporteert hierover aan het bestuur via de periodieke risicorapportage.

10. Toezichthouders

10.1 De Nederlandsche Bank (DNB)

De relatie met DNB is goed. Het bestuur heeft in 2025 viermaal met DNB gesproken. De voornaamste onderwerpen van deze gesprekken waren WTP-gerelateerd of hadden te maken met administrateur Idella.

Zo is er gesproken over de bijzonderheid dat er eerst bij het Fonds zal worden ingevaren direct gevolgd door een collectieve waardeoverdracht. Ook de evenwichtigheidsafweging is besproken. Daarbij ging het onder andere over wat acceptabele bandbreedtes van netto profijt effecten zijn, welke grondslagen gebruikt dienen te worden en in hoeverre het bestuur de afspraken tussen sociale partners mee dient te betrekken in de evenwichtigheidsafweging. Verder kwam ook de vaststelling van de risicohouding en datakwaliteit ter sprake.

In mei 2025 was er een overleg met DNB inzake administrateur Idella over de afronding van het plan van aanpak tot herstel van de administratie dat in 2024 was gestart. Hierbij is toegelicht hoe het bestuur het proces om de fouten in de administratie te herstellen heeft aangestuurd, hoe het bestuur heeft vastgesteld dat de fouten in de administratie zijn hersteld (c.q. aangegeven welke nog hersteld moeten worden) en welke maatregelen richting de toekomst zijn getroffen om dergelijke incidenten te voorkomen. Helaas was de administratie in 2025 nog niet dusdanig verbeterd dat er decharge kon worden verleend aan Idella. In november 2025 heeft er nogmaals overleg plaatsgevonden tussen DNB tezamen met andere klanten van Idella. Uit dit gesprek bleek dat DNB ook rechtstreeks Idella heeft benaderd en dat de toezichthouder concrete stappen van Idella verwacht om de beheerste bedrijfsvoering te verbeteren.

Er is in 2025 geen aanwijzing gegeven als bedoeld in artikel 171 Pensioenwet. Er is geen bewindvoerder aangesteld als bedoeld in artikel 173 Pensioenwet. Naast de problemen bij de administrateur heeft het Fonds geen incidenten gemeld bij de toezichthouders. Omdat de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2024 hoger is dan de vereiste dekkingsgraad, is het herstelplan per deze datum geëindigd en is er in 2025 geen actualisatie van het herstelplan meer nodig. Dit is op 12 februari 2025 gemeld aan DNB. De toezichthouder gaf aan geen verdere vragen te hebben naar aanleiding van het bericht. Alle reguliere rapportages, uitvragen en verzoeken zijn tijdig ingediend bij DNB.

De kosten voor het DNB toezicht waren in 2025 EUR 28.444,-- (2024: EUR 24.263,--)

10.2 Autoriteit Financiële Markten (AFM)

De Pensioenwet bepaalt dat de AFM belast is met het gedragstoezicht (o.a. communicatie met deelnemers). Tevens is de AFM op grond van de Wet op het financieel toezicht (Wft) belast met het effecten typisch gedragstoezicht. Met ingang van 2007 vallen alle pensioenfondsen onder het effecten typisch gedragstoezicht.

Reeds in oktober 2024 heeft het Fonds aan de AFM gemeld dat de Uniform Pensioenoverzichten 2024 niet tijdig verstuurd konden worden. Op 28 maart 2025 heeft de AFM hier voor het eerst inhoudelijk op gereageerd door een aantal vragen te stellen. Hierop heeft het Fonds geantwoord dat het alle groepen betreft, dat iedereen is geïnformeerd over de vertraging en een individueel overzicht kan opvragen bij de administratie, dat er een herstelproject is opgestart en welke maatregelen zullen worden genomen om herhaling in de toekomst te voorkomen. In de loop van 2025 is nog een aantal maal per e-mail contact geweest tussen de AFM en het Fonds, waarbij de toezichthouder op de hoogte is gehouden en uiteindelijk kon worden gemeld dat alle Uniform Pensioenoverzichten 2024 zijn verstuurd. In een afsluitende brief d.d. 9 september 2025 heeft de AFM laten weten dat het te laat verzenden van de UPO’s weliswaar een overtreding is van de Pensioenwet, maar dat de AFM niet overgaat tot het opleggen van een formele maatregel. De AFM waardeert de zelfstandige melding door het Fonds en de inspanning om te zorgen voor een spoedige uitvoering van het herstelproces en het voorkomen van herhaling in de toekomst.

Alle reguliere rapportages, uitvragen en verzoeken zijn tijdig ingediend bij de AFM.

De kosten voor het AFM toezicht waren over 2025 EUR 4.266,-- (2024: EUR 3.002,--). In 2025 zijn door AFM geen boetes of dwangsommen aan het Fonds opgelegd.

10.3 Onderzoeken en (informatie)verzoeken DNB en AFM

Naast de gebruikelijke reguliere rapportages was het Fonds in 2025 door DNB en AFM geselecteerd om deel te nemen aan de volgende sector brede onderzoek(en):

- Verzoek AFM m.b.t. toezichtrapportage inzicht tweedepijlerpensioenmarkt. De uitkomsten van deze rapportage worden gebruikt om het pensioenlandschap in kaart te brengen en ontwikkelingen inzichtelijk te maken. Daarnaast gebruikt de AFM de uitkomsten om risico's te signaleren, toezichtactiviteiten te prioriteren. De gegevens worden gedeeld met DNB.
- DNB heeft een uitvraag gedaan naar integriteitsrisico's.
- DNB heeft een uitvraag gedaan inzake DORA.
- DNB heeft driemaal een WTP-uitvraag gedaan. Met deze uitvraag houdt DNB de voortgang van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel bij.

Het Fonds heeft geen fondsspecifieke terugkoppeling gehad op de uitvragen.

11. Code Pensioenfondsen

Vanaf 2024 is er een nieuwe Code Pensioenfondsen. Deze vervangt de Code uit 2018. De Code Pensioenfondsen 2024 heeft veel overeenkomsten met de Code uit 2018, maar de Code beweegt mee met maatschappelijke ontwikkelingen. Actualisering heeft met name plaatsgevonden op de onderwerpen: 'centraal stellen van de belanghebbenden', 'duurzaamheid' en 'diversiteit en inclusie'.

Er is gekozen voor een andere thematische indeling, waardoor ook de ordening van de normen is aangepast. De Code 2024 ordent de normen aan de hand van de volgende thema's:

1. Goed zorgen voor het pensioen van belanghebbenden;
2. Goed besturen;
3. Effectief intern toezichthouden en controle uitoefenen;
4. Verantwoording en inspraak organiseren;
5. Effectief functioneren van fondsorganen.

Het pensioenfonds heeft als uitgangspunt dat de Code wordt nageleefd. Het bestuur heeft alle normen uit de Code 2024 bekeken en per norm vastgesteld of het Fonds eraan voldoet en zo niet welke eventuele acties en/of aanvullende beheersmaatregelen er genomen moeten worden. Naar aanleiding van deze check – die jaarlijks plaatsvindt – heeft het bestuur vastgesteld dat het Fonds bij drie normen afwijkt van de Code. Deze worden toegelicht in paragraaf 11.2 'Pas toe of leg uit'. Het bestuur heeft vastgesteld dat er ten aanzien van deze drie normen geen aanvullende beheersmaatregelen nodig zijn.

De Code schrijft voor dat pensioenfondsen (minimaal) over norm 1, 4, 34 en 35 (verhalend) rapporteren in het jaarverslag. Over welke ervaringen en inzichten het Fonds ten aanzien van deze en enkele andere normen heeft opgedaan, wordt hierna gerapporteerd of er wordt aangegeven waar in het jaarverslag hier nader op in wordt gegaan. Het pensioenfonds voldoet niet aan norm 5, 35 en 37. Deze normen worden toegelicht in paragraaf 11.2.

- Norm 1 Het pensioenfonds heeft een missie, visie en strategie
  De missie, visie en strategie van het Fonds wordt uitgebreid beschreven en toegelicht in paragraaf 3.2 en 3.3 van het bestuursverslag. In paragraaf 3.3 wordt tevens ingegaan op de voortgang en realisatie van de strategische doelstellingen.

- Norm 2 Het pensioenfonds heeft een beleggingsbeleid waarvan milieu- en klimaat- en sociale en governance factoren een uitdrukkelijk en kenbaar onderdeel zijn.
  Dit wordt nader toegelicht in paragraaf 4.4 en 7.7 van het bestuursverslag.

- Norm 3 Het pensioenfonds voert de pensioenregeling naar beste vermogen uit op basis van een evenwichtige afweging van belangen.
  Dit wordt nader toegelicht in paragraaf 5.7 van het bestuursverslag.

- Norm 4 Het pensioenfonds verdiept zich in de voorkeuren van de bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden en betrekt deze voorkeuren bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en gaat daarover met de belanghebbenden in gesprek.
  Het bestuur is zich er tot in zijn nerven van bewust dat de belanghebbenden van het fonds (actieve deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, werkgevers) centraal staan binnen het pensioenfonds. Immers draait de bestaansgrondslag van het Fonds om deze belanghebbenden en daarom worden diens voorkeuren vanzelfsprekend betrokken bij het bepalen van de strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten. Het bestuur vindt het belangrijk om in contact te blijven met de belanghebbenden en doet dit door gedurende het jaar diverse contactmomenten te organiseren. Er is een jaarlijkse deelnemersvergadering waarbij ook gepensioneerden worden uitgenodigd.

Daarnaast organiseert het Fonds ook andere bijeenkomsten waarbij de samenstelling en grote van de groepen wisselt. Verder gebruikt het Fonds ook uitvragen onder belanghebbenden om een beter beeld te krijgen hoe men aankijkt tegen bijvoorbeeld, risicohouding, duurzaam beleggen en communicatie. Terugkoppeling van uitvragen gebeurt via nieuwsbrieven, de website van het Fonds en het jaarverslag.

- Norm 15 Het bestuur vervult zijn taken op een voor belanghebbenden transparante, open en toegankelijke wijze. Het bestuur rapporteert jaarlijks in zijn bestuursverslag in ieder geval over de missie, visie en strategie, de naleving van deze Code en de interne gedragscode. Tevens wordt gerapporteerd over de afhandeling van klachten
  Over de missie, visie en strategie wordt in paragraaf 3.2 en 3.3 van het bestuursverslag gerapporteerd, in dit hoofdstuk 11 wordt gerapporteerd over de Code en de afhandeling van klachten. In paragraaf 4.8 wordt gerapporteerd over de naleving van de gedragscode.

- Norm 26 Het intern toezicht legt in het bestuursverslag, op basis van een vooraf door het intern toezicht vastgestelde toezichtvisie en een eerder geformuleerd normenkader, verantwoording af over de verrichte werkzaamheden, rapporteert de bevindingen en doet (zo nodig) aanbevelingen.
  Hierover leest u meer in het hoofdstuk “intern toezicht”.

- Norm 28 Het verantwoordingsorgaan maakt het mogelijk dat het bestuur en het intern toezicht verantwoording kunnen afleggen en geeft een oordeel over het handelen van het bestuur.
  Hierover leest u meer in het hoofdstuk “Verantwoordingsorgaan”.

- Norm 33 De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit en inclusie, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid.
  Over het diversiteits- en inclusiebeleid wordt toegelicht in paragraaf 4.11 van het bestuursverslag.

- Norm 34 Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid stelt passende doelen op ten aanzien van de mate van diversiteit op alle voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder tenminste geslacht of genderidentiteit, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Op basis van dit beleid heeft het pensioenfonds een planmatige aanpak gericht op het bereiken van deze doelen. Het bestuur herijkt dit beleid periodiek en rapporteert jaarlijks in het bestuursverslag over de resultaten van dit beleid.
  Onder diversiteit verstaat het Fonds dat er verscheidenheid is in de leden van het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de visitatiecommissie op het gebied van geslacht of genderidentiteit, leeftijd, sociaal-culture achtergrond, kennis, competenties en psychologische eigenschappen. Het Fonds verstaat onder inclusie dat iedere stem binnen de fondsorganen gerespecteerd wordt, er toe doet en wordt gehoord bij besluitvorming en het maken van beleid. Naast de genoemde kenmerken van diversiteit, houdt het pensioenfonds ook rekening met interbestuurlijke complementariteit; waarbij gekeken wordt of de leden van de fondsorganen complementair aan elkaar zijn op het gebied van kennis, competenties en psychologische eigenschappen. De doelen die het bestuur nastreeft met diversiteit en inclusie zijn uitgewerkt in paragraaf 4.11. Het bestuur heeft de overtuiging dat diversiteit en interbestuurlijke complementariteit de besluitvorming ten goede komt.

  Het bestuur constateert dat de fondsorganen op dit moment niet heel divers zijn wat betreft leeftijd en geslacht. Bij voordrachten en benoemingen stimuleert het bestuur om tot meer diversiteit te komen, wat onder andere tot uiting komt in het functieprofiel. Tegelijkertijd constateert het bestuur dat ondanks goede intenties de praktijk weerbarstiger is en het moeilijk is om goed gekwalificeerde bestuurders te vinden die bereid zijn voor de beperkte horizon van het Fonds in het bestuur plaats te nemen. Het bestuur stelt ook vast dat er op het gebied van deskundigheid wel sprake is van een goede interbestuurlijke complementariteit, ook dat komt de besluitvorming ten goede.

11.1 Klachten- en geschillenregeling

Het Fonds heeft een klachten- en geschillenregeling die voldoet aan de gedragslijn van de Pensioenfederatie 'Goed omgaan met klachten'. Het Fonds definieert iedere uiting van ontevredenheid die door een belanghebbende wordt gericht aan het pensioenfonds als een klacht. De regeling beschrijft de interne klachtenprocedure van het Fonds. Als een klacht via de interne procedure niet is opgelost is er sprake van een geschil. Een geschil kan worden voorgelegd aan de Geschilleninstantie Pensioenfondsen (GIP) of de burgerlijke rechter. De ombudsman Pensioenen maakt vanaf 1 januari 2024 deel uit van de GIP. De klachtenregeling staat op de openbare website van het Fonds.

De laatste wijziging van de klachten- en geschillenregeling heeft in december 2023 plaatsgevonden, zodat het Fonds vanaf 1 januari 2024 een klachten- en geschillenregeling heeft waarin ook de introductie van de Geschilleninstantie Pensioenfondsen (GIP) per die datum is opgenomen. Het verantwoordingsorgaan heeft positief geadviseerd over de aangepaste regeling.

Hieronder geven wij een overzicht van de in 2025 geregistreerde klachten. Een geëscaleerde klacht is een klacht waarbij men gebruik heeft gemaakt van de interne bezwaarprocedure van het Fonds omdat men het niet eens was met de afhandeling van de klacht. Een geschil is een klacht die, nadat de interne klachtenprocedure volledig is doorlopen, is voorgelegd aan een externe geschilleninstantie of rechter.

Geregistreerde klachten in 2025

	Aantal behandelde klachten of geschillen:		
	Klachten	**Geëscaleerde klachten**	**Geschillen**
Onderwerp			
service en klantgerichtheid	4		
behandelingsduur	2		
informatieverstrekking	10		
deelnemersportaal			
keuzebegeleiding			
pensioenberekening en -betaling	4		
registratie werknemersgegevens/datakwaliteit	2		
toepassing wet- en regelgeving: algemeen			
toepassing wet- en regelgeving: invaren, transitie	1		
financiële situatie			
duurzaamheid			
overig	4	1	
Totaal	**27**	**1**	**0**

Het bestuur vindt het hoog houden van de reputatie en het vertrouwen in het Fonds belangrijk. Het bestuur is dan ook nauw betrokken bij de afhandeling van klachten, hetgeen gezien de beperkte omvang van het deelnemersbestand mogelijk is. Door dit directe contact krijgen bestuursleden bij de beantwoording direct feedback op de vraag of klachten naar wens zijn afgehandeld. Dat is in vrijwel alle klachten in 2025 het geval geweest.

(Nul)meting Pensioenfederatie 'Gedragslijn Goed omgaan met klachten'

Het Fonds heeft in 2022 meegedaan aan de nulmeting van de Pensioenfederatie ten aanzien van de gedragslijn van de Pensioenfederatie 'Goed omgaan met klachten'. Het fonds had toen een overall score van 62% ('voldoende'). In 2023, 2024 en 2025 is de meting door de Pensioenfederatie herhaald. Het fonds had toen een overall score van respectievelijk 87% (goed), 90% (zeer goed) en 89% (goed).

Het Fonds constateert ook dat de procedures zoals genoemd in de gedragslijn vooral zijn ingericht voor grote pensioenfondsen. Het bestuur neemt iedere klacht serieus en bij de behandeling van klachten wordt te allen tijde het belang van de deelnemer centraal gesteld. Bij het Fonds zijn de lijntjes binnen de organisatie kort, de klachten worden veelal persoonlijk door het dagelijks bestuur behandeld. Het bestuur constateert een toename van het aantal klachten ten opzichte van eerdere jaren, wat mede het gevolg is van een betere klachtenregistratie bij de pensioenadministrateur. In 2025 heeft geen van de klachten uiteindelijk tot een geschil geleid.

Verbeteringen die ten aanzien van de klachtenregeling zijn doorgevoerd
Uit de nulmeting van de Pensioenfederatie in 2022 en de meting die in 2023 en 2024 zijn gehouden blijkt dat het Fonds beter is gaan scoren op het afhandelen van klachten. Zowel op de bepalingen waaraan het fonds moet voldoen als op volwassenheidsniveau heeft het Fonds zichzelf verbeterd.

Verder heeft het pensioenfonds de klachtenregeling duidelijker gemaakt. De procedure is ook visueel in een overzichtelijk stroomschema uitgewerkt en de komst van de GIP is opgenomen in de klachtenregeling. Met de administrateur zijn afspraken gemaakt over de registratie en rubricering van de klachten.

Om nog hoger te scoren op de jaarlijkse meting van de Pensioenfederatie zou bijvoorbeeld in het klachtenbeleid moeten worden opgenomen wat de succesfactoren van goed klachtenmanagement zijn en hoe het bestuur daarop stuurt. Voor een klein fonds als Pensioenfonds LRN waarbij het bestuur persoonlijk betrokken is bij de afhandeling van klachten, gaat een dergelijke toevoeging aan het beleid voor de deelnemers in de praktijk niet een wezenlijk verschil maken.

Het volwassenheidsniveau kan nog worden verbeterd, bijvoorbeeld door onze administrateur er toe te bewegen om klachten eerder onder de aandacht van het (dagelijks) bestuur te brengen, zodat alerter kan worden ingespeeld op een ‘uiting van ongenoegen’.

11.2 ‘Pas toe of leg uit’-regel
Het Fonds heeft als uitgangspunt dat de Code Pensioenfondsen 2024 wordt nageleefd en voldoet aan nagenoeg alle normen uit de Code Pensioenfondsen. Daar waar het pensioenfonds afwijkt van de ‘Code’ is dit hierna per norm aangegeven.

Norm 5: Het pensioenfonds heeft een beleid over de wijze waarop het deelnemers keuzebegeleiding biedt bij keuzes binnen de pensioenregeling. Het pensioenfonds evalueert periodiek de uitvoering en de effectiviteit van dit beleid en stuurt waar nodig bij.
Het pensioenfonds doet aan keuzebegeleiding op de momenten dat deelnemers voor een keuze voortkomend uit de pensioenregeling komen te staan. De pensioenadministrateur speelt hierbij een belangrijke rol die de deelnemer situatiegericht voorlicht. De lijnen zijn kort bij het Fonds en dat betekent dat ook bestuursleden makkelijk benaderbaar zijn voor deelnemers met vragen. In aanvulling op het persoonlijke contact is ook veel informatie na te lezen op de website. De keuzemogelijkheden zijn vastgelegd in het pensioenreglement dat op het openbare deel van de website is te raadplegen en met de pensioenadministrateur zijn schriftelijk afspraken gemaakt over keuzebegeleiding als onderdeel van de dienstverlening. Het Fonds heeft dit echter niet daarnaast ook nog vastgelegd in een apart beleidsdocument en voldoet daarom niet volledig aan norm 5.

Norm 35: Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.

Zowel in bestuur als VO heeft geen persoon jonger dan 40 jaar zitting. Beide organen bestaan alleen uit mannen ouder dan 40 jaar. Het bestuur juicht het toe dat jongeren en/of (jonge) vrouwen zich kandidaat stellen als er een vacature is, dit wordt tevens opgenomen in de profielschets. De populatie deelnemers van het pensioenfonds is echter klein, waardoor het moeilijk is om personen te vinden binnen de eigen kring die bereid zijn om in het bestuur plaats te nemen en geschikt zullen worden bevonden door toezichthouder DNB. In de praktijk blijkt dat het überhaupt al lastig is om iemand (binnen en/of buiten de eigen kring) met voldoende deskundigheid te vinden die bereid is plaats te nemen in één van de fondsorganen. Als dat een vrouw en/of iemand jonger dan 40 jaar is, dan is het bestuur er voorstander van dat zo'n persoon wordt voorgedragen door de betreffende geleding, maar met het oog op de aanstaande transitie naar het nieuwe stelsel is deskundigheid en ervaring ook in het belang van alle betrokkenen.

Norm 37: De eerste zittingstermijn van een lid van het bestuur, de raad van toezicht, het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan is maximaal vier jaar. Deze leden kunnen voor een tweede termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. Een bestuurslid en een lid van het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan kunnen als daarvoor aanleiding bestaat voor een derde termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde benoeming en deelt het bestuur dit met de overige organen. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde pensioenfonds.

Bestuursleden die de werkgevers vertegenwoordigen hebben statutair geen limiet wat betreft de totale duur van hun bestuurslidmaatschap. Het fonds accepteert deze afwijking op de Code omdat het moeilijk is gekwalificeerde bestuursleden te vinden en het zorgt voor stabiliteit en behoud van kennis en ervaring in het bestuur.

De bestuursleden die de deelnemers en pensioengerechtigden vertegenwoordigen zijn eind 2025 minder dan 8 jaar bestuurslid. Ook de leden van het VO zijn eind 2025 minder dan 8 jaar lid van het VO. De leden van de VC zijn eind 2025 exact 8 jaar verbonden aan het Fonds. Het pensioenfonds heeft in 2025 besloten om de statuten aan te passen, waardoor het mogelijk is dat, na bindend advies van het VO, VC-leden langer dan 8 jaar verbonden zijn aan het pensioenfonds. In aanloop naar de invaardatum vindt het bestuur het belangrijk om de kennis en ervaring van de huidige VC aan het fonds verbonden te houden.

12. Toekomstparagraaf

In dit hoofdstuk blikt het bestuur vooruit naar 2026. Op regulier vlak verwacht het bestuur weinig bijzonderheden. Het jaar 2026 zal vooral in het teken staan van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. In de hierna volgende paragraaf gaan wij daar nader op in.

12.1 Overgang naar het nieuwe pensioenstelsel

Betrokken partijen streven ernaar om uiterlijk per 1 januari 2028 over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel en het Fonds streeft ernaar op 1 oktober 2026 een compleet invaardossier gereed te hebben die vanaf dat moment kan worden ingediend bij toezichthouder DNB. Naar verwachting zal het verzoek tot collectieve waardeoverdracht rond 1 januari 2027 bij DNB worden ingediend. Na het invaren en de CWO per 1 januari 2028, volgt de liquidatie van het pensioenfonds. Dit betekent dat 2026 een belangrijk jaar wordt waarin veel moet gebeuren. Onder andere:

- De keuze voor de pensioenuitvoerder onder het nieuwe stelsel zal definitief gemaakt moeten worden. Het Fonds heeft aangegeven dat het niet in het belang van de deelnemers is om de nieuwe regeling door het Fonds te laten uitvoeren, gezien de hoge uitvoeringskosten van het Fonds, het feit dat het bedrijf is gesplitst en beide werkgevers in de toekomst hun eigen weg willen kunnen gaan en omdat het steeds moeilijker wordt om gekwalificeerde bestuursleden te vinden.
- Het Fonds stelt een implementatieplan op.
- Het WTP-communicatieplan moet definitief worden gemaakt. Het verantwoordingsorgaan heeft hier reeds positief op geadviseerd, maar zal nog worden gevraagd of de laatste aanpassingen tot een wijziging van het advies leidt.
- Het creëren van draagvlak en vertrouwen bij alle betrokkenen. Het bestuur zal zoveel mogelijk in gesprek blijven met alle deelnemers en gremia.
- Het afronden van de audit datakwaliteit door Milliman, het doorlopen van de stappen Kader Datakwaliteit en de ‘Agreed Upon Procedures’ (AUP) door de accountant.
- Het besluit over het al dan niet verlengen van de optiestrategie vanaf januari 2027 tot januari 2028, ter bescherming van de dekkingsgraad.
- Het verantwoordingsorgaan zal advies worden gevraagd met betrekking tot het invaarbesluit, de collectieve waardeoverdracht, de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst en de liquidatie van het Fonds.
- Het Fonds stelt voor zichzelf maatstaven en bandbreedtes vast om de transitiedoelstellingen te kunnen toetsen.
- Het bestuur zal beoordelen of de transitie als geheel evenwichtig is. Onderdeel daarvan is de verdeling van het fondsvermogen over de individuele pensioenpotjes. Het Fonds stelt criteria op die moeten helpen bij de evenwichtigheidsafweging.
- Alle partijen dienen doorlopend op de hoogte gehouden te worden, inclusief DNB.

Bij de vaststelling van dit jaarverslag zijn er nog geen besluiten genomen ten aanzien van het invaren, de keuze voor de nieuwe uitvoerder, de collectieve waardeoverdracht en de liquidatie van het pensioenfonds. Over wat er ten aanzien van het nieuwe pensioenstelsel in 2025 heeft plaatsgevonden leest u meer in paragraaf 5.3.

Bestuur Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland Rotterdam, 23 juni 2026

P.C. Molenaar ……

W. den Dekker ……

A.W.M. Holthuis ……

J. Westerbrink ……

E.T. van den Heuvel ……

P.M. van Ravenzwaaij ……

Verantwoordingsorgaan

Algemeen

Het Verantwoordingsorgaan (hierna het VO) heeft zich een oordeel gevormd over boekjaar 2025 op basis van het Jaarverslag over 2025 van het Bestuur, het Actuarieel Rapport 2025 en het Rapport van de Certificerend Actuaris 2025.

Gedurende het boekjaar heeft het bestuur meerdere keren overleg gehad met het VO. Hierbij zijn zowel de reguliere ontwikkelingen als de ontwikkelingen met betrekking tot de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel besproken.

Het VO heeft in 2025 positief advies uitgebracht over het Communicatieplan WTP en de verhoging van de opslag in de premie voor directe kosten.

Verslag verantwoordingsorgaan over 2025

Algemeen

Het Verantwoordingsorgaan (hierna het VO) heeft zich een oordeel gevormd over het handelen van het bestuur van Stichting Pensioenfonds Lloyds Register (hierna PFLR) gedurende het boekjaar 2025, mede op basis van het Jaarverslag PFLR 04.b.2026-06-08 v0.3, het actuarieel rapport (04.a.Lloyds concept actuarieel rapport boekjaar 2025 (05062026), het accountantsverslag (04.c.2026-06-05 PFLR - Accountantsverslag concept 5-6-2026), het certificeringsrapport (2026-06-09 Certificeringsrapport 2025 Lloyds Register v1.0 – concept) en de bevindingen van de visitatiecommissie 2026-05-19 (definitief rapport 7 juni 2026 visitatiecommissie over 2025)

Gedurende het boekjaar heeft het VO 13 keer formeel overleg gehad met het Bestuur en 1 keer overleg gehad met de visitatiecommissie. Er is ook nog 2 maal een sessie geweest van het VO met een afgevaardigde van het bestuur om diverse transitie beleidsaspecten te laten verduidelijken. Behalve de lopende zaken zijn in de formele overleggen de ontwikkelingen met betrekking tot allerlei onderwerpen aan bod gekomen. Vooruitlopend op verwachte definitieve bestuurlijke besluitvorming rondom de transitie naar het nieuwe stelsel is ook dit onderwerp met het Bestuur en de Visitatiecommissie besproken.

Verslag verantwoordingsorgaan over 2025

Dit verslag van het Verantwoordingsorgaan van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland dekt de periode over het kalenderjaar 2025.

Inleiding

Het VO heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur, bekend gemaakt en in het jaarverslag van PFLR opgenomen. Het oordeel omvat ook een oordeel over de gemaakte uitvoeringskosten.

De opdracht

Het VO heeft als hoofdtaken:

- De adviestaak aan het Bestuur m.b.t. de in het Reglement Verantwoordingsorgaan vastgelegde thema's. Deze thema's zijn o.a. gerelateerd aan art.115a van de Pensioenwet.
- Verantwoording af te nemen van het Bestuur m.b.t. het handelen van het Bestuur, het gevoerde beleid en de gemaakte beleidskeuzes voor de toekomst waaronder de voorbereidingen voor de besluitvorming omtrent de transitie naar het Nieuwe Pensioen Stelsel.

- Evaluatie van de uitvoeringskosten van het Fonds en ook de oordeelsvorming daarover.

De activiteiten

De activiteiten van het VO in de periode 1-1-2025 t/m 31-12-2025, kalenderjaar 2025, zijn als volgt samengevat.

- De gezamenlijke vergaderingen met het Bestuur in februari, april, mei, juni, juli, september, oktober, november en december waarin uitgebreid is gesproken over de ontwikkelingen in algemene zin en de veranderingen ten gevolge van WTP en de rol daarin voor het bestuur. De verwachting was dat uiteindelijk de transitie per 1-1-2027 zou plaatsvinden, maar is ten tijde van het schrijven van dit verslag inmiddels bijgesteld naar 01-01-2028. Hierbij wordt opgemerkt dat het PFLR voornemens is zichzelf op te heffen na de transitie. En er is een voornemen om de collectieve waardeoverdracht van de persoonlijke pensioenvermogens naar een nieuwe pensioenuitvoerder te brengen.
- De vergadering van het VO met het Bestuur om het boekjaar 2025 te bespreken vond plaats op 9 juni 2026 met een afsluitende bespreking op 23 juni 2026.
- Het VO heeft diverse keren formeel intern overlegd ter voorbereiding op de vergaderingen met het Bestuur. Een regelmatig terugkerend agendapunt betrof de criteria voor evenwichtige belangenafwegingen door het bestuur zoals deze in de notulen van de bestuursvergaderingen waren genotuleerd en door het VO zijn ingezien. Ook de ontwikkelingen met betrekking tot de WTP en de rol van het VO daarbij kwamen uitgebreid aan bod.
- Het VO heeft zich door een externe deskundige laten bijstaan en heeft frequent overlegd met de externe adviseur over een aantal aspecten in de WTP en de gevolgen hiervan voor het fonds.
- Binnen het VO zijn alle partijen conform het Reglement VO omschreven bezetting vertegenwoordigd. Omdat aanvankelijk de transitiedatum WTP gepland was per 1-1-2027 zou dit met de huidige bezetting juist haalbaar zijn geweest. Nu de transitiedatum naar een later tijdstip is verschoven hebben het Bestuur en het VO zich nader moeten bezinnen op de herbenoemingen van een aantal VO-leden per medio 2026. Dit traject is in mei 2026 door het VO in gang gezet.

De uitgebrachte adviezen

Het VO heeft in 2025 twee (2) adviesaanvragen ontvangen:

- Adviesaanvraag over het Concept Communicatieplan WTP (AA2501) zoals uiteindelijk vastgelegd in Communicatieplan WTP van versie 4-3-2025.
- Adviesaanvraag over de Verhoging Kostenopslag (AA2502).

Deze adviesaanvragen zijn door het VO positief beantwoord na intern onderzoek en overleg.

Oordeel over het gevoerde beleid van het Fonds over periode 2025;

Het oordeel van het Verantwoordingsorgaan is gebaseerd op de kerncijfers 2025, het inhoudelijke jaarverslag van het Bestuur van het Fonds zoals vastgelegd in Jaarverslag 2025, incl. de toekomst paragraaf, en de diverse vergaderingen met Bestuur en VC.

Beleggingsbeleid

Om de dekkingsgraad bij invaren te beschermen heeft het fondsbestuur de risico's in daling van de beleggingen en in daling van de rente extra afgedekt.

- Het fondsbestuur heeft in de bestuursvergadering van 17 september 2025 het besluit genomen om putopties met een strike van 95% aan te schaffen. In termen van dekkingsgraad heeft deze dekkingsgraadbeschermende maatregel circa 2,4% gekost.
- In oktober 2025 heeft het fondsbestuur tevens het besluit genomen tot aanschaf van swaptions die beschermen tegen een rentedaling van meer dan 50 basispunten en met een looptijd tot de eerste week van januari 2027. Gevoeligheidsanalyses tonen aan dat in combinatie met de putopties de dekkingsgraad bij een rentedaling van 1% en een waardedaling van de aandelen van 20%, naar verwachting niet lager dan 117% zal worden.
- Het bestuur heeft de BAC gemandateerd voor de aanschaf waarbij een maximale prijs van 1,1% in termen van dekkingsgraad werd afgesproken.

- Het bestuur had in 2024 ook al besloten de renteafdekking tijdelijk te verhogen naar 80% om de dekkingsgraad te stabiliseren richting de transitie. En in 2025 heeft het bestuur besloten het aandelenbelang tothet invaren te verlagen.

Het VO steunt bovengenoemde besluiten volledig, gezien de positieve impact op de beleidsdekkingsgraad en het behaalde rendement.
Het VO maakt zich wel zorgen over nieuwe kosten indien het definitief invaarmoment van jan 2027 nog verder zou worden uitgesteld. O.a. de dekking met putopties loopt nl. tot 1 jan.2027.

Communicatiebeleid
Met betrekking tot de overgang naar het nieuwe stelsel is per 4-3-2025 het concept Communicatieplan WTP vastgesteld nadat met het VO het Adviestraject werd doorlopen. Dit Communicatieplan zal leidend zijn in de communicatie met de deelnemers waarbij opgemerkt dat detail aanpassingen in het document door het Bestuur worden gedeeld met het VO zonder het formeel doorlopen van een steeds nieuw adviestraject.
Het VO merkt op dat de site van het Fonds in Q1/2026 nog vermeld stond dat men uitgaat van een transitiedatum van 1-1-2027. Dit lijkt inmiddels achterhaald zonder dat dit nog in 2025 naar behoren is gecommuniceerd naar alle deelnemers.
Het VO is van oordeel dat een formele toetsing onder de deelnemers, om na te gaan of de communicatie m.b.t. WTP voor allen begrijpelijk is geweest, nog zou moeten worden uitgevoerd.

Uitbestedingsbeleid en Uitvoeringskosten
Binnen het Fonds is de uitvoering van de Pensioenadministratie uitbesteed aan een externe partij, de Pensioen Uitvoering Organisatie (PUO).
Met betrekking tot de reservering van de uitvoeringskosten verwijzen wij naar de doorgevoerde verhoogde reservering. De kostenvoorziening is daarmee o.a. afgestemd op de kostenvoorziening die nodig is bij overdracht naar een andere pensioenuitvoerder.

De opslag in de premie voor directe uitvoeringskosten is afhankelijk van de uitvoeringskosten die het fonds zelf maakt (waaronder de extra kosten i.v.m. de dienstverlening van de PUO).
Achterblijvende prestatie van de PUO blijkt al geruime tijd een grote zorg van het Bestuur. In aanvulling merkt het VO op dat in Q1/2026 daarbij ook nog melding werd gemaakt van onjuiste uitbetalingen aan een beperkte groep gepensioneerden. Het VO heeft geconstateerd dat het Bestuur van PFLR in intensief gesprek is met de PUO om nodige verbeteringen te bereiken.

Aanvullend is kort na afsluiten van het boekjaar 2025 aan AON opdracht gegeven tot het opzetten van een “schaduw” pensioenadministratie, parallel aan de administratie van de PUO. In feite benadrukt dit het belang dat alle partijen hechten aan een betrouwbaar noodscenario voor geval dat de PUO geheel in gebreke zou blijven. E.e.a. is gebleken tot hogere uitvoeringskosten te leiden.
Het VO is van oordeel dat het fondsbestuur duidelijk alle zeilen bijzet om de problemen met de huidige PUO op te lossen maar meent dat de situatie een bijzonder groot risico voor ons fonds blijft tot het moment van invaren. Het was daarom dat het VO meerdere keren bij het fondsbestuur heeft aangedrongen op het vormen van een plan B en het mogelijk versnellen van de transitie. Tevens maakt het VO zich blijvend ernstig zorgen over de extra kosten die ten laste van ons fonds komen.

Transitie naar het nieuwe pensioenstelsel
Met betrekking tot de overgang van het fonds naar het nieuwe pensioenstelsel heeft het VO vooruitlopend op de betreffende Adviesaanvragen het Transitieplan (versie 23-12-2025) zoals dat door de Sociale Partners is vastgesteld en op de website van het fonds is gepubliceerd, grondig bestudeerd. De aandachtspunten die het VO daarbij had zijn door het VO vooruitlopend op de bestuurlijke besluitvorming reeds met het bestuur gedeeld, zodat het bestuur daar desgewenst rekening mee kon houden.
In de loop van 2025 is het VO gestart met de uitwerking van zijn beoordelingskader op basis waarvan het VO medio 2026 de adviesaanvraag omtrent het toekomstige bestuursbesluit inzake invaren en verdelen van het bestaande

fondsvermogen zal toetsen. (Het uiteindelijke beoordelingskader is inmiddels in 2026 in detail uitgewerkt en aan het bestuur kenbaar gemaakt). Omdat dit beoordelingskader een levend document betreft kunnen in de toekomst nog aanvullingen mogelijk blijven. Het beoordelingskader zal de basis vormen voor de behandeling door het VO van de Adviesaanvraag van het bestuur met betrekking tot het voorgenomen besluit omtrent invaren en de verdeling van het fondsvermogen over de persoonlijke pensioenvermogens van de deelnemers op het moment van transitie.

Verslag VC

Het VO heeft op 22 april 2026 overleg gehad met VC en het eindrapport is 3 juni 2026 samen met het bestuur besproken. Het VO onderschrijft de conclusies van de VC waarbij opgemerkt werd dat de beoogde transitiedatum 1-1-2028 geen verdere vertraging kan oplopen omdat deze datum op dit moment op grond van de Pensioenwet de uiterste datum is dat de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel dient plaats te vinden.

Eindconclusie

De samenwerking van het VO met het Bestuur is in 2025 erg open en constructief geweest. Het VO spreekt zijn waardering uit voor de hoge inzet van het Bestuur en de ondersteuning richting het VO.

Het VO stelt vast dat het Bestuur handelt conform haar vastgestelde beleid en de gemaakte beleidskeuzes voor de toekomst waaronder de voorbereidingen voor de besluitvorming omtrent de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.
Ondanks dit maakt het VO zich nog steeds zorgen over de voortgang van de transitie, de haalbaarheid van de beoogde datum en de logica van het gevolgde traject naar het nieuwe pensioen- stelsel per 1-1-2028.

Ten aanzien van de hogere uitvoeringskosten oordeelt het VO dat het bestuur analyseert hoe en waarom deze hogere uitvoeringskosten ontstaan en zij voldoende, tijdig en in overleg met de werkgevers, maatregelen neemt om die kosten te kunnen dragen. Desondanks ziet het VO het als een groot risico dat dit ten laste gaat van het fonds en dus van de deelnemers.

Het Verantwoordingsorgaan
Stichting Pensioenfonds Lloyd’s Register Nederland

Rotterdam, 18 juni 2026

Reactie bestuur op verslag verantwoordingsorgaan over 2025

Het bestuur bedankt het verantwoordingsorgaan (VO) voor het verslag van het VO over 2025 en is verheugd met de conclusie dat het bestuur heeft gehandeld conform haar vastgestelde beleid en de gemaakte beleidskeuzes voor de toekomst, waaronder de voorbereidingen voor de besluitvorming omtrent de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Ook is het bestuur blij dat het VO de samenwerking met het bestuur ervaart als open en constructief. De uitgesproken waardering van het VO is geheel wederzijds. Het bestuur juicht het toe dat het VO een eigen beoordelingskader heeft opgezet, dit kan het bestuur helpen bij de discussie omtrent de evenwichtigheid.

Het bestuur leest in het VO-verslag ook een aantal zorgpunten van het VO, onder andere ten aanzien van de begrijpelijkheid en het toetsen van de communicatie, de zorg over de kwaliteit van de data bij de pensioenadministrateur, de toename van de uitvoeringskosten en de tijdige afwikkeling van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Het bestuur deelt deze zorgen. Wat betreft de toetsing van de begrijpelijkheid van de communicatie heeft er in 2025 onder de actieve deelnemers al een eerste toetsing plaatsgevonden. De vragen waren afgestemd op de doelstellingen uit het communicatieplan WTP, waarvan begrijpelijkheid van de communicatie er één is. Het bestuur is het met het VO eens dat er nog meer toets momenten dienen te komen.

Ook de kwaliteit van de data heeft de volle aandacht van het bestuur. In de loop van 2026 ziet het bestuur gelukkig duidelijk verbeteringen tot stand komen bij de administrateur. Datakwaliteit is iets dat zonder concessie op orde moet zijn voordat de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel wordt gemaakt. Het bestuur is zich er ten volle van bewust dat 1 januari 2028 de uiterste datum van de transitie is en volgt een strakke planning tot aan het moment van de overgang.

Wat betreft de uitvoeringskosten ziet het bestuur dat er net als in 2024 ook in 2025 veel zaken op het Fonds afkomen die geadresseerd moeten worden, waarbij professionele ondersteuning, mede in het belang van de deelnemers, vaak onvermijdelijk is. Desondanks zal het bestuur scherp blijven letten op de pensioen-uitvoeringskosten.

Het bestuur waardeert de actieve betrokkenheid van het VO en dankt het VO voor de constructieve gesprekken die de komende tijd in het licht van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel alleen nog maar zullen intensiveren.

Intern toezicht

Algemeen

Het Fonds heeft voor de invulling van het intern toezicht gekozen voor een visitatiecommissie die toeziet op het functioneren van het bestuur. Hiertoe is een visitatiereglement opgesteld op basis van de uitgangspunten van de '*Wet Versterking Bestuur Pensioenfondsen*' en de '*Code Pensioenfondsen*'. Eén van de taken van de visitatiecommissie is toezien op de naleving van de Code. Er vindt jaarlijks een visitatie plaats.

Rapport visitatiecommissie over 2025

Inleiding

De visitatiecommissie (VC) brengt volgens de Pensioenwet en de Code Pensioenfondsen een rapport van bevindingen (onderdeel 'Rapport van bevindingen') uit aan het bestuur. Daarnaast legt de VC in onderdeel 'Verantwoording over uitvoering van taken en uitoefening van bevoegdheden' verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan (VO) en, via de werkgeversafgevaardigden in het VO, aan de werkgevers LRQA Nederland B.V., Lloyd's Register Maritiem Nederland B.V., Lloyd's Register EMEA en LRQA Verification B.V. Het VO betrekt dit rapport mede in zijn oordeelvorming. Dit rapport behandelt hierna beide onderdelen. Het rapport betreft de periode 2025, tenzij anders aangegeven.

Verantwoording van uitvoering van taken

De wettelijke taakopdracht voor de VC is toezicht houden op het bestuursbeleid en de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. Daarnaast ziet de VC ten minste toe op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De Code Pensioenfondsen vraagt het intern toezicht daarnaast zijn taak zo te vervullen, dat het toezicht bijdraagt aan het effectief en slagvaardig functioneren en aan beheerste en integere bedrijfsvoering door het pensioenfonds. Het intern toezicht legt via het bestuursverslag verantwoording af aan het VO en de werkgevers. De VC gebruikt bij haar toezicht een beoordelingskader dat is afgeleid van wet- en regelgeving. Daarbij richt de VC zich zowel op de naleving van de wet- en regelgeving als op gangbare standaarden en 'good practices' van goed pensioenfondsbestuur. Dit kader is afzonderlijk van dit rapport aan het bestuur en het VO verstrekt. Daarnaast heeft de VC een specifiek beoordelingskader voor de CWO verstrekt, dat wordt gebruikt voor het toezicht op de aanstaande collectieve waardeoverdracht. In onze besprekingen met het bestuur is langs deze beoordelingskaders het toezicht uitgevoerd. De VC ondervindt geen belemmeringen bij het benoemen van onderzoeksgebieden, kan diepgang en reikwijdte van het toezicht vrij bepalen en heeft vrij toegang tot voor het toezicht benodigde informatie.

De VC had op 7 november 2025 een voorbespreking met het bestuur waarin de VC het kernthema, invaren en uitgaande collectieve waardeoverdracht, voor de visitatie vaststelden naast het reguliere toezicht. Op 15 april 2026 besprak de VC, afzonderlijk, de reguliere toezichtthema's en kernthema's met sleutelfunctiehouders, de externe accountant, de adviserend actuaris en de certificerend actuaris. Op 22 april 2026 was er het toezichtgesprek met het bestuur waarin eerste indrukken zijn besproken. Ter voorbereiding op deze gesprekken heeft de VC diverse documenten - zoals notulen bestuursvergaderingen, correspondentie DNB, fondsdocumenten en beleidsstukken - bestudeerd. Aansluitend hadden we een bespreking met het VO. Bij het uitbrengen van dit rapport was er een accountantsverslag en actuarieel rapport van de certificerend actuaris. Tenslotte besprak de VC op 11 mei 2026 het conceptvisitatierapport met het bestuur en het definitieve visitatierapport op 3 juni 2026 met het bestuur en VO.

De VC bestaat uit Willemien Caderius van Veen (voorzitter), Herialt Mens en Henk-Jan Strang. De VC functioneert, werkt goed samen en heeft voldoende overlappende deskundigheden en competenties, wat we in een eigen zelfevaluatie over 2025 hebben vastgelegd.

Rapport van bevindingen

Oordeel

De VC oordeelt dat het bestuur in 2025 in de kern verantwoord, zorgvuldig en professioneel heeft geopereerd. Het fonds beschikt over een bestuur dat goed samenwerkt, elkaar weet te vinden, de relevante thema's onderkent en moeilijke onderwerpen niet uit de weg gaat. De governance van het fonds is intern op orde en de bestuurlijke basis is stevig.

De VC ziet tevens dat in de afgelopen jaren een duidelijke bestuurlijke ontwikkeling heeft plaatsgevonden. Het fonds is gegroeid naar een hoger niveau van bestuurlijke volwassenheid, met stabiele verhoudingen tussen bestuur, verantwoordingsorgaan, commissies, sleutelfunctiehouders en externe adviseurs. Ook de reguliere processen rond communicatie, compliance en beleidsmatige afwegingen zijn herkenbaar en serieus ingericht.

De grootste kwetsbaarheden lagen in 2025 niet primair binnen het fonds, maar in de uitvoeringsketen. Het gaat met name om:

- De afhankelijkheid van derde partijen.
- De complexiteit qua stakeholdermanagement met betrekking tot de Sociale Partners.
- De hardnekkige vraagstukken rond datakwaliteit.
- De beperkte beïnvloedbaarheid van externe leveringen.
- De toenemende tijdsdruk.

Hierdoor biedt de integrale planning richting de transitie per 1 januari 2028 - inclusief implementatiefase - nog onvoldoende ruimte voor een robuuste overgang.

Dit leidt tot het volgende oordeel:

- De reguliere governance en het reguliere bestuursfunctioneren zijn op niveau;
- De aandacht voor evenwichtige belangenafweging is aanwezig; de VC vraagt om meer consistente en expliciete vastlegging van de criteria en de afwegingen en motiveringen bij besluiten.

Daarnaast signaleert de VC dat:

- de feitelijke beheersing van de transitie kwetsbaar lijkt, met name waar deze afhankelijk is van derden, datakwaliteit en tijd kritische opleveringen.
- de volwassenheid van het risicomanagement voor de transitiefase nog niet op niveau is.

Bevindingen en aanbevelingen

De in dit rapport opgenomen bevindingen en aanbevelingen combineren het reguliere toezicht conform het op de Code Pensioenfondsen gebaseerd normenkader met het benoemde kernthema, de WTP transitie.

Alle aanbevelingen zijn aan het eind van dit VC-rapport opgenomen.

Over het algemeen beveelt de VC aan om voorbereid te zijn op een eventuele samenloop van de in de bevindingen beschreven risico's.

De leidende principes uit deze Code Pensioenfondsen zijn:

1. De zorg voor het pensioen van de deelnemers is leidend voor het toezicht houden
2. De toezichthouder is zich bewust van zijn verantwoordelijkheid als toezichthouder en gedraagt zich daarnaar
3. Toezichthouders dragen zorg voor hun geschiktheid en de effectiviteit van hun werkzaamheden
4. De toezichthouders leggen verantwoording af over en zijn aanspreekbaar op het gehouden toezicht.

Hierbij komt het volgende aan de orde:

A. Missie, visie en strategie;
B. Besturing van het fonds;
C. Bedrijfsvoering van het fonds; en
D. Beleid van het fonds.

A. Missie, visie en strategie

De VC stelt vast dat de in september 2024 aangepaste missie, visie en strategie nog steeds passend zijn bij de fase waarin het fonds zich bevindt. Die fase wordt inmiddels in sterke mate gekenmerkt door afwikkeling, overgang en overdracht. Voor het bestuur betekent dit dat strategievorming in 2025 minder draaide om het kiezen van nieuwe richtingen en meer om de vraag of de gekozen route uitvoerbaar, beheersbaar en tijdig realiseerbaar is.

De VC beoordeelt het als positief dat het bestuur zich hiervan bewust is. Tegelijk ziet de VC dat strategische sturing in deze fase alleen effectief is als het bestuur dit vertaalt in: (1) concrete prioriteiten, (2) een uitgewerkt kritisch pad, en (3) vooraf gedefinieerde escalatiemomenten.

B. Besturing van het fonds

De VC beoordeelt het functioneren van het bestuur als sterk. Er is sprake van onderling vertrouwen, open discussie en een hoge mate van betrokkenheid. Het bestuur laat zien dat het niet afwacht, maar actief acteert op risico's, externe partijen aanspreekt en zelf verantwoordelijkheid neemt.

Tegelijkertijd ziet de VC een toenemende spanning tussen enerzijds de bestuurlijke betrokkenheid en operationele noodzaak van activiteiten en anderzijds de bestuurlijke belastbaarheid.

Juist omdat het bestuur veel zelf moet volgen, aanjagen, escaleren en controleren, ontstaat het risico dat te veel tegelijk op het bord van bestuur en ondersteuning terechtkomt. Dat is niet alleen een capaciteitsvraagstuk, maar ook een governancevraagstuk: in een transitiefase moet voor alle betrokkenen volstrekt helder zijn wie regie voert op voortgang, afhankelijkheden, escalaties en het bewaken van deadlines.

De VC ziet dat die behoefte in 2025 nadrukkelijk zichtbaar is geworden.

Het bestuur heeft over 2025 een zelfevaluatie uitgevoerd met focus op wat nodig is voor afwikkelen van het fonds.

Volgens het bestuursverslag 2025 heeft het fonds – conform voorgaande jaren - de Code Pensioenfondsen per thema en per norm benoemd. Daar waar de norm niet nageleefd wordt, heeft het bestuur een toelichting gegeven.

Het VO functioneerde in 2025 op volle sterkte met een ervaren voorzitter en met deskundige externe begeleiding. Borgen van begeleiding is mede met het oog op het aanstaande complexe en impactvolle besluitvormingsproces belangrijk.

De relatie met DNB is constructief.

C. Bedrijfsvoering van het fonds

De monitoring door het pensioenfonds van pensioenadministrateur en vermogensbeheerders is op niveau.

Risicomanagement

Het fonds beschikt over regulier integraal risicomanagement en de VC ziet dat risico's serieus worden besproken. Het bestuur toont risicobewustzijn en werkt met mitigerende maatregelen.

De VC acht de volwassenheid van het risicomanagement in de transitiefase nog onvoldoende, omdat:

- Samenhang tussen risico's niet systematisch wordt geanalyseerd.
- Ketenrisico's nog onvoldoende concreet zijn uitgewerkt.
- De effectiviteit van maatregelen onvoldoende aantoonbaar is.

Bijzonder aandachtspunt blijft het verschil tussen een maatregel die op papier bestaat en een maatregel die in de praktijk ook daadwerkelijk grip geeft. Dat onderscheid is in 2025 scherp naar voren gekomen.

Een voorbeeld hierbij is dat bij de inschakeling van een externe partij (Milliman) bij de audit op de kwaliteit van de data bij Idella bleek dat aanvullende sturing door het bestuur nodig was om tijdige en volledige oplevering te waarborgen.

Een ander voorbeeld betreft de mate waarin de transitieplanning is uitgewerkt. Er waren externe partijen die de ingeschatte planning van hun eigen onderdelen niet haalden, waar de planning van het fonds van afhankelijk was, met als gevolg dat het bestuur in overleg met de sociale partners heeft moeten besluiten om de transitie opnieuw met een jaar uit te stellen.

Pensioenadministratie en datakwaliteit

De pensioenadministratie en datakwaliteit vormden ook in 2025 een van de belangrijkste aandachtspunten. De VC bevestigt de constatering van het bestuur dat de kwaliteit en beheersbaarheid van de uitvoeringsketen nog onvoldoende stabiel zijn om zonder meer comfort te geven voor de komende transitiefase.

De controlerend accountant heeft bevestigd dat de jaarrekening controleerbaar is en dat geconstateerde fouten voor de jaarrekening niet materieel zijn. De VC benadrukt dat het ontbreken van materiële fouten voor de jaarrekening niet betekent dat de datakwaliteit voldoende is voor de transitie. Voor de transitie gelden strengere eisen aan volledigheid, juistheid en herleidbaarheid.

De VC benadrukt in dit kader de volgende punten:

- De interne beheersing bij de pensioenadministrateur waaronder het herstelprogramma vraagt nog steeds bestuurlijke aandacht.
- er zijn beperkingen gesignaleerd in de ISAE-verantwoording, onder meer rond logische toegangsbeveiliging.
- de afhankelijkheid van analyses en opleveringen door externe partijen blijft groot.
- de feitelijke praktijk laat zien dat formele controls niet altijd voldoende waarborgen bieden.
- datakwaliteit is niet slechts een administratief thema, maar een cruciale randvoorwaarde voor transitie en collectieve waardeoverdracht.

Concluderend begrijpt de VC dat het bestuur vormen van schaduwadministratie of aanvullende controlemechanismen uitvoert. Dat is een relevante en verstandige aanvullende maatregel, mits deze voldoende herleidbaar, controleerbaar en praktisch bruikbaar is. De VC onderschrijft net als het bestuur dat deze maatregel de primaire verantwoordelijkheid van de uitvoerder niet wegneemt en geen structurele vervanging van de reguliere administratie kan zijn.

Externe partijen en ketenbeheersing

De VC ziet de afhankelijkheid van externe partijen als het grootste structurele risico voor het fonds in deze fase. Daarbij gaat het niet alleen om de prestatie van afzonderlijke partijen, maar juist om de kwaliteit van de samenwerking in de keten.

In het bijzonder spelen hierbij partijen als:

- Idella voor de administratie,
- Milliman voor audit op de juistheid van de administratie en het opstellen van de rapportages in het kader datakwaliteit,
- en de beoogde overnemende partij HNPF/Dion.

De VC ziet dat het bestuur deze problematiek voldoende onderkent en actief probeert te escaleren en bij te sturen. Toch blijft het beeld bestaan dat de feitelijke bestuurlijke grip op de keten begrensd is. De VC acht dat zorgelijk, omdat juist in een periode met een harde einddatum externe leveringsonzekerheid direct kan doorwerken in bestuurlijke besluitvorming, evenwichtigheidsbeoordeling, toezichthouders trajecten en communicatie.

De VC beoordeelt het noodzakelijk dat ketenbeheersing verder wordt versterkt, met expliciete aandacht voor bestuurlijke vervolgacties indien de leverende partij in gebreke blijft waaronder:

- heldere escalatiepaden,
- impactanalyses van vertraging,
- en vooraf doordachte alternatieve scenario's.

Compliance, integere bedrijfsvoering en communicatie

De VC stelt vast dat compliance en integere bedrijfsvoering op niveau aandacht krijgen. Ondanks de korter wordende horizon van het pensioenfonds is het bewustzijn en handelen daarnaar op orde. De VC blijft wel benadrukken dat verantwoordelijkheden voor compliance expliciet en herkenbaar belegd moeten blijven, zeker in een fase waarin de reputatierisico's toenemen.

Ook op het gebied van communicatie ziet de VC een serieuze inzet van het bestuur. Reguliere communicatie met deelnemers en gremia is op orde. Wel constateert de VC dat de transitiefase extra spanning legt op communicatie: niet alle informatie kan vroegtijdig worden gedeeld, terwijl onzekerheid of vertraging juist het vertrouwen van stakeholders kan aantasten. Dat vraagt om tijdige, consistente en begrijpelijke communicatie, ook als nog niet alles definitief is.

D. Beleid van het fonds

Beleid wordt – evenals voorgaande jaren en ondanks de korte horizon van het fonds - volgens een vastgelegde planning geëvalueerd. Daarbij stuurt het bestuur op voldoen aan de wet- en regelgeving (basisniveau). In 2025 is het Strategisch beleggingsbeleid geactualiseerd.

Uitvoering beleggingsbeleid en vermogensbeheer

Het strategisch beleggingsbeleid is aangepast, waarbij VO en VC aan de voorkant zijn betrokken. Fiduciair beheer en fondsbeheer en beleggingsprocessen worden op niveau uitgevoerd. De dekkingsgraad is op niveau.

Als gevolg van de oorspronkelijke planning tot invaren per primo 2027 had het Fonds besloten tot het kopen van putopties op aandelen en het aangaan van receiver renteswaptions. Deze maatregel is genomen, om een significante daling van de dekkingsgraad te voorkomen in geval van stress in de financiële markten tijdens het moment van overgang naar het nieuwe stelsel.

Hoewel het pensioenfonds normaliter gericht is op de lange termijn en terughoudendheid is geboden als het gaat om kostbare opties die in zichzelf gericht zijn op de korte termijn, acht de visitatiecommissie het prudent extra maatregelen te nemen ter bescherming van de dekkingsgraad.

De uitgaven voor de putopties bedroegen ca. 2.4 dekkingsgraadpunten indien ze zonder waarde aflopen, en voor de swaptions zou dit overeenkomen met 0.8 dekkingsgraadpunten.

Als gevolg van het bestuursbesluit tot uitstel van de transitie met een jaar, zal het bestuur dit jaar besluiten over al dan niet voortzetten van de optiestrategie tot aan de nieuwe transitiedatum. Hierbij zal het bestuur opnieuw een afweging maken tussen de behoefte aan bescherming van de dekkingsgraad en de kosten die hiervoor gemaakt moeten worden. Het bestuur heeft in aanloop naar deze besluitvorming inmiddels analyses laten uitvoeren ten behoeve van het efficiënt en effectief laten uitvoeren van het eventueel doorrollen van deze instrumenten.

Kernthema: WTP transitie

Planning, projectsturing en tijdsdruk

De noodzaak voor een planning richting 1 januari 2028 heeft in 2025 het karakter gekregen van een strak en nauwelijks nog verschuifbaar kader tot en met het inleveren van de invaardocumenten bij DNB. De VC heeft de verdere planning vanaf aanlevering invaardocumenten aan DNB tot en met 1 januari 2028, inclusief de implementatiefase, bij het uitbrengen van dit rapport nog niet kunnen waarnemen.

De VC verwacht hierbij een planning met niet alleen een tijdschema, maar een volwaardig bestuurlijk stuurinstrument. Zo houdt deze planning onder meer zichtbaar rekening met:

- afhankelijkheden tussen partijen;
- duidelijkheid voor alle betrokkenen wie wat wanneer oplevert;
- tijdige beschikbaarheid van conceptversies voor toetsing;
- het tijdiger betrekken van sleutelfunctiehouders;
- duidelijke triggers waarbij plan B (als gevolg van het niet kunnen halen van 1 januari 2028) uitgewerkt wordt en in werking kan treden.

De VC ziet dat het bestuur de urgentie hiervan herkent, maar acht verdere concretisering noodzakelijk.

Implementatie WTP en evenwichtige belangenafweging

De implementatie van het nieuwe pensioenstelsel heeft in 2025 de bestuurlijke agenda beheerst. De VC stelt vast dat het bestuur dit dossier met grote zorgvuldigheid en betrokkenheid oppakt. Ook ziet de VC dat er oprechte aandacht is voor een evenwichtige belangenafweging.

Tegelijkertijd is dit thema voor het fonds bijzonder complex. De lagere premie in de nieuwe Flexibele pensioenregeling, de compensatievraagstukken en de verhouding tussen verschillende groepen maken dat de evenwichtigheid niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief overtuigend moet worden onderbouwd.

De VC ziet daarbij als aandachtspunten (bijgewerkt tot en met het uitbrengen van dit rapport):

- verdere concretisering van het evenwichtigheidskader, waaronder scherpe doelstellingen ten aanzien van maatstaven en bandbreedtes en hoe om te gaan met het naderen van deze bandbreedtes in de berekeningsresultaten.
- de veranderde financiële positie (hogere rente en dekkingsgraad), waardoor de evenwichtigheidsanalyse opnieuw moet worden uitgevoerd.
- duidelijke vastlegging van de afwegingen per groep (groepen deelnemers en leeftijdscohorten).
- een consistente en toetsbare onderbouwing van gemaakte keuzes, die uitlegbaar is richting deelnemers en toezichthouders.
- tijdige betrokkenheid van sleutelfunctiehouders.

- en goede navolgbaarheid van gemotiveerde onderbouwing van de besluiten en de daarbij gehanteerde argumenten en onderbouwingen richting deelnemers, DNB, verantwoordingsorgaan en andere stakeholders.

De VC benadrukt dat niet alleen de uitkomst van belang is, maar ook de traceerbaarheid van het besluitvormingsproces en de uitlegbaarheid van de gemaakte keuzes.

Projectregie en de discussie over de voorbereiding op de transitie

In de gesprekken is uitvoerig stilgestaan bij de vraag of de fase waarin het fonds zich bevindt vraagt om een zwaardere project- of programmatische regie, bijvoorbeeld in de vorm van een transitiemanager.

De VC ziet de achtergrond van die gedachte duidelijk: de huidige fase vraagt om een persoon of rol die zichtbaar voortgang, afhankelijkheden, escalaties, discipline in de oplevering, en de samenhang tussen alle werkstromen bewaakt.

Het bestuur heeft daar begrijpelijke terughoudendheid bij getoond. Het bestuur stelt terecht de vraag of een extra laag daadwerkelijk helpt zolang kernproblemen vooral bij derden liggen. Ook leeft de gedachte dat versterking van de bestaande ondersteuning met scherper mandaat mogelijk effectiever is dan het toevoegen van een nieuwe functie.

De VC begrijpt die bestuurlijke afweging, maar blijft van oordeel dat de noodzaak van ondubbelzinnige, zichtbare en stevig gemandateerde regie onverminderd aanwezig is. Of dit wordt belegd bij een aparte transitiemanager, een versterkte projectrol bij een bestuurslid of een andere governancevorm, is aan het bestuur. Voor de VC is doorslaggevend dát deze regiefunctie helder, krachtig en voor alle partijen herkenbaar wordt ingericht.

Conclusies

De VC heeft waardering voor de inzet, openheid en bestuurlijke professionaliteit waarmee het bestuur in 2025 heeft geopereerd. Het fonds staat intern stevig. De governance is volwassen, de samenwerking is goed en de aandacht voor belangenafweging en zorgvuldigheid is zichtbaar aanwezig.

De kernkwetsbaarheid ligt volgens de VC vooral buiten de eigen organisatie: in de afhankelijkheid van derde partijen, in de fragiliteit van de uitvoeringsketen, in de datakwaliteit en in de combinatie van deze factoren met een harde tijdslijn.

Daarmee wordt 2026 een beslissend jaar, waarin het bestuur moet aantonen dat het de keten beheerst, tijdig kan bijsturen en onderbouwde besluiten kan nemen binnen de gestelde deadlines.

Aanbevelingen

1. Verwerk de regie op de transitie met betrekking tot projectmanagement expliciet.

Beleg expliciet wie met betrekking tot de uitvoering van de transitie verantwoordelijk is voor de regie op de transitie, inclusief mandaat voor sturing op voortgang, afhankelijkheden, escalaties en deadlines.

2. Werk de integrale planning tot en met 1 januari 2028 verder uit tot een bestuurlijk stuurinstrument.

Maak voor alle betrokkenen inzichtelijk wie wat wanneer oplevert en welke beslis- en escalatiemomenten daarbij horen.

3. Betrek sleutelfunctiehouders eerder en aantoonbaar in het proces.

Niet alleen bij finale stukken, maar ook bij concepten, uitgangspunten, risicoanalyses en evenwichtigheidsbeoordelingen.

4. Verdiep het transitiegerichte risicoraamwerk.

Besteed daarin expliciet aandacht aan ketenrisico's, effectiviteit van beheersmaatregelen en scenario's bij niet-tijdige levering.

5. Werk plan B concreet uit.

Beschrijf niet alleen alternatieven, maar ook de signalen en beslistriggers die bepalen wanneer deze alternatieven in beeld komen en neem deze in de integrale planning tot en met 1 januari 2028 mee.

6. Blijf datakwaliteit en de stay-cleanfase als prioriteit beschouwen.

Borg audit trail, toetsbaarheid en bestuurlijke navolgbaarheid van het volledige datakwaliteitsproces.

7. Hanteer heldere criteria voor het doorrollen van de instrumenten ter bescherming van de dekkingsgraad.

Hanteer heldere criteria op basis waarvan het doorrollen van de putopties en swaptions zo optimaal mogelijk kan worden uitgevoerd.

8. Versterk de documentatie van de evenwichtige belangenafweging.

Zorg voor expliciete kaders, heldere verhaallijnen en goed uitlegbare onderbouwing richting deelnemers, DNB en verantwoordingsorgaan.

9. Blijf investeren in vertrouwen van deelnemers en stakeholders.

Communiceer tijdig, consistent en begrijpelijk, juist op momenten van onzekerheid of vertraging. Borg daarbij dat de kernboodschap concreet en effectief landt bij alle betrokkenen, onder andere door middel van toetsing.

Rotterdam, 11 juni 2026

De visitatiecommissie Herialt Mens

Henk-Jan Strang

Willemien Caderius van Veen (voorzitter)

Reactie bestuur op rapport visitatiecommissie over 2025

Het intern toezicht is bij Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland ingericht met een visitatiecommissie. Al sinds een aantal jaren werken we met eenzelfde samenstelling van die commissie. De visitatiecommissie kent het Fonds goed en dat komt de relevantie van de aanbevelingen ten goede.

Het bestuur is verheugd met het samenvattend oordeel van de visitatiecommissie dat het bestuur in 2025 verantwoord, zorgvuldig en professioneel heeft geopereerd, goed heeft samengewerkt, de relevante thema's heeft onderkend en moeilijke onderwerpen niet uit de weg is gegaan. De governance van het Fonds is intern op orde en de bestuurlijke basis is stevig.

De visitatiecommissie heeft bij de visitatie over 2025 zowel naar de reguliere aansturing van het Fonds gekeken als naar de WTP-transitie. De door de visitatiecommissie benoemde aandachtspunten zijn voor het bestuur herkenbaar en hebben de volle aandacht van het bestuur. Het bestuur zal evenals voorgaande jaren de aanbevelingen ter harte nemen en hier voortvarend mee aan de slag gaan.

Wij danken de visitatiecommissie voor hun inzet en toewijding om met hun werkzaamheden het Fonds een stap verder te helpen. Ook in 2026 zal het contact tussen het bestuur en de visitatiecommissie intensief zijn, met als doel dat het intern toezicht niet alleen achteraf, maar ook gedurende het WTP-traject meekijkt en met aanbevelingen komt, zodat deze bij de besluitvorming kunnen worden meegewogen.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2025

(bedragen in EUR 1.000) (na voorgestelde bestemming saldo baten en lasten)

Balans	Toelichting		**2025**		**2024**
Activa					
Beleggingen voor risico pensioenfonds	3				
Aandelen		115.504		128.883	
Vastrentende waarden		158.548		151.449	
			274.052		280.332
Herverzekeringsdeel technische voorziening	4		194		209
Vorderingen en overlopende activa	5				
Vordering op de werkgever		2.829		2.231	
Overige vorderingen		659		1.031	
			3.488		3.262
Overige activa	6				
Liquide middelen			2.260		1.017
			279.994		**284.820**
Passiva					
Kapitaal	7				
Stichtingskapitaal en reserves		69.170		44.807	
			69.170		44.807
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen risico fonds	8	202.795		231.412	
Voorziening operationele kosten	9	7.091		8.092	
			209.886		239.504
Schulden en overlopende passiva	10				
Overige schulden en overlopende passiva			938		509
			279.994		**284.820**

Staat van baten en lasten over 2025

(bedragen in EUR 1.000)

Staat van baten en lasten	Toelichting		**2025**		**2024**
Baten					
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	12		9.026		8.562
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds		-3.853		22.545	
Kosten vermogensbeheer		-328		-161	
	13		-4.181		22.384
Uitkering uit herverzekering	14		96		66
Totaal baten			**4.941**		**31.012**
Lasten					
Pensioenuitkeringen	15		7.159		6.919
Pensioenuitvoeringskosten	16		1.669		1.161
Premie Herverzekering	17		305		318
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen risico fonds	8		-28.617		12.275
Mutatie voorziening operationele kosten	9		-1.001		1.525
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorziening	18		14		19
Saldo overdrachten van rechten	19		1.049		1.643
Totaal lasten			**-19.422**		**23.860**
Saldo van baten en lasten			**24.363**		**7.152**

Kasstroomoverzicht over 2025

(Bedragen in EUR 1.000)

		2025		2024
Kasstroom uit pensioenactiviteiten				
Ontvangen premies	8.429		8.627	
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	97		325	
Ontvangen i.v.m. met overdracht van rechten	598		5	
Betaald i.v.m. overdracht van rechten	-1.068		-2.006	
Betaalde pensioenuitkeringen	-7.158		-7.016	
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-1.473		-1.243	
Betaalde premies herverzekering	-293		-344	
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten		**-868**		**-1.652**
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten				
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	-7		-20	
Verkopen en aflossingen van beleggingen	33.445		2.000	
Aankopen en verstrekkingen van beleggingen	-31.012		0	
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-315		-179	
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten		**2.111**		**1.801**
Netto kasstroom		**1.243**		**149**
Mutatie liquide middelen		**1.243**		**149**
Stand per 1 januari		1.017		868
Mutatie liquide middelen		1.243		149
Stand per 31 december		**2.260**		**1.017**
Saldo einde boekjaar bestaat uit				
ING		2.260		1.017
Totaal		**2.260**		**1.017**

Toelichting jaarrekening 2025

1. Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

2. Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De in deze jaarrekening opgenomen bedragen luiden, tenzij anders vermeld in duizenden euro's.

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld op basis van een continuïteitsveronderstelling.

Er is geen besluit tot liquidatie van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland (hierna: het Fonds), invaren of collectieve waardeoverdracht genomen ten tijde van de vaststelling van deze jaarrekening.

De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel is een meerjarig traject dat reeds in 2022 begon. Hoewel de belangrijkste besluiten nog moeten worden genomen en er op meerdere terreinen vertraging is ontstaan, constateert het bestuur tegelijkertijd dat er in 2025 veel is gebeurd en gedaan in aanloop naar de transitie. De vertraging – die op meerdere terreinen heeft plaatsgevonden – resulteerde begin 2026 in het onontkoombare besluit om de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel uit te stellen naar 1 januari 2028.

Samen met sociale partners zit het Fonds in een werkgroep die de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel begeleidt en alle stakeholders daarover adviseert. De werkgroep heeft reeds in 2022 een aantal uitgangspunten geformuleerd, die door sociale partners en het Fonds worden onderschreven. Eén van de uitgangspunten is dat het Fonds niet de uitvoerder wordt van de pensioenregeling onder het nieuwe stelsel.

De relevante processen van het Fonds zijn gedurende het jaar ongestoord doorgegaan. Daarnaast hebben zich ook op financieel gebied geen omstandigheden voorgedaan, waardoor de continuïteit van het Fonds in gevaar gekomen is. Het Fonds verwacht op basis van de huidige inzichten ook voor komend jaar geen onzekerheid van materieel belang met betrekking tot zowel de continuïteit op financieel gebied als op het gebied van de processen van het Fonds. Daarom heeft het bestuur de veronderstelling van continuïteit gebruikt bij het opstellen van de jaarrekening.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Stelselwijziging

Op basis van de wijziging in RJ610 voor boekjaar 2025 dient een voorziening te worden genomen voor de operationele kosten. De RJ schrijft voor dat deze voorziening als separate balanspost wordt opgenomen als voorziening operationele kosten als onderdeel van de technische voorziening (RJ 610.244). Op basis van RJ 140.208 dient deze stelselwijziging ook retrospectief toegepast te worden op de cijfers van boekjaar 2024 zoals in dit jaarverslag opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de gemuteerde posten zijn opgenomen met daarin zichtbaar de verwerkingswijze in het jaarverslag van 2024 en de doorgevoerde aanpassing ten behoeve van het jaarverslag 2025.

	Jaarrekening 2024	Aangepaste vergelijkende cijfers	Mutatie
Technische voorziening voor risico pensioenfonds	239.504	231.412	-8.092
Voorziening voor operationele kosten	0	8.092	8.092
	239.504	239.504	0

Schattingswijzigingen

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien sterfte, langleven, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor de gehele bevolking als voor de populatie van het Fonds.

De vaststelling van de toereikend van de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het Fonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële grondslagen worden herzien.

In 2025 is sprake van de (schattings)wijziging van de leeftijdsafhankelijke correctiefacturen op de sterftekansen als onderdeel van de periodieke evaluatie van deze correctiefactoren. Het resultaat in verband met deze wijziging bedraagt EUR 242.

In 2024 heeft het Pensioenfonds onderstaande (schattings)wijzigingen doorgevoerd in de actuariële grondslagen, te weten:

- In 2024 is het fonds overgestapt naar de Prognosetafel AG2024. Het resultaat in verband met deze wijziging bedraagt EUR 354.
- Tevens heeft het Pensioenfonds de opslag voor excassokosten verhoogd van 3,0% naar 3,5%. Het resultaat in verband met deze wijziging bedraagt EUR -/- 1.156.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het Fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard

zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Vreemde valuta

De jaarrekening luidt in euro's. De euro is ook de functionele valuta van het Fonds. Transacties in vreemde valuta worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de functionele valutakoers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de functionele valutakoers op de balansdatum. Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling dan wel de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor onze fondsbeleggingen bij CTI en Blackrock betekent dit dat de intrinsieke waarde gebruikt wordt als basis voor de waarde van de marktwaarde.

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Beleggingen

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd op basis van opgaven van een onafhankelijke derde of, indien niet voorhanden, op basis van interne modellen. Indien geen betrouwbare schatting van de marktwaarde van de aandelen is te maken, worden aandelen gewaardeerd op kostprijs.

Waardeverschillen tussen opeenvolgende ultimo-balanswaarden (rekening houdend met aan- en verkopen) worden ten gunste respectievelijk ten laste van de staat van baten en lasten gebracht als indirect rendement.

In geval van verkoop van aandelen wordt het verschil tussen verkoopopbrengst en de laatst vastgestelde balanswaarde ten gunste respectievelijk ten laste van de staat van baten en lasten gebracht als indirect rendement.
Dividenden, welke worden ontvangen uit hoofde van aandelenbeleggingen, worden volledig en onmiddellijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht als direct rendement. Dividenden uit hoofde van aandelenbeleggingen die worden herbelegd, worden verantwoord als indirect rendement.

Vastrentende waarden

Waardering van vastrentende waarden vindt plaats tegen marktwaarde. Niet-beursgenoteerde (indirecte) beleggingen in vastrentende waarde worden gewaardeerd tegen de actuele waarde. Ten aanzien van de beleggingen in de beleggingsfondsen betekent dit, dat de intrinsieke waarde per participatie als basis voor de berekening van deze waarde wordt gehanteerd.

Waardeverschillen tussen opeenvolgende ultimo balanswaarden worden ten gunste respectievelijk ten laste van de staat van baten en lasten gebracht als indirecte beleggingsopbrengsten. In geval van verkoop van vastrentende waarden wordt het verschil tussen verkoopopbrengst en de laatst vastgestelde balanswaarde ten gunste respectievelijk ten laste van de staat van baten en lasten gebracht als indirect rendement.
Intrest, welke wordt ontvangen uit hoofde van de beleggingen in vastrentende waarden wordt volledig en onmiddellijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar waar de intrest betrekking op heeft en verantwoord als directe beleggingsopbrengsten. Interest uit hoofde van beleggingen in vastrentende waarden die worden herbelegd, worden verantwoord als indirect rendement.

Herverzekeringen

In de technische voorziening is een overige technische voorziening voor zieken opgenomen. Deze voorziening is bepaald als twee keer de risicopremie voor arbeidsongeschiktheid in het verslagjaar. Dit betreft een reservering voor op de balansdatum zieke deelnemers die naar verwachting in de WIA terechtkomen. Vervolgens ontstaat er een recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw en eventueel een excedent arbeidsongeschiktheidspensioen.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico is volledig herverzekerd bij SCOR. Het overlijdensrisico is volledig herverzekerd bij NN. Bij einde van het risicoherverzekeringscontract, 31 december 2021, is het uitlooprisico arbeidsongeschiktheidsrisico herverzekerd bij Elipslife. De post “Herverzekeringsdeel technische voorzieningen” betreft de vordering op de risicoherverzekeraar ter grootte van de overige technische voorziening voor zieken.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Na eerste verwerking zijn vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Vorderingen uit de herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Bij waardering worden de herverzekerde uitkeringen contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur, onder toepassing van de actuariële grondslagen van het Fonds. Vorderingen uit herverzekeringscontracten die classificeren als garantiecontracten worden gelijkgesteld aan de hiertegenover staande voorziening pensioenverplichtingen risico fonds.

Overige activa

De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Stichtingskapitaal en reserves

De algemene reserve wordt bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van vreemd vermogen en verplichtingen inclusief alle technische voorzieningen in de balans zijn opgenomen. In de toelichting wordt opgenomen het krachtens de Pensioenwet minimaal vereiste eigen vermogen volgens de in het Besluit Financieel Toetsingskader (FTK) voorgeschreven berekeningsmethodiek alsmede het surplus vermogen.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen risico fonds

De voorziening pensioenverplichtingen risico fonds (VPV) wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met op de balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toeslagen) toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente. De marktrente is op basis van de rentetermijnstructuur zoals voorgeschreven door DNB.

Bij de berekening van de VPV is uitgegaan van de op de balansdatum geldende pensioenreglementen en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of en zo ja, in hoeverre de opgebouwde pensioenaanspraken worden verhoogd. Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten (ook voor toeslagen na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

De voorziening pensioenverplichtingen risico fonds is gebaseerd op de volgende actuariële principes:

Rente:	Rentecurve op jaareinde 2025 zoals door DNB gepubliceerd. Wordt ieder jaar aangepast conform de regels van DNB.
Sterfte:	Als basis wordt de Prognosetafel AG2024 gehanteerd (*ongewijzigd).* Deze tafel neemt een te verwachten ontwikkeling in toekomstig sterfterisico in aanmerking. Bij het bepalen van de correctiefactoren op de sterftekansen is uitgegaan van het door Aon ontwikkelde Demographic Horizons™ Model, dat uitgaat van postcode-analyse, waarbij deelnemers op grond van hun postcode zijn ingedeeld in verschillende sociaaleconomische groepen. Het pensioenfonds is in 2025 overgegaan naar nieuwe correctiefactoren. Aangezien het fonds de overstap naar de nieuwe correctiefactoren pas eind van het boekjaar maakt, wordt het resultaat op sterfte vastgesteld op basis van de sterftegrondslagen begin 2025.
Partners:	Leeftijdsafhankelijke partnerfrequenties zijn bepaald op basis van CBS data (*ongewijzigd*).
Leeftijdsverschil:	Een vast leeftijdsverschil tussen (gewezen) deelnemer en partner van drie jaar indien de man de hoofdverzekerde is, en een vast leeftijdsverschil van één jaar indien de vrouw de hoofdverzekerde is. In beide gevallen wordt de man verondersteld ouder te zijn dan de vrouw (*ongewijzigd*).
Wezenpensioen:	Voor de dekking van het nog niet uitgekeerde wezenpensioen wordt de voorziening voor partnerpensioen voor actieve deelnemers en gewezen deelnemers met 2,5% verhoogd *(ongewijzigd)*.

Arbeidsongeschikten:	De voorziening bevat een bedrag ter grootte van de som van de contante waarde van de nog te verrichten uitkeringen voor het arbeidsongeschiktheidspensioen tot de pensioendatum. Er wordt geen rekening gehouden met revalidatie. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met de premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van contante waarde van de premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid *(ongewijzigd).*
Uitkeringen:	Er wordt aangenomen dat de uitkeringen continue betaalbaar zijn (ongewijzigd).

In de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds is ook een overige technische voorziening voor zieken opgenomen. Deze voorziening is bepaald als twee keer de risicopremie voor arbeidsongeschiktheid in het verslagjaar. Dit betreft een reservering voor op de balansdatum zieke deelnemers die naar verwachting arbeidsongeschikt zullen worden verklaard. Vervolgens ontstaat er een recht op premievrije voortzetting en eventueel een excedent arbeidsongeschiktheidspensioen.

Voorziening operationele kosten

De voorziening voor operationele kosten bevat de operationele kosten die gepaard gaan met de toekomstige pensioenuitvoering. De voorziening is gelijk aan 3,5% (2024: 3,5%) van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds, exclusief de voorziening voor zieken.

Overige schulden en overlopende passiva

Schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking tegen reële waarde opgenomen. Na de eerste verwerking worden de schulden en overlopende passiva tegen de geamortiseerde kostprijs gewaardeerd. Deze waarde komt gezien de korte looptijd nagenoeg overeen met de nominale waarde.

Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten wordt verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waarde wijzigingen en valutaresultaten:

- in het geval van de verkoop van aandelen, leningen en obligaties
- in het geval de terugbetaling van leningen, obligaties en deposito's.
- in verband met aandelen, leningen, obligaties en deposito’s

In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten worden opgenomen; bij vastrentende waarde de rente- inkomsten na aftrek van de kosten; bij aandelen en onroerend goed de bruto dividenden na aftrek van de kosten. De rente van andere activa en passiva is opgenomen o.b.v. nominale waarde. In de directe beleggingsopbrengsten

worden gesaldeerd; de rentekosten van leningen, debetsaldi van lopende rekeningen bij banken, en rente betaald en ontvangen voor transfers van opgebouwde uitkeringen.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. Afschrijvingen en andere exploitatiekosten van onroerende zaken in exploitatie zijn in de kosten van vermogensbeheer opgenomen. Kosten vermogensbeheer zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. De bijbehorende VPV is berekend op actuariële grondslagen.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en die uit beleggingsactiviteiten.

3. Beleggingen voor risico pensioenfonds

Voor de rendementsportefeuille wordt belegd in passieve beleggingsfondsen bij Blackrock. Deze fondsen beleggen in beursgenoteerde aandelen en obligaties. Voor de matchingportefeuille wordt belegd in een beleggingsfonds bij CTI. Dit betreft een maatwerkportefeuille waarin wordt belegd in staats- en bedrijfsobligaties, renteswaps, swaptions en putopties op aandelen. Het pensioenfonds heeft zelf geen directe posities in derivaatcontracten.

Schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het Pensioenfonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en - schulden, geldt dat de nominale waarde de actuele waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde.

Met betrekking tot de presentatie van de marktwaarde van de beleggingen wordt de volgende indeling gehanteerd:

Categorie 1 Genoteerde marktprijzen; hiertoe behoren beursgenoteerde beleggingen, beursgenoteerde beleggingsfondsen inclusief beleggingsfondsen met een dagelijkse notering dan wel verhandelbaarheid

Categorie 2 Onafhankelijke taxaties; zoals direct vastgoed

Categorie 3 Netto contante waarde berekeningen; zoals derivaten

Categorie 4 Andere geschikte methoden; hiertoe behoren beleggingsfondsen zonder marktnotering waar bijvoorbeeld een gecontroleerd fondsverslag of een (gecontroleerde) NAV-statement wordt ontvangen

Op basis van deze indeling van de bepaling van de waardering van de beleggingen kunnen de beleggingen als volgt uitgesplitst worden:

	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	Netto contante waarde berekeningen	Andere geschikte methode	Totaal
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Aandelen	115.504	0	0	0	115.504
Vastrentende waarden	158.548	0	0	0	158.548
Per 31 december 2025	**274.052**	**0**	**0**	**0**	**274.052**
Aandelen	128.883	0	0	0	128.883
Vastrentende waarden	151.449	0	0	0	151.449
Per 31 december 2024	**280.332**	**0**	**0**	**0**	**280.332**

De beleggingen in aandelen en vastrentende waarden bestaan uit participaties in CTI en Blackrock, waarvan de waardering plaatsvindt tegen reële waarde, zijnde de intrinsieke waarde van de participatie van deze fondsen. De intrinsieke waarde van deze fondsen wordt met verschillende periodiciteit vastgesteld.
Voor de fondsen van Blackrock geldt dat deze dagelijks verhandelbaar zijn. De intrinsieke waarde wordt ook dagelijks vastgesteld.

De waarde van het beleggingsfonds van CTI wordt onder normale omstandigheden wekelijks vastgesteld. In het algemeen geldt dat op het moment van vaststelling de intrinsieke waarde gelijk is aan de reële waarde van deze beleggingsfondsen. De beleggingen zijn als liquide te beschouwen en de waardering wordt frequent vastgesteld. De intrinsieke waarde van deze beleggingsfondsen wordt minstens één keer per jaar gecontroleerd door de externe accountant van het betreffende beleggingsfonds.
Voor de bij de bepaling van de waardering van de beleggingen gehanteerde uitgangspunten wordt verwezen naar paragraaf 2 ‘Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling’.

De samenstelling van de aandelen is als volgt:

Aandelen	**Ultimo 2025**	**Ultimo 2024**
	EUR	**EUR**
Aandelenbeleggingsfondsen bestaande uit:		
Blackrock MSCI world net index	21.453	20.611
Blackrock ESG SCREENED INDEX	94.051	108.272
Totaal	**115.504**	**128.883**

Binnen de aandelenfondsen bij BlackRock is securities lending toegestaan. Sinds 2024 wordt het valutarisico in het beleggingsfonds bij BlackRock voor ontwikkelde markten binnen dit fonds gehedged. Bij het fonds voor opkomende markten wordt het valutarisico niet afgedekt.

De samenstelling van de vastrentende waarden is als volgt:

Vastrentende waarden	**Ultimo 2025**	**Ultimo 2024**
	EUR	**EUR**
Obligatiebeleggingsfondsen bestaande uit:		
CTI LDI FUNDS FCP-SIF MUTUAL FUND	158.548	151.449
Totaal	**158.548**	**151.449**

Voor de matchingportefeuille wordt belegd in een beleggingsfonds bij CTI ten behoeve van de renteafdekking. Binnen het LDI maatwerkfonds van CTI wordt belegd in staats- en bedrijfsobligaties, renteswaps, swaptions en putopties op aandelen.

Verloopstaat	**Aandelen**	**Vastrentend**	**Totaal**
	EUR	**EUR**	**EUR**
Stand per 31 december 2024	**128.883**	**151.449**	**280.332**
Aankopen/verstrekkingen	0	31.012	**31.012**
Verkopen/aflossingen	-31.992	-1.453	**-33.445**
Herwaardering	18.613	-22.460	**-3.847**
Overige mutaties	0	0	**0**
Stand per 31 december 2025	**115.504**	**158.548**	**274.052**
Stand per 31 december 2023	**109.554**	**150.212**	**259.766**
Aankopen/verstrekkingen	0	0	**0**
Verkopen/aflossingen	-2.000	0	**-2.000**
Herwaardering	21.329	1.237	**22.566**
Overige mutaties	0	0	**0**
Stand per 31 december 2024	**128.883**	**151.449**	**280.332**

Overige toelichting
Door het Fonds wordt niet belegd in de bijdragende (aangesloten) ondernemingen.

Door het Fonds zijn er geen effecten in bruikleen gegeven. Binnen de beleggingsfondsen kan wel sprake zijn van het uitlenen van effecten.

4. Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

De mutaties in het herverzekeringsdeel technische voorzieningen waren als volgt:

Herverzekeringsdeel technische voorziening	Ultimo 2025	Ultimo 2024
	EUR	EUR
Herverzekeringsdeel technische voorziening	194	209
	194	**209**

De vordering uit hoofde van herverzekering betreft het deel van de technische voorziening dat is herverzekerd en correspondeert met de herverzekerde technische voorziening zoals toegelicht aan de creditzijde van de balans.

5. Vorderingen en overlopende activa

	Ultimo 2025	Ultimo 2024
	EUR	EUR
Vordering op werkgevers	960	441
Vordering op werkgevers (Escrow)	1.869	1.790
Vordering op herverzekeraar	640	642
Herverzekeringspremie	13	26
Nog te ontvangen waardeoverdrachten	0	356
Overige vorderingen	6	7
Totaal	**3.488**	**3.262**

De vordering op de werkgevers betreft berekening premie 2025. Na afronding actuariële werkzaamheden, wordt het restant verrekend met de afzonderlijke werkgevers. Eind mei 2026 waren alle voorschotnota's 2025 betaald door de werkgevers.

De vordering op de herverzekeraar ad EUR 640 (2024: EUR 642) betreft een vordering op ElipsLife en SCOR. Dit betreft de vordering in verband met de toekomstige uitkeringen van de herverzekeraar aan het fonds naar aanleiding van de verleende premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid EUR 428 (2024: EUR 510) dit betreft arbeidsongeschiktheid van voor 31 december 2021, vanaf 2022 is het risico op arbeidsongeschiktheid verzekerd bij SCOR, daar is de vordering 212 (2024: 132).

De overige vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

6. Overige activa

	Ultimo 2025	Ultimo 2024
	EUR	EUR
ING	2.260	1.017
Totaal	**2.260**	**1.017**

De liquide middelen van het Fonds betreffen de saldi van de bankrekeningen welke geheel ter vrije beschikking van het Fonds staan.

7. Stichtingskapitaal en reserves

	Algemene reserve	Totaal
	EUR	EUR
Stand per 31 december 2023	**37.655**	**37.655**
Uit bestemming saldo van baten en lasten[1]	7.152	7.152
Stand per 31 december 2024	**44.807**	**44.807**
Uit bestemming saldo van baten en lasten[2]	24.363	24.363
Stand per 31 december 2025	**69.170**	**69.170**

Solvabiliteit/dekkingsgraad

	Ultimo 2025	Ultimo 2024
	EUR	EUR
Minimaal vereist eigen vermogen	8.552	9.742
Vereist eigen vermogen	20.020	47.991

Minimaal vereist eigen vermogen
Het minimaal vereist eigen vermogen is bepaald conform artikel 11 van het Besluit FTK pensioenfondsen en bedraagt ultimo 2025 4.1% van de totale technische voorzieningen (ultimo 2024: 4,1%).

Vereist eigen vermogen
Het vereist eigen vermogen wordt zo bepaald dat het pensioenfonds met een zekerheid van 97,5% kan voorkomen om binnen een jaar minder vermogen te hebben dan de technische voorziening pensioenverplichtingen risico fonds. DNB heeft voor de berekening hiervan een standaardmodel ontwikkeld, waarbij voornamelijk wordt rekening gehouden met beleggingsrisico's. De vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische mix ultimo 2025 bedraagt 109,5% (ultimo 2024 120,0%).

Ultimo 2024 en 2025 is de beleidsdekkingsgraad hoger dan de vereiste dekkingsgraad en is er geen sprake meer van een vermogenstekort. Voor de berekening van het vereist eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van het standaardmodel.

[1] Na voorgestelde bestemming saldo baten en lasten.
[2] Na voorgestelde bestemming saldo baten en lasten.

	Ultimo 2025	Ultimo 2024
	%	%
Dekkingsgraad	133,0	118,7
Beleidsdekkingsgraad	126,3	120,3

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad kan uit de balans worden afgeleid door de post totaal activa te verminderen met de post overige schulden en overlopende passiva en deze uitkomst te relateren aan de post technische voorzieningen.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de afgelopen twaalf maandelijkse dekkingsgraden en heeft daardoor een meer stabiel verloop. Ultimo 2025 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 126,3% (ultimo 2024: 120,3%).

Herstelplan

Omdat de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2025 hoger was dan de vereiste dekkingsgraad, is het herstelplan per deze datum geëindigd en is er in 2026 geen actualisatie van het herstelplan meer nodig. Dit is op 12 februari 2025 gemeld aan DNB. De toezichthouder gaf aan geen verdere vragen te hebben naar aanleiding van het bericht.

8. Voorziening pensioenverplichtingen risico fonds

De mutaties in de voorzieningen voor pensioenverplichtingen waren als volgt:

	2025	2024
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	**231.412**	**219.137**
Pensioenopbouw	5.054	4.910
Indexering en overige toeslagen	4.738	4.536
Rentetoevoeging	5.571	7.740
Onttrekking pensioenuitkeringen	-7.190	-6.858
Wijziging marktrente	-36.995	4.298
Wijziging u.h.v. overdracht van rechten	-1.363	-2.086
Wijziging door sterfte en arbeidsongeschiktheid	844	672
Wijziging actuariële grondslagen	-242	-354
Overige mutatie vpv	966	-583
Stand per 31 december	**202.795**	**231.412**

De indexatie per 1 januari 2025 en de extra toegekende indexatie per 1 januari 2024 waartoe in december 2024 door het bestuur is besloten, zijn inbegrepen in de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds per 31 december 2024. De indexatie per 1 januari 2026, conform besluit van bestuur in december 2025, zijn inbegrepen in de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds per 31 december 2025.

In 2025 betrof de post 'Wijzigingen actuariële grondslagen' het effect van de wijziging van de correctiefactoren. Deze correctiefactoren zijn vastgesteld op basis van een sterfteonderzoek van Aon. De mutatie van de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds in verband met wijziging van de actuariële grondslagen over 2025 bedraagt EUR -242.

In 2024 bevat de post 'Wijzigingen actuariële grondslagen' het in gebruik nemen van de Prognosetafel AG2024 die door het Koninklijk Actuarieel Genootschap is gepubliceerd. De mutatie van de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds in verband met deze wijziging bedraagt EUR -354.

De aard van de voorzieningen pensioenverplichtingen is hoofdzakelijk lange termijn. De duration van de voorziening pensioenverplichtingen risico fonds per ultimo 2025 bedraagt 15,3 jaar (ultimo 2024: 17,6 jaar).

	Ultimo 2025		Ultimo 2024	
	EUR	Aantal deelnemers	EUR	Aantal deelnemers
Actieven	64.808	346	81.560	351
Gewezen deelnemers	49.209	591	56.972	593
Pensioengerechtigden	88.778	288	92.880	279
Stand per 31 december	**202.795**	**1.225**	**231.412**	**1.223**

In de voorziening voor actieven is ook de voorziening voor zieken ter grootte van EUR 194 opgenomen (ultimo 2024 EUR 209). Deze voorziening is bepaald als twee keer de risicopremie voor arbeidsongeschiktheid over 2025. Dit betreft een reservering voor op de balansdatum zieke deelnemers die naar verwachting arbeidsongeschikt zullen worden verklaard. Vervolgens ontstaat er een recht op premievrije voortzetting en eventueel een excedent arbeidsongeschiktheidspensioen

9. Voorziening operationele kosten

Op basis van de wijziging in RJ610 voor boekjaar 2025 dient een voorziening te worden genomen voor de operationele kosten. De RJ schrijft voor dat deze voorziening als separate balanspost wordt opgenomen als voorziening operationele kosten als onderdeel van de technische voorziening (RJ 610.244). Op basis van RJ 140.208 dient deze stelselwijziging ook retrospectief toegepast te worden op de cijfers van boekjaar 2024 zoals in dit jaarverslag opgenomen.

De mutaties in de voorzieningen voor operationele kosten waren als volgt:

	2025	2024
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	**8.092**	**6.567**
Toevoeging in verband met kosten	221	147
Onttrekking pensioenuitvoeringskosten	-252	-206
Wijziging actuariële grondslagen	0	1.156
Overige mutaties pensioenuitvoeringskosten	-970	428
Stand per 31 december	**7.091**	**8.092**

In 2024 bevat de post “Wijziging actuariële grondslagen” de verhoging van de opslag voor excassokosten van 3,0% naar 3,5%. De mutatie van de voorziening voor operationele kosten in verband met deze wijziging bedraagt EUR 1.156.

10. Overige schulden en overlopende passiva

	Ultimo 2025	Ultimo 2024
	EUR	EUR
Te betalen loonbelasting	144	146
Te betalen pensioen	7	3
Te betalen uitgaande waardeoverdrachten	217	0
Te verwerken inkomende waardeoverdrachten	7	0
Nog te betalen kosten	563	360
Totaal	**938**	**509**

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Risicobeheer

Solvabiliteitsrisico

Het Fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico’s. De belangrijkste doelstelling van het Fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het Fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het Fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het Fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het Fonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele verhoging van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het Fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

Minimum vereist eigen vermogen

Het minimum vereist eigen vermogen is een voorziening voor algemene risico's. De minimaal vereiste dekkingsgraad is 104,1% (ongewijzigd).

Vereist eigen vermogen

Het vereist eigen vermogen wordt zo bepaald dat het pensioenfonds met een zekerheid van 97,5% kan voorkomen om binnen een jaar minder vermogen te hebben dan de technische voorziening pensioenverplichtingen risico fonds. DNB heeft voor de berekening hiervan een standaardmodel ontwikkeld, waarbij voornamelijk wordt rekening gehouden met beleggingsrisico's. De vereiste dekkingsgraad per 31 december 2025 bedraagt 109,5% (per 31 december 2024 120,0%).

De berekening van het vereist eigen vermogen ultimo 2025 en 2024 is als volgt:

	Ultimo 2025 EUR	Ultimo 2024 EUR
Buffers		
S1 Renterisico	3.239	4.542
S2 Risico zakelijke waarden	11.555	38.394
S3 Valutarisico	5.042	7.081
S4 Grondstoffenrisico	0	0
S5 Kredietrisico	7.733	10.884
S6 Verzekeringstechnisch risico	5.678	6.541
S10 Actief beheerrisico	0	0
Diversificatie-effect	-13.227	-19.451
Totaal S (vereiste buffers) =	**20.020**	**47.991**
Vereist eigen vermogen (art. 132 Pensioenwet)	20.020	47.991
Minimaal vereist eigen vermogen	8.552	9.742
Aanwezig vermogen (Totaal activa – verplichtingen)	69.170	44.807

Bij de berekening van de buffers past het Fonds de standaardmethode toe. Voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de strategische asset mix in de evenwichtssituatie.

Renterisico (S1)

Het effect van de meest ongunstige wijziging van de rente(termijnstructuur) volgens onder het FTK voorgeschreven stijgings- en dalingsfactoren.

Zakelijke waarden risico (S2)

In de berekening van het zakelijke waarden risico wordt uitgegaan van een schok van 30% op de aandelen ontwikkelde markten en beursgenoteerd (indirect) vastgoed, en van een schok van 40% op de aandelen opkomende markten. Om een eventuele waardedaling op te kunnen vangen, wordt gebruikt gemaakt van putopties.

Valutarisico (S3)

Het effect van een daling van alle valutakoersen ten opzichte van de euro met tenminste 20% en ten hoogste 35%.

Grondstoffenrisico (S4)

Het effect van een daling van de waarde van de beleggingen in grondstoffen (commodities) met 35%. Het fonds belegd niet in grondstoffen vandaar dat S4 nihil is.

Kredietrisico (S5)

Het effect van een stijging van de gewogen gemiddelde rentemarge (credit spread) afhankelijk van de credit rating.

Verzekeringstechnisch risico (S6)

Het vereiste vermogen voor verzekeringstechnische risico's wordt bepaald door het procesrisico, de trendsterfteonzekerheid (TSO) en de negatieve stochastische afwijkingen (NSA).

Liquiditeitsrisico (S7), concentratierisico (S8) en het operationeel risico (S9)

Het liquiditeits-, concentratie- en operationeel risico zijn verondersteld gelijk te zijn aan 0% en worden in de berekening buiten beschouwing.

Actief beheerrisico (S10)

Dit risico ontstaat wanneer met het beleggingsbeleid binnen de beleggingscategorieën wordt afgeweken van het beleid volgens de benchmark. Aangezien het pensioenfonds passief belegt, is S10 nihil.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- het beleggingsbeleid;
- het premiebeleid;
- het herverzekeringsbeleid;
- het toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruik gemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Deze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings-)risico's: marktrisico's. De beleggingsrisico's die resteren worden bepaald door de beleggingsdoelstellingen van het Fonds. Hierbij geldt dat er sprake is van een uitruil tussen verwacht beleggingsrendement en beleggingsrisico.

In de hierna volgende toelichtingen op de risico's van de beleggingen is een 'doorkijkmethode' toegepast. Dit betekent dat naar het risicoprofiel van de beheerde beleggingsfondsen is doorgekeken, in plaats van uitsluitend te kijken naar de participaties in de beleggingsfondsen. Indien belegd wordt in extern beheerde beleggingsfondsen, is de doorkijkinformatie niet beschikbaar.

Marktrisico

Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het prijs(koers)risico, het valutarisico en het renterisico. De strategie van het Fonds met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen. Het marktrisico wordt beheerd door de vermogensbeheerders in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overall marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Prijsrisico

Prijsrisico is het risico van waarde wijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waarde wijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie binnen de beleggingsportefeuille.

De samenstelling van de aandelenportefeuille verdeeld naar sector is als volgt:

Aandelen	**Ultimo 2025**	**Ultimo 2024**
	EUR	**EUR**
Financiële instellingen	21.574	23.155
Informatietechnologie	42.833	34.817
Gezondheidszorg	9.375	12.460
Cyclische consumentengoederen	12.821	6.341
Industrie	9.943	11.215
Niet-cyclische consumentengoederen	3.514	15.319
Energie	4.210	4.818
Basismaterialen	3.756	4.347
Telecommunicatie	1.976	11.101
Nutsbedrijven	357	2.256
Vastgoed	1.811	2.715
Overige	3.334	339
Totaal	**115.504**	**128.883**

De samenstelling van de aandelenportefeuille verdeeld naar regio is als volgt:

Aandelen	**Ultimo 2025**	**Ultimo 2024**
	EUR	**EUR**
Noord-Amerika	69.623	81.627
Europa	17.730	18.693
Azië	24.695	25.135
Oceanië	1.623	1.806
Zuid-Amerika	1.079	1.047
Afrika	754	575
Overig	0	0
Totaal	**115.504**	**128.883**

Valutarisico

In onderstaande tabel wordt het valutarisico nader beschreven:

S3 Valutarisico	**Ultimo 2025**
	EUR
Beleggingen voor risico pensioenfonds in ontwikkelde markten (niet- Eurozone)	102.958
Waarvan afgedekt	97.932
Netto risicopositie ontwikkelde markten	5.026
Beleggingen voor risico pensioenfonds in opkomende markten (niet- Eurozone)	17.065
Waarvan afgedekt	759
Netto risicopositie opkomende markten	16.306

Om het valutarisico te beperken, dekt het pensioenfonds binnen de aandelen ontwikkelde landen de dollar af. Per saldo resteert de volgende valuta exposure:

	Ultimo 2025	**Ultimo 2024**
	%	**%**
EUR	7,2	52,3
USD	60,1	33,6
GBP	2,8	1,3
Overig	29,9	12,8
Totaal	**100,0**	**100,0**

Binnen de vastrentende portefeuille wordt volledig belegd in beleggingsfondsen. Binnen deze beleggingsfondsen worden niet-euro obligaties afgedekt naar euro waardoor het valutarisico binnen deze beleggingscategorie volledig is afgedekt.

In de volgende tabel is een specificatie opgenomen van de beleggingen naar valuta ultimo 2025.

	Aandelen EUR	Vastrentend EUR	Totaal EUR
EUR	8.350	145.880	154.230
USD	69.426	12.668	82.094
GBP	3.177	0	3.177
JPY	5.260	0	5.260
Overig	29.291	0	29.291
Totaal	**115.504**	**158.548**	**274.052**

In de volgende tabel is een specificatie opgenomen van de beleggingen naar valuta ultimo 2024.

	Aandelen EUR	Vastrentend EUR	Totaal EUR
EUR	8.355	138.266	146.621
USD	81.118	13.183	94.301
GBP	3.509	0	3.509
JPY	5.883	0	5.883
Overig	30.018	0	30.018
Totaal	**128.883**	**151.449**	**280.332**

Grondstoffenrisico

Het Pensioenfonds belegt niet in grondstoffen.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het Fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het Fonds (potentiële) vorderingen heeft.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het Fonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het Fonds financiële verliezen lijdt. Beheersing van dit risico vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaal niveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het Fonds. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het Fonds enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementsysteem functioneert.

In het algemeen kan worden gesteld dat het kredietrisico toeneemt bij vastrentende beleggingen met een rating lager dan AAA/AA en bij vastrentende beleggingen in debiteuren van opkomende economieën.

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de instellingen die de effecten uitgeven. Dit wordt in het bijzonder bepaald door hoe de beleggers de waarschijnlijkheid inschatten dat de debiteur op tijd aan de rente- en terugbetalingsverplichtingen kan voldoen.

Het fonds beperkt het kredietrisico door de risico's zoveel mogelijk spreiden. Het Fonds doet dit ten aanzien van de geografische verspreiding, de uitsplitsing over verschillende categorieën debiteuren, de minimale kwaliteit van de debiteur ('rating') en beperkingen op de grootte van de belegging per debiteur. Zie verder specificatie in de toelichting.

Met betrekking tot de herverzekering van het nabestaanden- en arbeidsongeschiktheidspensioen is een beperkt risico dat de herverzekeraar in gebreke blijft door het bestuur onderkent.

De categorie vastrentend betreft beleggingen in beleggingsfondsen bij CTI. In onderstaande tabel wordt de verdeling van de vastrentende beleggingen over de verschillende rating classes weergegeven per ultimo 2025 en 2024:

Vastrentende waarden	**Ultimo 2025**	**Ultimo 2024**
	EUR	**EUR**
AAA	47.088	45.603
AA	45.616	50.983
A	27.076	25.922
BBB	29.595	30.555
Lager dan BBB	127	0
Geen rating	9.046	-1.614
Totaal	**158.548**	**151.449**

Geen rating (EUR 9.046) betreft EUR 1.078 uit obligaties (inclusief derivaten), EUR 211 ongerealiseerd resultaat valutatermijncontracten naar aanleiding van toepassing van doorkijkprincipe en EUR 7.757 liquide middelen naar aanleiding van toepassing van doorkijkprincipe.

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van rentederivaten voor het verminderen van het renterisico. Het pensioenfonds maakt alleen gebruik van de derivaten om risico's af te dekken en niet om nieuwe exposures aan te gaan. Echter door het gebruik van derivaten loopt het pensioenfonds met name een kredietrisico. Voor de renteswaps zijn contracten gesloten waarin onder andere afspraken vastliggen over het verstrekken van onderpand om het kredietrisico te ondervangen, tevens monitort het Fonds de derivatenrisico's middels het "dashboard".

Renterisico

Het Pensioenfonds dekt het renterisico van de verplichtingen procentueel af. In het strategisch beleid voor 80,0% op basis van de swap curve zonder UFR-methodiek. Dit komt neer op een afdekking van ongeveer 88,3% op basis van de swap curve met UFR-methodiek. De feitelijke mate van afdekking op basis van de swapcurve (zonder UFR) bedraagt 94,3%. De feitelijke mate van afdekking op basis van de swapcurve met UFR bedraagt (ook) 94,3%.

Bij het itereren naar de evenwichtswaarde zullen de vastrentende waarden (inclusief derivaten en indexlinked bonds) op een zodanige wijze aangepast worden dat het renteafdekkingspercentage in het strategisch beleid respectievelijk het feitelijk beleid constant blijft. De exacte waarden van de verschillende onderdelen van de vastrentende waardenportefeuille (waaronder derivaten en index linkedbonds) in de evenwichtssituatie is op voorhand niet te geven. Wel is aan te geven dat in de evenwichtssituatie op totaalniveau de vastrentende waardenportefeuille (inclusief derivaten) een zodanige

waarde heeft dat het verschil tussen deze waarde en de waarde volgend uit het schokscenario gelijk is aan 80% bij het strategisch beleid, resp. 86,0% bij het feitelijk beleid, van het verschil tussen de waarde van de verplichtingen en de waarde van de verplichtingen volgend uit het schokscenario. Er is voor gekozen om bij de evenwichtswaarde dit waardeverschil geheel te verantwoorden op de regel van de vastrentende waarden (exclusief derivaten en index-linked bonds).

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van duration. De duration is de verwachte procentuele waardeverandering als gevolg van een wijziging van de rente met 1 procentpunt:

	Balans waarde EUR	Duration Ultimo 2025	Duration Ultimo 2024
Duration vastrentende waarden voor derivaten	155.534	9,5	11,7
Duration vastrentende waarden na derivaten	149.323	18,0	21,5
Duration van de beleggingsportefeuille	274.052	17,7	11,9
Duration technische voorziening	209.886	15,3	17,6

Op de balansdatum is de duration van de beleggingen (18,0) langer dan de duration van de verplichtingen (15,3). Er is derhalve sprake van een zogenaamde “duration-mismatch”. Het Fonds heeft dan ook besloten deze duration-mismatch niet actief af te dekken.

Uit de berekeningen blijkt een rentedaling het meest ongunstige scenario. Deze rentedaling is daarom gebruikt voor de bepaling van het renterisico. De duration van de totale vastrentende waarden inclusief derivaten bedraagt 18,7. De duration van de technische voorzieningen bedraagt 15,3.

De voorgeschreven rentedaling worden toegepast op de verwachte toekomstige kasstromen van de pensioenverplichtingen en vastrentende waarden. De voorgeschreven renteschokken die moeten worden opgevangen, verschillen per looptijd en gaan niet uit van een parallelle verschuiving van de rentecurve. Zo wordt in de toets aangenomen dat de lange(termijn) rente relatief gezien minder volatiel is dan de korte(termijn) rente.

De samenstelling van de beleggingen in vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

Looptijd	Ultimo 2025	Ultimo 2024
Resterende looptijd korter dan een jaar	16.204	3.773
Resterende looptijd 1-5 jaar	52.584	34.393
Resterende looptijd langer dan 5 jaar	89.760	113.283
	158.548	**151.449**

Verzekeringstechnisch risico

De belangrijkste verzekeringstechnische risico's zijn de risico's van langleven, kortleven en arbeidsongeschiktheid. Gelet op de herverzekering van het arbeidsongeschiktheidsrisico worden bij de vaststelling van het vereist eigen vermogen alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte (overeenkomstig handreiking DNB). Het bestuur heeft gekozen voor het hanteren van de Prognosetafel AG 2024 met een op het eigen bestand van verzekerden afgestemde correctie op basis van de postcodegegevens van de deelnemers. Het pensioenfonds houdt zodoende rekening met een in de toekomst stijgende levensverwachting. Bij het kwantificeren van het verzekerings-technisch risico wordt rekening gehouden met het foutief inschatten van de sterftetrend en met een afwijking van sterfteverwachting vanwege een beperkte bestands-omvang. Dit neemt niet weg dat een grote mate van onzekerheid bestaat met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling van de levensverwachting.

Voor de bepaling van het verzekeringstechnische risico (S6) maakt het Pensioenfonds gebruik van de 'Handreiking verzekeringstechnisch risico' van DNB. Hierbij is het van belang te weten welke risicogroepen relevant zijn voor het Pensioenfonds. Deze relevante risicogroepen staan in onderstaande tabel vermeld.

Gewogen gemiddelde leeftijd

Risicogroep	Aantal deelnemers	Gewogen gemiddelde leeftijd	Technische voorziening
1. Ouderdomspensioen, exclusief nabestaandenpensioen	76	70,0	13.980
Ouderdomspensioen, inclusief nabestaandenpensioen:			
2. Nabestaandenpensioen o.b.v. het te bereiken ouderdomspensioen en financiering op kapitaalbasis	349	58,5	64.298
3. Nabestaandenpensioen o.b.v. het bereikte ouderdomspensioen en financiering op kapitaalbasis	800	66,9	131.608
4. Nabestaandenpensioen o.b.v. het te bereiken ouderdomspensioen en financiering op risicobasis	0	0,0	0
5. Nabestaandenpensioen o.b.v. het bereikte ouderdomspensioen en financiering op risicobasis	0	0,0	0

Voor het pensioenfonds wordt het verzekeringstechnische risico per pensioenvorm op basis van de (gewogen) gemiddelde leeftijd bepaald. De gewogen gemiddelde leeftijd wordt gewogen naar de voorziening.

Verzekeringstechnisch risico

Risicogroep	Procesrisico	TSO	NSA
1	365	280	346
2	300	1.929	688
3	535	2.632	785
4	0	0	0
5	0	0	0
Totaal	**714**	**4.841**	**1.100**

De resultaten in bovenstaande tabel leiden tot de volgende waarde van S_6:
$S_6 = procesrisico + \sqrt{TSO^2 + NSA^2} = 6.541$

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico (S_7) is het risico dat het pensioenfonds in tijden van stress niet over voldoende financiële middelen beschikt om te voldoen aan de betalingsverplichtingen (onder andere de pensioenuitkeringen en de onderpandverplichting bij derivaten). In het standaardmodel is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor liquiditeitsrisico gelijkgesteld aan 0% omdat wordt aangenomen dat een pensioenfonds het risicobeheer van het liquiditeitsrisico zodanig op orde heeft dat het liquiditeitsrisico niet materieel is voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen.

- Er wordt belegd in liquide beleggingscategorieën als staatsobligaties, bedrijfsobligaties en aandelen. Voor de renteafdekking wordt geen gebruik gemaakt van renteswaps, de renteafdekking vindt volledig plaats met obligaties. Er is geen onroerend goed.
- Voor de valutaderivaten vindt de valuta afdekking binnen het aandelenfonds en het US-bedrijfsobligatiefonds zelf plaats.

Bij het pensioenfonds is de ontvangen pensioenpremie nagenoeg gelijk aan de pensioenuitkeringen en kosten die betaald moeten worden.

Concentratierisico

Grote posten kunnen leiden tot concentratierisico. Concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. De aandelen en bedrijfsobligaties van het pensioenfonds worden belegd in indexfondsen waardoor er geen sprake is van grote concentraties.

Binnen de LDI-fondsen wordt hoofdzakelijk belegd in 4 landen (Duitsland, Frankrijk, België en Nederland), waarbij er vooral een groot gewicht in Duitsland en Frankrijk is. Op de totale beleggingsportefeuille van het pensioenfonds vormt de allocaties naar deze staatsobligaties een belang van 25% respectievelijk 19%, hetgeen niet ongebruikelijk voor een pensioenfonds. Het pensioenfonds ziet geen concentratierisico bij veilige staatsobligaties uitgegeven door EU lidstaten met een credit rating van minimaal A.

Als er bij de vaststelling van het vereist eigen vermogen rekening zou worden gehouden met het concentratierisico zou het vereist eigen vermogen slechts minimaal toenemen, waardoor voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen de S8 gelijk aan nul kan worden gesteld.

De beleggingen groter dan 5% van de totale beleggingen zijn in de volgende tabel opgenomen:

Concentratie	Ultimo 2025 EUR	In % van totaal vastrentende waarden	Ultimo 2024 EUR	In % van totaal vastrentende waarden
Staatsobligaties Duitsland	41.437	26	38.079	25
Staatsobligaties Frankrijk	31.128	20	29.459	19
Staatsobligaties Nederland	15.404	10	15.357	10
Staatsobligaties Verenigde Staten	19.049	12	15.754	10
Staatsobligaties België	5.105	3	9.383	6

De verplichtingen zijn niet geconcentreerd; de deelnemers zijn goed verspreid over de leeftijden.

Operationeel risico

Operationeel risico (S_9) treedt op door falen of tekortschieten van interne processen, menselijke en technische tekortkomingen en onverwachte externe gebeurtenissen. In het standaardmodel is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor operationeel risico (S_9) gelijkgesteld aan 0% omdat wordt aangenomen dat een pensioenfonds het operationeel risico zodanig beheerst dat het operationeel risico niet materieel is voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen.

Specifieke informatie over de ISAE-rapportages van de pensioenuitvoerder vindt u in paragraaf 3.8 van het bestuursverslag.

Actief beheerrisico

Het actief beheerrisico (S_{10}) kan volgens de handreiking van DNB worden bepaald aan de hand van de volgende formule:

$$S_{10} = \sum Marktwaarde_i * \left(1{,}96 * TE_i + TER_i\right)$$

Hierbij is TE_i de (geannualiseerde) tracking error voor de betreffende beleggingsportefeuille. De TE_i wordt berekend ten opzichte van een goed gediversificeerde benchmark. De TER_i is de (meetkundige) total expense ratio van de beleggingsportefeuille. Hiermee worden de kosten bedoeld die gemaakt worden voor het uitvoeren van het actieve beheer. Indien de TE[i] kleiner is dan 1% mag de S_{10} buiten beschouwing worden gelaten. Dit is bij het pensioenfonds het geval.

11. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Vanaf 1 januari 2022 is voor de overlijdensrisico's (waaronder ook de ANW-hiaat verzekering) een driejarig contract met NN Re afgesloten. Met SCOR is vanaf 1 januari 2022 een driejarig contract voor de arbeidsongeschiktheidsrisico's gesloten. De premies herverzekering bedragen in 2025 EUR 305K, zoals blijkt uit de staat van baten en lasten, maar dit bedrag is ieder jaar anders. De rentestand en het deelnemersbestand zijn van invloed hierop.

Vanaf 1 januari 2023 heeft het Fonds een administratieovereenkomst afgesloten met Idella voor de duur van vijf jaar. Bij collectieve waardeoverdracht i.v.m. het nieuwe pensioenstelsel en liquidatie van het Fonds kan de overeenkomst zonder extra kosten eerder worden beëindigd. De jaarlijkse vaste vergoeding bedraagt circa EUR 225 inclusief BTW

12. Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

	2025	2024
	EUR	EUR
Premiebijdragen werkgevers periodiek	6.423	6.127
Koopsom indexatie	1.931	1.790
Totaal reguliere premiebijdragen Werkgevers	8.354	7.917
Premiebijdragen werknemers	672	645
Totaal	**9.026**	**8.562**

De koopsom indexatie ad EUR 1.931 (2024 EUR 1.790) betreft de koopsom die het Fonds in rekening brengt bij de Escrow Stichting voor de financiering van de "Escrow"-indexatie van 2,50% per 1 januari 2026.

De kostendekkende premie, de gedempte kostendekkende premie en de feitelijke premie overeenkomstig artikel 130 en 130a van de Pensioenwet zijn als volgt:

Specificatie feitelijke premie	2025	2024
	EUR	EUR
Actuarieel benodigd voor nieuwe aanspraken en risicopremie voor risico fonds	4.354	4.271
Spaarbijdragen voor risico deelnemer	0	0
In premie begrepen bedrag voor directe kosten	1.210	737
In premie begrepen bedrag voor toekomstige kosten	152	134
Premies risico herverzekering	299	310
Premies bestemd voor voorwaardelijke toeslagverlening	2.184	2.104
Benodigde solvabiliteitsopslag	827	1.006
Totaal	**9.026**	**8.562**

De feitelijke premie is gelijk aan de gedempte kostendekkende premie.

Specificatie kostendekkende premie	**2025**	**2024**
	EUR	**EUR**
Actuarieel benodigd voor nieuwe aanspraken en risicopremie voor risico fonds	6.553	6.561
Spaarbijdragen voor risico deelnemer	0	0
In premie begrepen bedrag voor directe kosten	1.210	737
In premie begrepen bedrag voor toekomstige kosten	229	205
Premies risico herverzekering	299	310
Benodigde solvabiliteitsopslag	1.259	1.511
Totaal	**9.550**	**9.324**

Specificatie gedempte kostendekkende premie	**2025**	**2024**
	EUR	**EUR**
Actuarieel benodigd voor nieuwe aanspraken en risicopremie voor risico fonds	4.354	4.271
Spaarbijdragen voor risico deelnemer	0	0
In premie begrepen bedrag voor directe kosten	1.210	737
In premie begrepen bedrag voor toekomstige kosten	152	134
Premies risico herverzekering	299	310
Premies bestemd voor voorwaardelijke toeslagverlening	2.184	2.104
Benodigde solvabiliteitsopslag	827	1.006
Totaal	**9.026**	**8.562**

De kostendekkende premie gebaseerd op de rentetermijnstructuur is gevoelig voor renteveranderingen. Hierdoor ontstaan fluctuaties in deze kostendekkende premie van jaar op jaar. Om dit effect te voorkomen biedt het raamwerk van de PW en het FTK de mogelijkheid om premiedemping te bewerkstelligen. Het is daarbij toegestaan om af te wijken van de rentetermijnstructuur als rekenrente bij de vaststelling van de feitelijk te ontvangen premie. Het Pensioenfonds heeft van deze mogelijkheid gebruikgemaakt en gaat voor de demping van de premie uit van het verwachte toekomstige beleggingsrendement waarbij een opslag op de premie wordt toegepast voor de voorwaardelijke toeslagverlening. De opslag voor voorwaardelijke toeslagen is zodanig vastgesteld dat de gedempte kostendekkende premie gelijk is aan de bruto actuarieel benodigde premie (inclusief opslag voor uitvoeringskosten) op basis van de reële rendementscurve.

Verder is in de gedempte kostendekkende premie ook rekening gehouden met de per 1 januari 2026 toegekende Tijdelijke toeslag. Hiervoor is uitgegaan van de rendementscurve ultimo 2025 en opslag voor het vereist eigen vermogen per 31 december 2025 (6,0%).
De gedempte premie is lager dan de kostendekkende premie zonder demping van de disconteringsvoet.

13. Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds

De beleggingsopbrengsten kunnen als volgt uitgesplitst worden:

2025

	Directe beleggings-opbrengsten EUR	Indirecte beleggings-opbrengst EUR	Kosten van vermogens-beheer EUR	Totaal EUR
Aandelen	0	18.614	0	18.614
Vastrentende waarden	0	-22.460	0	-22.460
Overige beleggingen	-7	0	0	-7
Kosten vermogensbeheer	0	0	-328	-328
	-7	**-3.846**	**-328**	**-4.181**

2024

	Directe beleggings-opbrengsten EUR	Indirecte beleggings-opbrengst EUR	Kosten van vermogens-beheer EUR	Totaal EUR
Aandelen	0	21.328	0	21.328
Vastrentende waarden	0	1.237	0	1.237
Overige beleggingen	-20	0	0	-20
Kosten vermogensbeheer	0	0	-161	-161
	-20	**22.565**	**-161**	**22.384**

De gerapporteerde kosten in de staat van baten en lasten hebben betrekking op de directe kosten, die zijn voldaan uit de middelen van het pensioenfonds. De kosten vermogensbeheer EUR 328 (2024: EUR 161), hebben betrekking op de kosten van de adviseur vermogensbeheer EUR 168 (2024: EUR 94), kosten voor beheer vastrentende fondsen door Columbia Threadneedle investments EUR 103 (2024: EUR 12) en kosten voor beheer BlackRock fondsen EUR 57 (2024: EUR 55). De toename van de kosten vermogensbeheer vindt zijn oorzaak in de implementatie van de optiestrategie; de begeleiding door de adviseur vermogensbeheer en de éénmalige initiële kosten bij CTI.

De kosten van de adviseur kunnen niet worden toegerekend aan een bepaalde beleggingscategorie.

De totale kosten voor het vermogensbeheer in 2025 bedragen EUR 712 (2024: EUR 561).

De kosten, die zijn verantwoord binnen de beleggingsopbrengsten zijn derhalve EUR 359 (2024: EUR 400). Deze kosten zijn voldaan uit de middelen beschikbaar in de beleggingsfondsen. Van deze kosten heeft EUR 45 (2024: EUR 9) betrekking op transactiekosten.

De overige kosten EUR 314 (2024: EUR 161) betreffen de directe kosten van EUR 314 (2024: EUR 161)

14. Uitkeringen uit herverzekering

	2025 EUR	2024 EUR
Ontvangen uitkeringen herverzekeraar in verband met overlijden	0	0
Ontvangen uitkeringen herverzekeraar in verband met toekomstige arbeidsongeschiktheid	-96	-66
Ontvangen uitkeringen herverzekeraar uitlooprisico zieke deelnemers	0	0
Totaal	**-96**	**-66**

15. Pensioenuitkeringen

De uitsplitsing van de pensioenuitkeringen is als volgt:

	2025 EUR	2024 EUR
Ouderdomspensioen	5.894	5.636
Arbeidsongeschiktheidspensioen	11	32
Partnerpensioen	1.229	1.200
Wezenpensioen	25	51
Overige uitkeringen	0	0
Pensioenuitkeringen	**7.159**	**6.919**

16. Pensioenuitvoeringskosten

De uitvoeringskosten kunnen als volgt uitgesplitst worden:

	2025 EUR	2024 EUR
Bestuurskosten	492	349
Kosten intern toezicht	22	24
Kosten sleutelfuncties	20	24
Administratiekostenvergoeding	293	274
Accountantskosten	94	80
Actuariskosten	21	22
Adviseurskosten	581	316
Contributies & bijdrages	45	40
Overige kosten	101	32
Pensioenuitvoeringskosten	**1.669**	**1.161**

De genoemde kosten zijn (voor zover van toepassing) inclusief BTW. De totale uitvoeringskosten in 2025 zijn gestegen ten opzichte van 2024. De belangrijkste toename zit bij de bestuurskosten en de adviseurskosten. Doordat er meer vergaderd is, zijn de kosten van bestuur toegenomen. De adviseurskosten zijn met name gestegen doordat het pensioenfonds externe partijen moest inhuren voor het onderzoek data kwaliteit, extra controles op de administratie, vaststelling van de risicohouding en het bijhouden van de WTP-planning.

Accountantskosten	2025 EUR	2024 EUR
Totaalbedrag aan honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening (incl. jaarstaten en basisgegevens), uitgevoerd door EY	94	80
Totaalbedrag aan honoraria voor andere controleopdrachten, uitgevoerd door EY	0	0
Totaalbedrag aan honoraria voor adviesdiensten op fiscaal terrein, uitgevoerd door EY	0	0
Totaalbedrag aan honoraria voor andere niet-controlediensten, uitgevoerd door EY	51	0
	145	**80**

De accountantshonoraria betreffen de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

17. Premie herverzekering

De uitsplitsing van de premie herverzekering is als volgt:

	2025 EUR	2024 EUR
Premie herverzekering voor risico pensioenfonds	305	318
Totaal	**305**	**318**

18. De Mutatie Herverzekeringsdeel technische voorzieningen kunnen als volgt uitgesplitst worden:

	2025 EUR	2024 EUR
Mutatie Herverzekeringsdeel Technische voorziening	14	19
	14	**19**

19. Saldo van overdracht van rechten

Het saldo van overdracht van rechten kan als volgt uitgesplitst worden:

	2025 EUR	2024
Inkomende waardeoverdrachten	-281	-363
Uitgaande waardeoverdrachten	1.330	2.006
	1.049	**1.643**

De wijziging in de technische voorziening uit hoofde van inkomende waardeoverdrachten is EUR 311 (2024: EUR 471). De wijziging in de technische voorziening uit hoofde van uitgaande waardeoverdrachten is EUR 1.736 (2024: EUR 2.086).

Het resultaat op waardeoverdrachten is over 2025 gelijk aan EUR 376. Dit wordt veroorzaakt door zowel uitgaande waardeoverdrachten als inkomende waardeoverdrachten, zoals blijkt uit onderstaand overzicht.

De werkelijk ontvangen en betaalde overdrachtssommen kunnen afwijken van de benodigde en vrijgevallen voorzieningen. Dit wordt veroorzaakt doordat de werkelijke overdrachtssommen doorgaans berekend worden volgens de wettelijke rekenregels (waaronder de wettelijke rekenrente voor waardeoverdrachten die in 2025 gelijk was aan 2,325%), terwijl de benodigde en vrijgevallen voorzieningen bepaald worden op basis van de fondsgrondslagen (waaronder de DNB rentetermijnstructuur).

2025	**Inkomende waardeoverdrachten EUR**	**Uitgaande waardeoverdrachten**
Overdrachtssom	-281	1.330
Mutatie technische voorziening	311	-1.761
	30	**-431**

Personeel

Bij de stichting waren gedurende 2025 geen werknemers in dienst (2024: 0 FTE).

Bezoldiging van bestuurders

Voor leden van het bestuur en het verantwoordingsorgaan met een dienstverband bij één van de aangesloten ondernemingen is het lidmaatschap van het bestuur en het verantwoordingsorgaan onbezoldigd. De leden van het bestuur en het verantwoordingsorgaan van het Fonds, die niet meer in dienst zijn van één van de aangesloten ondernemingen ontvangen een vacatievergoeding van EUR 498,-- per vergadering korter dan vier uur en EUR 747,-- voor een vergadering van vier uur of langer. De totale vacatievergoedingen inclusief reiskosten bedroegen in 2025 EUR 78k (in 2024 EUR 63k).

Bestemming van het saldo van baten en lasten

Het bestuur heeft besloten het saldo van baten en lasten van EUR 24.363 positief ten gunste van de algemene reserve te brengen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum waren er geen noemenswaardige gebeurtenissen.

Bestuur Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland Rotterdam, 23 juni 2026

P.C. Molenaar ……

W. den Dekker ……

A.W.M. Holthuis ……

J. Westerbrink ……

E.T. van den Heuvel ……

P.M. van Ravenzwaaij ……

Overige gegevens

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het Fonds. Het bestuur heeft besloten het saldo van baten en lasten van EUR 24.363 positief ten gunste van de algemene reserve te brengen.

Actuariële verklaring

Opdracht
Door Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland te Rotterdam is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2025.

Onafhankelijkheid
Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens
De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant
Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 2.800.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 140.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden
Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luidden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:
- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luidden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2025 van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2025;
- de staat van baten en lasten over 2025;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in het pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds Lloyd's Register Nederland voert als ondernemingspensioenfonds de pensioenregelingen uit voor LRQA Nederland B.V. (voorheen Lloyd's Register Nederland B.V.), LRQA Verification B.V. (voorheen Lloyd's Register Verification B.V.), Lloyd's Register EMEA en Lloyd's Register Maritiem Nederland B.V. Het vermogensbeheer en pensioenbeheer zijn uitbesteed aan gespecialiseerde dienstverleners. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan deze onderwerpen op basis van de activiteiten van het pensioenfonds en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 2,8 miljoen
Toegepaste benchmark	1% van het pensioenvermogen per 31 december 2025, zijnde het totaal van de technische voorzieningen en stichtingskapitaal en reserves.
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat de basis vormt voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Voor het bepalen van het percentage hebben wij gelet op de financiële positie van het pensioenfonds en de mate waarin de beleidsdekkingsgraad zich rondom een kritieke grens bevindt. Aangezien geen sprake is van een herstelplan en de beleidsdekkingsgraad per jaareinde niet dichtbij een kritieke grens ligt, hebben wij een percentage van 1% gehanteerd. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 140 duizend rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een ondernemingspensioenfonds. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van de technische voorzieningen.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.
Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.
Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en diens omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.
Wij verwijzen naar het hoofdstuk Risicoparagraaf van het jaarverslag en specifiek hoofdstuk 9.5, waarin het bestuur zijn risicoanalyse heeft opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode en de klokkenluidersregeling.
Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door
het pensioenfonds en met name voor subjectieve waarderingsvraagstukken - waaronder
de subjectieve elementen in de waardering van de technische voorzieningen - en complexe transacties, zoals toegelicht in paragraaf 2. Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling,
8. Voorziening pensioenverplichtingen risico fonds en 9. Voorziening operationele kosten in de jaarrekening, een indicatie vormen voor frauduleuze financiële verslaggeving. Wij verwijzen in dit kader verder naar het kernpunt 'Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen'.
Ook hebben wij data-analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen, evenals andere aanpassingen gemaakt in het proces van financiële verslaggeving. Wij hebben de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording in aanvulling op het risico dat het bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur, sleutelfunctionarissen (waaronder sleutelfunctiehouders, de compliance officer, medewerkers van de uitvoeringsorganisaties) en de visitatiecommissie.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving
Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1144 Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen, is onze inschatting gebaseerd op onze ervaring in de sector, afstemming met het bestuur, het kennisnemen van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA), het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de sleutelfunctiehouders en compliance officer, en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

Wij hebben verder kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben wij schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel Continuïteit van de paragraaf 2. Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft het bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van het pensioenfonds om zijn continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met het bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van het bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten en in hoeverre het pensioenfonds voldoet aan de vereisten rondom solvabiliteit en liquiditeit. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit of het hanteren van de continuïteitsveronderstelling door het bestuur geïdentificeerd.
Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een pensioenfonds zijn continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Ontwikkeling en toelichting van de (beleids)dekkingsgraad	
Risico	De solvabiliteit van een pensioenfonds wordt gemeten aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad brengt de verhouding tussen de (netto) activa en pensioenverplichtingen tot uitdrukking en is daarmee een graadmeter voor de financiële positie van een pensioenfonds. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling. Het pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te hanteren als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld inzake indexatie en kortingen. Daarnaast is de beleidsdekkingsgraad onder meer van belang om te bepalen of het pensioenfonds voldoende buffers heeft. De dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad zijn toegelicht in toelichting 7. Stichtingskapitaal en reserves van de jaarrekening. Uit deze toelichting blijkt dat per 31 december 2025 de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds hoger is dan het vereist eigen vermogen. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de (beleids)dekkingsgraad niet juist wordt vastgesteld.
Onze controleaanpak	Door controle van de balans onderzoeken wij de samenstellende delen van de dekkingsgraad. De balans en daarmee de dekkingsgraad per 31 december 2025 hebben wij mede met gebruikmaking van de werkzaamheden van de certificerend actuaris gecontroleerd. Wij hebben de ontwikkelingen in de

Ontwikkeling en toelichting van de (beleids)dekkingsgraad	
	financiële positie van het pensioenfonds beoordeeld op basis van het actuarieel rapport van de certificerend actuaris en onze controle van de jaarcijfers. Vanwege de gevoeligheid van schattingselementen hebben wij specifiek aandacht besteed aan de waardering van de beleggingen en de waardering van de technische voorzieningen. De werkzaamheden die wij in dit kader hebben uitgevoerd zijn in de kernpunten hierna beschreven. Wij controleren geen andere maandelijkse dekkingsgraden dan de dekkingsgraad ultimo boekjaar. Ten aanzien van andere maandelijkse dekkingsgraden hebben wij de navolgende toetsingswerkzaamheden verricht, die minder zekerheid geven dan een controle van twaalf maands-dekkingsgraden: • Wij hebben de opzet van het totstandkomingsproces van de berekening van de maandelijkse dekkingsgraad onderzocht alsmede de juiste maandtoerekening van zogenaamde key items vastgesteld. Voor 2025 zijn geen key items geïdentificeerd. • Daarnaast heeft de certificerend actuaris een plausibiliteitstoets uitgevoerd op de ontwikkeling van de technische voorzieningen en de dekkingsgraad gedurende het jaar in relatie tot de ontwikkelingen in de belangrijkste factoren, zoals de rentecurve. Wij hebben kennisgenomen van de uitkomst van deze werkzaamheden van de certificerend actuaris. Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de (beleids)dekkingsgraad geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd in de vaststelling van de dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2025 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering en toelichting van beleggingen zonder genoteerde marktprijzen	
Risico	De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds. Alle beleggingen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De gerealiseerde en ongerealiseerde waardeontwikkeling van beleggingen dienen in de staat van baten en lasten te worden verwerkt als indirecte beleggingsopbrengsten. De waarderingsonzekerheid hangt mede samen met de beschikbaarheid en toepasbaarheid van marktgegevens. Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de beleggingen beschreven in toelichting 2. Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling onder Beleggingen en een nadere toelichting opgenomen in toelichting 3. Beleggingen voor risico pensioenfonds van de jaarrekening. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de beleggingen niet juist gewaardeerd zijn en dat de toelichting niet voldoet aan relevante verslaggevingsvereisten. In onze risico-inschatting houden wij rekening met het feit dat de beleggingen van het pensioenfonds bestaan uit genoteerde beleggingsfondsen waarvoor een actieve markt bestaat, hetgeen de schattingsonzekerheid verlaagt. Echter vanwege de omvang van de beleggingen voor risico pensioenfonds in relatie tot jaarrekening als geheel, vereisen de beleggingen voor risico pensioenfonds significante aandacht bij het uitvoeren van onze controle.
Onze controleaanpak	Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden, waaronder het evalueren van de juiste werking van

Waardering en toelichting van beleggingen zonder genoteerde marktprijzen	
	de interne beheersmaatregelen, uitgevoerd op de waardering van de beleggingen per 31 december 2025. De waardering van belangen in genoteerde beleggingsfondsen hebben wij waar mogelijk zelfstandig afgestemd met de prijsbron. Wij hebben voor deze beleggingen vastgesteld dat er sprake is van een actieve markt doordat de intrinsieke waarde dagelijks wordt gepubliceerd en deze intrinsieke waarde de basis is voor dagelijkse toe- en uittreding door (institutionele) beleggers. Aanvullend hebben wij de waardering van het vastrentende waarden fonds geverifieerd met de gecontroleerde jaarrekening 2025. Daarbij hebben wij vastgesteld of de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de belangrijkste uitgangspunten in de jaarrekening van het beleggingsfonds aansluit op de grondslagen van het pensioenfonds. Voor de aandelenfondsen hebben wij geen zekerheid kunnen verkrijgen uit een jaarrekening per 31 december 2025, omdat het boekjaar van de betreffende fondsen niet gelijk is aan het boekjaar van het pensioenfonds. Hiervoor hebben wij aanvullende werkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden bestonden uit het onderzoeken van eerdere jaarrekeningen (back-testing) en het vaststellen van de aansluiting met de meeste recente (niet gecontroleerde) rapportages van de fondsmanagers. Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de beleggingen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen per 31 december 2025, de indirecte beleggingsopbrengsten en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen	
Risico	De technische voorzieningen waaronder de voorziening pensioenverplichtingen en voorziening operationele kosten betreffen een significante post in de balans van het pensioenfonds. De technische voorzieningen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De waardering is gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen. Hier ligt een aantal belangrijke conventies aan ten grondslag namelijk dat voor de waardering uitgegaan wordt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur alsmede de meest recente informatie (tafels) omtrent de levensverwachting, zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). In aanvulling op de tafels wordt gecorrigeerd voor de ingeschatte ervaringssterfte bij het pensioenfonds, zijnde de fondsspecifieke ervaringssterfte. Deze veronderstellingen hebben tezamen met de hoogte van de kostenopslag ten behoeve van de voorziening operationele kosten, waaraan eveneens schattingen ten grondslag liggen, bijzondere aandacht gehad in onze controle. Wij hebben aan het subjectieve element ervaringssterfte van de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen een frauderisico gekoppeld en de waardering en de toelichting daarop als kernpunt van onze controle aangemerkt. Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de technische voorzieningen beschreven in 2. Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling onder Schattingswijzigingen en Technische voorzieningen en een nadere toelichting opgenomen in toelichting 8. Voorziening pensioenverplichtingen risico fonds en toelichting 9. Voorziening operationele kosten. Uit deze toelichting blijkt dat een (schattings)wijziging heeft plaatsgevonden door aanpassing van de ervaringssterfte op basis van nader onderzoek. Volgens deze toelichting is de voorziening

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen	
	pensioenverplichtingen risico fonds hierdoor € 0,2 miljoen lager uitgekomen. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de technische voorzieningen niet toereikend gewaardeerd en toegelicht zijn.
Onze controleaanpak	Bij de controle van de technische voorzieningen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de certificerend actuaris van het pensioenfonds. De certificerend actuaris onderzoekt onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De certificerend actuaris heeft daarbij gebruikgemaakt van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens, waaronder de pensioenaanspraken van deelnemers. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij met de certificerend actuaris onze planning, werkzaamheden, verwachtingen en uitkomsten afgestemd voor de controle van boekjaar 2025. Hierbij hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor de toets van de ervaringssterfte op basis van de toegepaste prognosetafels, de toereikendheid van de kostenopslag alsmede de toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2025: • Daartoe hebben wij ons een beeld gevormd van de redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen actuariële grondslagen, alsmede de uitkomsten van het actuariële grondslagenonderzoek en de gehanteerde waarderingsgrondslagen besproken met de certificerend actuaris. • Hierbij hebben wij met inachtneming van het oordeel van de certificerend actuaris en met gebruikmaking van onze eigen actuariële specialist gelet op de besluitvorming van het bestuur, de recentheid van beschikbaar grondslagenonderzoek, de toetsing op de onderbouwing van de daarin opgenomen veronderstellingen, de uitkomsten van beschikbare tussentijdse evaluaties, de uitkomsten van de actuariële analyse over meerdere jaren en de aanwezigheid van een consistente gedragslijn. • Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd om de gehanteerde basisgegevens te toetsen mede met behulp van data analyse, waaronder het evalueren van de juiste werking van de interne beheersmaatregelen bij de pensioenuitvoeringsorganisatie, het verrichten van aansluitwerkzaamheden met de pensioenadministratie voor wat betreft de aantallen en de aanspraken en het beoordelen van het verloop en de uitkomsten van de actuariële analyse. Tevens hebben wij de toelichtingen ten aanzien van de technische voorzieningen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering per 31 december 2025 of de toelichting van de technische voorzieningen.

Naleving vereisten van SBR Regelgevende Technische Standaard, inclusief XBRL-markering, niet gecontroleerd

Wij hebben de naleving van de vereisten van de Regelgevende Technische Standaard van het SBR-domein Handelsregister, waaronder de aangebrachte eXtensible Business Reporting Language (XBRL) markeringen, niet onderzocht en brengen daarover geen oordeel tot uitdrukking.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om zijn werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie Informatie ter ondersteuning van ons oordeel hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.
Onze controle bestond verder onder andere uit:

- het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amsterdam, 23 juni 2026

EY Accountants B.V.

w.g. drs. R.R.H. Gosen RA

Bijlagen

Actuariële analyse

	Financiële stromen	Resultaat mutatie technische voorziening	2025
	EUR	EUR	EUR
Saldo beleggingsopbrengsten			
Directe beleggingsopbrengsten	1.759		1.759
Indirecte beleggingsopbrengsten	-5.612		-5.612
Kosten vermogensbeheer	-328		-328
Mutatie technische voorzieningen uit hoofde van wijziging rentetermijnstructuur		36.995	36.995
Benodigde intrest	0	-5.571	-5.571
	-4.181	**31.424**	**27.243**
Saldo premies			
Ontvangen premie	9.026		9.026
Premie herverzekeraar	-305		-305
Benodigd voor inkoop coming service aanspraken		-5.054	-5.054
In premie opgenomen opslag voor toeslagen	-1.887		-1.887
Kostenopslag	-1.431		-1.431
	5.403	**-5.054**	**349**
Saldo waardeoverdrachten			
Overdrachtssom inkomende WO		-311	-311
Ontvangst inkomende WO	281		281
Overdrachtssom uitgaande WO		1.761	1.761
Uitkering uitgaande WO	-1.330		-1.330
	-1.049	**1.450**	**401**
Saldo kosten			
In de premie begrepen directe kosten	1.210		1.210
Toevoeging aan technische voorzieningen i.v.m. kostenvoorziening	221	-221	0
Vrijval voor kosten uit technische voorzieningen		249	249
Kosten verslagjaar	-1.669		-1.669
	-238	**28**	**-210**
Saldo uitkeringen			
Mutatie TV uit hoofde van uitkeringen		7.106	7.106
Feitelijke uitkeringen	-7.159		-7.159
	-7.159	**7.106**	**-53**
Saldo kanssystemen			

Sterfte		-787	-787
Arbeidsongeschiktheid	81	-57	24
Overige		91	91
	81	**-753**	**-672**
Saldo toeslagverlening			
Mutatie TV uit hoofde van toeslagverlening		-4.738	-4.738
Premiecomponent bestemd voor toeslagverlening	1.887		1.887
	1.887	**-4.738**	**-2.851**
Saldo andere oorzaken			
Aanpassing actuariële grondslagen		155	155
Overige baten	1	0	1
Saldo andere oorzaken	**1**	**155**	**156**
Totale saldo van baten en lasten	**-5.255**	**29.618**	**24.363**

Begrippenlijst

ABTN	Actuariële en Bedrijfstechnische Nota. De ABTN geeft de centrale criteria aan op basis waarvan het (financieel) beleid van een pensioenfonds wordt gevoerd. De ABTN heeft de bedoeling het actuariële en bedrijfstechnische beleid transparant te maken en heeft aldus de hoedanigheid van een bedrijfsplan dat het algeheel functioneren inzichtelijk maakt. Voor het Fonds dwingt de ABTN ertoe zich te vergewissen van alle samenhangende aspecten van bedrijfsvoering. Financieringsbeleid en risico's. De ABTN is voor de Nederlandsche Bank (DNB) een integrale informatiebron bij de uitoefening van het toezicht.
Beleidsdekkingsgraad	Op grond van de Pensioenwet moeten pensioenfondsen hun beleidsbeslissingen baseren op de beleidsdekkingsgraad. Dat is geregeld in artikel 12a lid2 van het Besluit FTK: “De berekening van de beleidsdekkingsgraad wordt gebaseerd op de dekkingsgraden per het einde van elk van de twaalf kalendermaanden voorafgaand aan het moment van vaststelling”.
Benchmark	Een objectieve maatstaf waaraan de prestaties van de belegger kunnen worden afgemeten.
Deelnemer	De werknemer of gewezen werknemer die pensioenaanspraken verwerft bij het fonds.
Dekkingsgraad	De mate waarin de technische voorzieningen worden gedekt door het vermogen. De dekkingsgraad wordt berekend door het pensioenvermogen te delen door de technische voorzieningen.
Directe beleggingsopbrengsten	Opbrengsten bestaande uit rente en dividend.
Duration	De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van duration. De duration is de verwachte procentuele waardeverandering als gevolg van de wijziging van de rente met 1 procentpunt.
FTK	Financieel Toetsingskader. Het geheel van regels en voorschriften die gelden ten aanzien van technische voorzieningen, kostendekkende premie, (vereist) eigen vermogen, beleggingen, herstelplannen, beheerste en integere bedrijfsvoering, ABTN en informatie-uitwisseling met DNB.

Gewezen deelnemer	De gewezen werknemer die bij beëindiging van de deelneming een pensioenaanspraak bij het Fonds heeft behouden.
Indirecte beleggingsopbrengsten	Gerealiseerde en ongerealiseerde waarde wijzigingen van de beleggingen.
ISAE 3402	International Standard on Assurance Engagements 3402 betreft de richtlijnen van de Internal Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) over beheersing van processen. Een ISAE3402 rapport omvat de beschrijving van de beheersingsdoelstellingen en de beschrijving en implementatie van de beheersingsmaatregelen (Type I) en aanvullend de toetsing of de beheersingsmaatregelen effectief zijn geweest (Type II).
nFTK	Nieuwe Financieel ToetsingsKader
Pensioengerechtigde	Persoon voor wie het pensioen is ingegaan. Naast gepensioneerde (ingegaan ouderdomspensioen) omvat dit ook nabestaanden.
Pensioenvermogen	Het vermogen dat beschikbaar is voor het nakomen van de verplichtingen van het Fonds. Pensioenvermogen bestaat uit het stichtingskapitaal en reserves (vermogen) en de technische voorzieningen.
Technische voorzieningen	Dit betreffen de op actuariële grondslagen berekende pensioenverplichtingen en overige toegekende respectievelijk toe te kennen rechten.
Totaal rendement	De optelsom van directe en indirecte beleggingsopbrengsten uit- gedrukt in een percentage van het tijdsgewogen geïnvesteerd bedrag.
Uitvoeringsovereenkomst	In de uitvoeringsovereenkomst wordt vastgelegd welke rechten en verplichtingen tussen het Fonds en de werkgevers bestaan. Voor 2007 heette dit de financieringsovereenkomst.
Vastrentende waarden	Effecten met een renteopbrengst. zoals obligaties en leningen op schuldbekentenis.
Vermogen	Alle bezittingen minus alle schulden